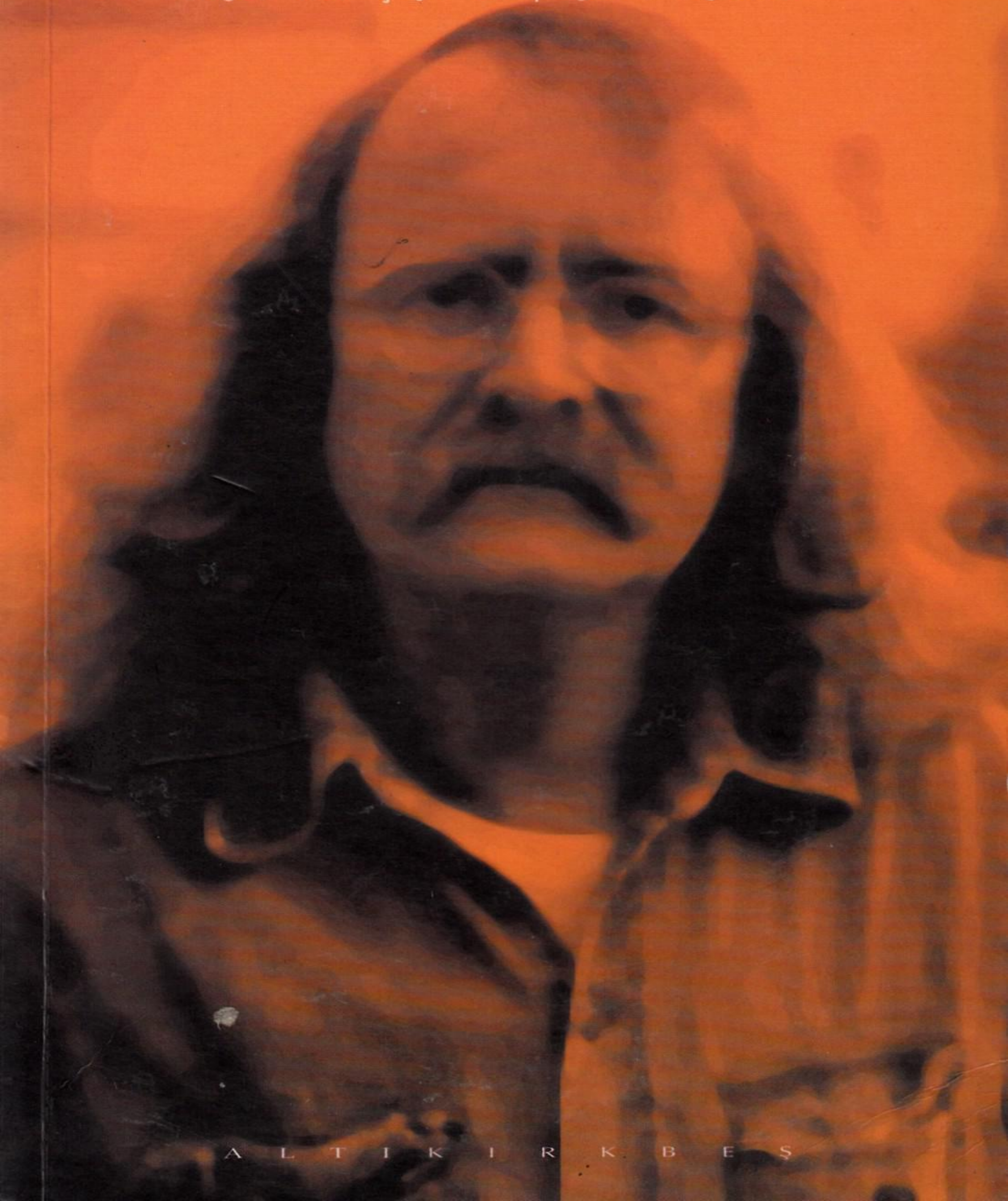
Richard Brautigan

Yani rüzgar her şeyi alıp götürmeyecek

A L T I K I R K B E Ş

richard brautigan

yani rüzgar her şeyi alıp götürmeyecek

So The Wind Won't Blow It All Away

türkçesi: **canan çakırlar**

Richard Brautigan

(1935,Washington,Takoma - I984,Bolinas, Marin County)

Beat kuşağı ile 60'ların karşı-kültürü arasında köprü kuran yazarlardan biri olan Brautigan, 19 yaşında Frisco'ya yerleşmiş ve Beat ekibinin şiir toplantılarına takılmaya başlamıştı. Beat olayının belli başlı adamlarıyla tanıştığı bu dönemde sadece şiir yazıyordu. Kendi parasıyla yayınlattığı kitaplarını sokaklarda satıyor, bazen de güzel kızlara armağan ediyordu.

1961 yılında karısı ve çocuğuyla birlikte ikinci elden satın aldığı bir Plymouth'ın arkasına taktığı karavanla, Idaho nehirlerinin kıyılarında kurduğu kamplarda yazmaya başladı. Doğaya duyduğu derin saygı ve doğanın bağrında münzevi hayatı seçişi onu Amerikan pastoral geleneğine bağlayacaktı

60larda yazdığı ve dönenim ruh halini yansıtan romanlarıyla karşı-kültürün en popüler yazarlarından biri oldu. Beat'lerin Kuzebatılılar diye adlandırılan kolu içerisinde değerlendirilen Brautigan'ın romanlarını diğerlerinden ayıran aşın duyarlı olan ve kolay kırılan kahramanlarının dünyaya hakim olan kaos karşısında yalnızlığa çekilmeleridir. 70'lerin sonlarında büyük ölçüde okur kaybına uğradı ve ruhsal bir bunalımla birlikte alkol dozunu artırmaya başladı. O dönemde sadece Japonya'da popülerliğini koruyordu ve sözü geçen yılların büyük bölümünü Tokyo'da ve Montana'daki çiftliğinde geçirecekti.

1984 vılmda küçük bir balıkçı köyü olan.. Bolinas'a yerleşti. Eve kapandı. Uyuyamıyor ve sınırsızca içiyordu. Duyarlılığı bu hayatı kaldıramayacak kadar keskinleşmişti.

Dostlarıyla “ava çıkıyorum" diye vedalaştıktan 3 hafta sonra cesedi bir özel dedektif tarafından Bolinas'taki evinde bulundu. Başına kurşun sıkarak intihar etmişti.

Bu yazı parçası Halil Turhanlı'nın Brautigan üzerine yazdığı bir metinden ağır tahrifata uğratılarak üretilmiştir.

kişisel toplantı notları . . .

I./

Kahve teklifi her zaman için caziptir.
İçelim mi? İçelim . . .
Brüksel'de öğlencilerin oturduğu merdivenler var.

İstanbul'un bu yakası mı daha iyidir?
Dayak yemişizdir bazen.
Parmaklar küçüktür ve piyano için müsait değildir.
Ama sigarayla uyumludur.
Kalkmazsak geç kalacaksın.
Kalkarsak geç kalacağız.
Evet, güneş batınca, soğuyor dışarısı, ceketini giy.
Telefonumu vereyim mi?
Ver. Benimki vardır herhalde sende.
Ararsam kedin çıkmaz umarım telefona...

Bazı sabahlar, aşka karşı, gerçekçi ve "beyaz bir tavşan" olun. Tekrar sorun, elinizde, elinizi yakan, istemek ve başarmak arasındaki tuhaf denklem bilgisiyle: "Yaptım oldu'dan başka iledir bütünlük" Sonra, kaybolun.

B.
telefonda altını çizenler alt birimi

k.n.:

Beyaz tavşanlarda uzun ve aysız gecelerin Ortasında karşılaştıkları herhangi bir arabanın ışığına sabit, çok sabit bir gölgeyle bakarlar. Bu ister istemez çok sabit bir gövdeye denk düşer.

K.
geçerken düşen

ç.n.:

Bazı geceler, balkondan bakarken, sabahlan aşk için beyazlaşmak isteyen tavşanların barlara doğru hızla akıp gittiğini düşünebilirsiniz. Aldırmayın, arayanlar için aşk yoktur. Aşka rastlandığında ise sıkça *tuhaf bir şey, ama ben* . . . denir, bardan gelen bara gider. Siz sözlüğe bakım *Lemming* maddesine. Gerçekten. Tekrar gelmeyecek olan geçmişinizi ve öbür şeyleri düşünün; Kasıklardan göbek deliğine doğru yükselen siyah tüyleri düşünün. Üzülürsünüz. Üzülün. Karşı taraf için de üzülün.

Ç.
her şey ‘bitter’ mi

portia crockett ve marian renken için

O öğleden sonra, toprağın birkaç kısa gün içinde başka bir mezar haline gelmek için beklediğini bilemezdim. Kurşunu havada yakalayıp 22'lik tüfeğin namlusuna geri koyamamam, onun namludan aşağı kayıp yatağına yerleşmemesi, kovanına yeniden tutunup sanki hiç ateşlenmemiş ve hatta o silaha hiç doldurulmamış gibi olamaması çok kötü.

Keşke kurşun, diğer kırk dokuz kardeşi ile birlikte kutusunda olsaydı, güvenli bir şekilde silah dükkanındaki rafta duruyor olsaydı ve ben o yağmurlu Şubat öğle sonrası sadece dükkanın yanından geçmiş, içeriye hiç girmemiş olsaydım.

Keşke canım kurşun değil de hamburger istiyor olsaydı. Silah dükkanının hemen yanı başında bir lokanta vardı, Çok iyi hamburger yaparlardı ama aç değildim.

Hayatımın geri kalanı boyunca o hamburgeri düşünüyor olacağım. Orada, tezgahta oturmuş, gözyaşlarını yanaklarımdan aşağı akarken onu ellerimde tutuyor olacağım. Garson kız başka taraflara bakıyor olacak, çünkü hamburgerlerini yerken ağlayan çocukları görmekten hoşlanmıyor, ayrıca beni utandırmak da istemiyor.

Lokantadaki tek müşteri benim.

Buna ihtiyacı yok.

Onun kendi sorunları var.

Erkek arkadaşı geçen hafta Chicago'lu kızıl saçlı bir kız için onu terk etti. Bu yıl içinde ikindi defa başına geliyor bu. Buna inanamıyor. Bu sadece bir tesadüf olamaz. Chicago'da kaç tane kızıl saçlı kız var ki?

Bir bez alıyor ve tezgahın öbür ucundaki, aslında orada hiç bulunmayan dökülmüş bir şeyi silerek, hayali bir lekeyi temizliyor. Bu hikayeyi anlatmaya devam edeceğim:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Arkasına oha takımlarını yükledikleri eski bir kamyonetle, tekerlek izleriyle katılaşmış çamurdan ibaret yolda tıngır mıngır giderlerken, H. Dünya Savaşı'nın bitiminin ardından gelen ikinci yıldı. Kamyoneti göletin kıyısına çekip eşyalarım indirmeye 1947 yılının yaz akşamlarında her zaman saat yedi civarında başlarlardı.

İlk önce kanepeyi çıkardılar. Büyük ağır bir kanepeydi ama bu onlar için sorun değildi çünkü ikisi de iri cüsseliydi. Kadın aşağı yukarı adam kadar yapılıydı. Kanepeyi hemen göletin yanma, çimenlerin üstüne koydular, böylece oturup rahat rahat balık tutabileceklerdi.

Her zaman ilk önce kanepeyi çıkarır, sonra geri kalan eşyaları alırlardı. Eşyaları yerleştirmek hiç zamanlarını almazdı. Bu işte çok becerikliydiler, ben onları görüp gölete gelmelerini beklemeye başlamadan ve kendi çapımda onların hayatlarının bir parçası olmadan önce, bu işi yıllardır yaptıkları belliydi.

Bazen erken gider ve onları beklerdim.

1 Ağustos 1979'da burada otururken, kulağım artık var olmayan bir evin duvarına dayanmış gibi geçmişe dayalı.

Kızıl kanatlı karatavukların ve su kamışlarına karşı esen sert rüzgarın seslerini işitebiliyorum. Savaştaki hayalet kılıçlar gibi hışırdıyorlar rüzgarda ve işte hayalimde hep kendimle bağdaştırdığım kumsalın kıyısında göletin düzenli çırpıntısı.

Karatavuklar, güneyden esen sıcak rüzgardan dolayı sıkıntılı bir bitkinlik hissi taşıyan yaz akşamüstlerinde daktiloya vurulan hüzünlü ünlem işaretleri gibi haykırıyorlar. Bu tip rüzgarlar her zaman yorucudur ve benim sinirlerimi bozar.

En iyisinden, Dünyanın en kederli balık tutma iskelesi olsun diye, kalın bir kalas uç tarafındaki küçük bir kütüğün ve bifteği andıran birkaç temel kazığının yardımıyla acemice çatılmış.

Gerçekten de acıklı, hepsi de benim tasarımım ve yapıtım, yani aslında suçlanabilecek başka kimse yok ve ben, ucunda, kıyıdan yaklaşık on iki ft uzakta duruyorum. Kalas, göletin açıklarına ulaşmak için, su kamışlarının arasından dar bir koridor açıyor. Kalas ortadan bel veriyor, bu yüzden üç inç suyla kaplı ve üzerinden atlayacak kadar sağlam değil.

Bunu deneseydim, benim palyaçolara benzeyen iskelem yerle bir olurdu, bu yüzden balık tutmak için kuru ucuna giderken suyun içinden geçmek zorundayım.

Allahtan, on iki yaşındaki çocuklar tenis ayakkabılarının ıslanmasını pek takmazlar. Bu, onlar için gerçekte hiçbir şey ifade etmez. Umurlarında bile değildir, bu yüzden, güney rüzgarında balık tutarak, karatavukları, su kamışlarının keskin kılıca benzer hışırtısını ve göletin bitip dünyanın kıyısının başladığı yere vuran suyun düzenli çırpıntısını dinleyerek ıslak ayaklarla orada duruyorum.

Onların birkaç saat içinde gelip eşyalarını yerleştirecekleri yerin tam karşısında, göletin öbür ucunda balık tutuyorum.

Olta mantarımın, yüzen garip bir metronom gibi hafif hafif aşağı yukarı vurmasını izleyerek ve balıkların en küçük bir ilgi göstermedikleri bir kurtçuğu yavaş yavaş Suya batırarak onları bekliyorum.

Balıklar oltaya gelmiyorlar, ama umurumda bile değil.

Ben sadece bekliyorum ve bu bekleme yolu herhangi bir bekleme yolu kadar iyidir, çünkü ne de olsa beklemek beklemektir.

Güneş, önümdeki suda yansıyor, bu yüzden sürekli başka taraflara bakmak zorundayım. Ne zaman güneşe baksam, güneş, rüzgarın yönlendirdiği yüzlerce hızlı tren desenli parlak bir yatak örtüsü gibi tekrar bana yansıyor.

Güneşin hiç tazeliği yok.

Güneş, çocuklara da çoğu kez öyle geldiği gibi, öğleden sonra sıkıcı olmaya başladı ve neredeyse, başından beri kötü ve itici bir şekilde tasarlanmış eski giysiler gibi modası geçti. Belki de, o bunun ürerinde bir kez daha düşünmeliydi.

Güneş beni hafiften yakıyordu ama umurumda değildi. Yüzüm kızarmaya başladı. Şapka takmıyordum. Çocukken nadiren şapka takardım. Şapkalar daha sonra gelecekti.

Saçlarım neredeyse doğuştan beyazdı.

Çocuklar bana "Beyazcık" derlerdi.

Orada o kadar uzun süre durmuştum ki tenis ayakkabılarım neredeyse kurumuştu. Hayatlarının yarısındaydılar, yani tenis ayakkabılarının en iyi döneminde. Sanki gerçekten de tabanlarımın bir uzantısıymış gibi benim bir parçamdılar. Ayaklarımın altında canlıydılar.

Tenis ayakkabılarımın tamamen eskimesinden, bizim de yeni bir çift alacak kadar paramız olmamasından hoşlanmazdım. Hep, kötü bir şey yapmışım da bunun için cezalandırılıyormuşum gibi hissederdim.

Daha iyi bir çocuk olmalıyım!

Bu, Tanrı'nın beni cezalandırma şekliydi: kendi ayaklanma bakmaktan utanayım diye, bana eski, boktan tenis ayakkabıları giydirmek.

O zamanlar, giymeye zorlandığım o alay edilecek kadar eskimiş tenis ayakkabılarının anlamıyla, Devlet yardımı aldığımız ve Devlet yardımının da, doğası gereği, bir çocuğun gurur duyması için verilmediği gerçeği arasında ilişki kuramayacak kadar genç ve saftım.

Yeni bir çift tenis ayakkabısı aldığımda, dünyaya bakışım birden değişirdi. Yeni bir insan olurdum, dünya üzerinde yeniden' gururlu yürümeye başlardım ye dua ederken yeni bir çift tenis ayakkabısı almama yardım ettiği için Tanrı'ya şükrederdim.

Ama bu arada 1947 yazıydı ve ben onların eşyalarıyla gelmelerini beklemekten sıkılıp, yakınlardaki küçük bir bıçkıhanede çalışan yaşlı gece bekçisini ziyaret etmeye karar verdim.

Bıçkıhanenin yanında, derme çatma küçük bir kulübede yaşar ve bira içerdi. Hiç kimse bir şey almasın diye bıçkıhaneyi beklerken bir sürü bira içerdi. Bıçkıhane, işçiler evlerine gittikten sonra çok ama çok sessiz olurdu. O elinde bira şişesiyle beklerdi. Sanırım bütün bıçkıhaneyi yürütebilirdiniz ve o bunun farkına bile varmazdı.

Onu sık sık ziyaret ederdim, o da bana boş bira şişelerini verir, sonra ben de onları dükkana geri verip her biri için bir peni depozit alırdım.

Onun bira şişelerini toplamak iyi bir fikirdi.

Güneşe bakmaktan çok daha iyi.

Kalastan geriye tekrar suyun içinden geçtim ve ayaklarım gene ıslandı. Sanki hep ıslaklarmış, hiç kurumamışlar gibi olmalarım sağlamak sadece birkaç saniye sürdü ama bu umurumda bile değildi.

Bambu oltamı yanıma almak veya onu çalıların arasına saklamak arasında bir karar vermem gerekiyordu çünkü yolun üzerinde zaman zaman kurbağa avladığım bir yer vardı. Orada durdum ve bu karan vermem sürmesi gerektiğinden on saniye daha fazla sürdü.

Oltamı çalıların arasına sakladım.

Kurbağa fikri, güneş kadar sıklaydı.

Göletin karşı tarafında balık tutan kadınla adama katılmak için geri döndüğümde onu oradan alacaktım. Şimdi, zaman açısından onların önündeydim, bu yüzden bana yetişebilmeleri için onlara iki saat verecektim.

Onlar gelinceye kadar balık tutamamamın yanı sıra yapabileceğim başka şeyler vardı ve gece bekçisinin bira şişeleri bunlardan biriydi.

Bıçkıhaneye giden çeyrek mili yürürken aklım boş bira şişesi fantazileriyle meşguldü. Belki iki kasası vardı, üç bile olabilirdi. Aşağı yukarı bur laftadır onu ziyaret etmemiştim, belki de her zaman olduğundan daha fazla bira içmişti. Durumun böyle olduğunu umdum. Sonra, başka bir çocuğun onu çoktan ziyaret etmiş ve haklı olarak benim olması gereken bütün bira şişelerini almış olabileceği düşüncesine kapıldım.

Bu çocuk fikrinden hoşlanmadım. .

O yaşlı adamı en azından dört günde bir ziyaret edip bütün bira şişelerini kendim almayı hayatımın düzenli bir parçası haline getirmeye yemin ettim.

Bu gelirin kaybı hiç de gülünecek bir konu değildi; özellikle hayatınızın bir bölümünde boktan tenis ayakkabıları giymek zorunda kalmışsanız. '

II. Dünya Savaşı'nı takip eden o yıllarda eğer kafaya koysaydım dehşet bir bira şişesi toplayıcısı olabilirdim. Küçük olanları parça başına bir peni, çeyrekler (kuart: galonun dörtte biri, bir litreye yakın bir ölçü birimi) ise parça başına iki sent ediyordu.

Çok ciddi bir bira şişesi havasında olduğum zamanlar, yanıma eski bir bebek, arabası alırdım. Sepet örgüsünden yapılmıştı ve kocaman bir de örtüsü vardı. O bebek arabasının içine çok fazla bira şişesi koyabilirdim.

Bazen bütün bir günü onu etrafta itekleyip, terk edilmiş bira şişelerini toplamakla geçirirdim. Oturduğumuz yerin bir mil etrafında, eğer bebek arabasını yeterince iyi ye uzun süre iterse, genç bir bira şişesi kapitalisti için çok fazla olanak vardı.

Araştırılacak bir otoyol vardı. İnsanlar arabalarında bira içip, daha sonra benim bebek arabamda yerini alacak olan şişeleri pencerelerinden dışarı atmayı severlerdi.

Otoyol şehirlerarasında uzar ve eyaleti boydan boya geçerdi, ama ben sadece bir millik kısmini bira şişesi imparatorluğumun bir parçası olarak kullanırdım.

O mil, annem ve iki kız kardeşimle otoparkta bir kulübenin içinde yaşadığımız kasabanın kenarındaydı, ama bizim otomobilimiz yoktu. Hiç olmadı. Bizler, Devlet Yardımı Müdürlüğü'nün otomobilsiz misafirleriydik. Biz hiçbir yere gitmezken bütün o insanların değişik yerlere gidip gelmeleri tuhaftı.

Annemin ve iki kız kardeşimin sözü bir daha geçmeyecek çünkü onlar aslında bu hikayenin parçası değiller. Bu tabii ki bir yalan. Daha sonra sözleri edilecek. Az önce bu. yalanı neden söylediğimi bilmiyorum. Gerçekten aptalca ve gereksiz bir şeydi yaptığım, ama bazen insanlar aptalca ve gereksiz şeyler yaparlar. Kendilerine engel olamazlar. Genellikle bilinmeyen vektörlerin insafına kalırlar.

Ama nasıl olsa yalanımı düzelttim ve şimdi umarım, güvenilirliğimden pek fazla bir şey kaybetmeden devam edebiliriz ve lütfen şunu da unutmayın ki yalanımı örtbas etmek için bu hikayeyi değiştirebilir ve

gerçekten onları saf dışı bırakıp yerlerine bir teyze, iki de kuzen koyabilirdim.

Bu nedenle lütfen özürümü kabul edin ve onların sayfa 19’da yeniden ortaya çıkmasına hazırlıklı olun.

Otoyol otoparkın hemen yarandan geçerdi ve ben de bebek arabamla birlikte kasabanın dışına kadar onu izlerdim.. Bebek arabasını, onun için bakkala gidersem bana bir şey vereceğini söyleyen yaşlı bir kadından aldım. Tamam, dedim ve bana istediği şeylerin listesiyle, onları alacak parayı verdi.

"Sana güvenebilir miyim?" dedi, çok yaşlı elini, eliyle aynı yaştaki siyah deri çantasının tokasında bir an tutarak.

"Evet.” dedim, liste zaten elimdeydi. İşin bu aşamasına çoktan gelmiştik, yani çoktan pazarlığı yapılmış bir anlaşmanın titreşen son kuşkularıyla uğraşıyordu. İhtiyacım olan tek şey paraydı. İkimiz de bunun farkındaydık. "Keşke kocam ölmemiş olsaydı.” diyerek aynı anda hem içini çekti hem de para çantasını açtı.

"Neden öldü?" dedim, aslında umrumda değildi, ama bir şeyler söylemem gerektiğini biliyordum. Buna benzer bir lafı, hiçbir fikir belirtmeden öylece havada bırakamazsın, ya da o zamanlar ben Öyle düşünüyordum.

"Kalp krizi. Yatağında öldü. Yaşlı bir adamdı."

Bana iki dolar verdi

"Ne zaman?" diye cıvıldadım küçük bir leş kargası gibi.

Para, tıpkı kadının kendisi gibi yaşlı ve buruşuktu. Çok uzun zamandır çantasında olmalıydı. Belki de ölmüş kocasını düşleyerek üstünde uyumuştu. Yaşlılar bunu yaparlar: paralarının üstünde uyurlar, binlerce George Washington'ın ve Abraham Lincoln'ün üstünde horlarlar.

"3 Mart 1916'da."

Matematiğe çalışmayan kafamda ilkel bir hesap yaptım, neyse, sonra dedim ki, "Öleli çok olmuş.”

"Çok.” dedi. "Nasıl olduğunu zar zor hatırlıyorum."

Ne demek istediğini tam bilmiyordum.

Şimdi biliyorum.

Elimde torbalarla eve dönünce, bebek arabasını verdi. Araba, oturduğu yıpranmış evin hemen yanındaki, başka bir sürü eski şeyle dolu bir garajdaydı. Evin boyası yıllar önce dökülmüştü, bu yüzden artık zar zor fark edilen ev mahallede öylesine duruyordu.

Garaj» sanki bir mumyadan sökülmüş gibi görünen san bir iple bağlanmış on beş vatlık bir ampulün ışığında karmakarışıktı.

Garajda, mükemmel bir şekilde paketlenmiş geçmişle dolu kutular ve çoğunlukla sadece gölge olan yüzlerce şey vardı. Garajın tek gerçekliği, şimdi büyümüş ve bebek arabasından ayrılmış olan çocukların anılarıydı.

"Sanırım dışarıya sürüyebilirsin.” dedi.

Bebek arabasına doğru çok dikkatlice yürüdüm. Geçmişe takılıp da gelecekte beni sakat bırakabilecek bir şekilde şimdiki zaman bacağımı kırmak istemedim.

Bebek arabasını tutup onu 1900'lerden uzaklardı, 1947 yılına çektim.

Garajda çok kısa bir süre kalmama rağmen, bebek arabasını iterek dışarı çıktığımda öğle Sonrası olağandışı aydınlık geldi. Bulutlu bir gündü ama sanki güneş çıkmış da bütün varlığıyla parlıyormuş gibiydi.

Garaj kapısını kapatırken ona yardım ettim. Nerdeyse kendi başına yapamayacak kadar yaşlıydı. Sanırım garaj kapısını kapatamayacak kadar yaşlanınca gidip garaj kapılarını kapatamayacak kadar yaşlanan diğer insanlarla birlikte bir huzur evinde yaşayacaktı.

Kapıyı çok eski ve kolay kırılabilir bir asma kilitle kilitledi. Kilit sadece bir koruma Ve mahremiyet sembolüydü, ama bu o eski günlerde bir şeyler ifade ederdi. Eğer o kilit bugün kullanılıyor olsaydı, bir hırsız öylece yanına gidip onu nefesiyle bile uçurabilirdi.

'Tekrar gelip size yardım etmemi ister misiniz?" dedim.

"Hayır.” dedi.

Omuzlarımı silktim ve bebek arabasını, üstü kapalı bir vagon gibi kullanarak kız kardeşlerimi (daha önce bahsi geçen 19. Sayfadaki kişiler) ve diğer çocukları etrafında topladığım yaşamıma doğru ittim. Kendimi, ilk göç günlerinde Büyük Vadileri aşarak Batı'ya, Oregon'daki çiftliğimize giden, bebek arabalarındaki bir tren katarının, başındaymış gibi hissettim.

Üstesinden gelinmesi gereken sayısız tehlike vardı: düşman kızılderililer, yakıcı güneş ve susuzluk ve ele içinde kaybolup da ardından yolumuzu en baştan bir daha bulmak zorunda kaldığımız ani kar fırtınaları.

Bir hafta sonra bebek arabasının ilk göç günlerinin romantik olanakları hayal gücümü tüketti ve ben de onu bira şişesi taşıyıcısına çevirdim.

Bebek arabası, bana büyük hareket kolaylığı ve kapasitesinden dolayı, bir bira şişesi milyoneri olma olanağı verdi.

Bebek arabasını almadan önce, şişeleri çuvalla taşırdım. Ama şimdi bu arabayla, John D. Rockefeller'ın ensesindeydim.

Gece bekçisinin bira içme kapasitesini ve bunun bir John Wayne filmi izlemek ya da sıcak bir yaz günü bir külah dondurmayı bir kere daha yalamaya çalışmanın tuhaf tadına varmak konusunda bana nasıl yardım edebileceğini araştırmak üzere bıçkıhaneye doğru yürürken, belki de bunu düşünüyordum. O zaman boktan tenis ayakkabıları sorun olmazdı.

İnsanların akşamüstü gelip eşyalarını yerleştirdikleri göletin hemen etrafındaki bölgede, çevrelerindeki kütük havuzlarıyla birlikte, yarım düzine bıçkıhane ve iki gölet daha vardı.

Bölgenin merkezi, otoyoldaki bir üstgeçitti.

Üstgeçidin altından, bıçkıhanelerin Amerika'yı ev sahibi yapmak için kullandığı güney-kuzey yönünde giden bir demiryolu geçerdi. Kara trenler demiryolu boyunca sürekli gidip gelirdi. Kömür vagonlarından düşen kömür parçalarının dev siyah elmaslar olduğunu, dünyanın en zengin çocuğu olduğumu ve gelip geçen trenlerden düşen kömürle bir çocuğun kullanabileceği ya da hayal edebileceği her şeyi aldığımı varsayardım.

Bölgede, bıçkıhane işlerinin yanında. geniş tarlalar ve hayvancılığa ayrılmış zirai alanlar da vardı: atlar, ineklerce toyunlar. Daha önce dikilmiş ve kültürleştirilmiş ama bilinmeyen nedenler yüzünden bütünüyle terk edilip, meyve veren çok çeşitli yabani elma, armut, erik ve kirazların istilasına uğramış iki meyve bahçesi vardı. Dükkandan aldığınız meyvenin bir grup hanım evladı gibi görünmesine neden olurlardı.

Bütün bunlar, yaşadığım yerdeki otopark kulübesinin ön kapısını açtığımda başladı ve hiçbir zaman tamamını keşfedemedim çünkü 17 Şubat 1948'de on iki yaşındayken her zaman gittiğim yerin beş mil aksi yönünde yine terk edilmiş bir başka meyve bahçesinde çocukluğum sona erene kadar sürekli keşfedilecek yeni yerler ortaya çıkmaya devam etti ama bunu o zamanlar bilmiyordum.

Ama şimdi hala 1947 yazıydı ve ben gölet üzerinden demiryolu hattına kestirme yapıp, hat boyunca kuzeye, kimse farları söndürülmemiş bir kamyonla gelip de bir şey çalmasın diye, ki bu ertesi sabah bıçkıhane işçileri çalışmaya geldiklerinde bir sürü gürültü patırtıya neden olurdu, geceleri bıçkıhaneyi bekleyen bitip tükenmiş yaşlı bir adamın olası bira şişesi servetine doğru yürüdüm.

"Bıçkı nerede?"

Hatların üzerindeki üstgeçidin kuzeyinde üç bıçkıhane vardı ve gece bekçisininki en sonuncusuydu. Oraya vardığımda daha yeni paydos olmuştu. Bıçkıhanenin yanında bir barakası vardı. Barakanın çevresini çok

uzun yabani otlar, bürümüştü. O çevrede milyonlarca yabani ot vardı ama bu otlar o kadar uzundular ki normalde olmayacak kadar dikkat çekerlerdi. Başka bir yerde yabani ot olsa farkına; bile varılmazdı.

Yaşlı adam, yabani otlarıyla sarılmış barakanın ön verandasında oturuyordu. Elinde bir şişe bira[1] vardı. Bu iyiye işaretti. Oturduğu sandalyenin yanında yana devrilmiş boş bir şişe vardı. Bu daha da iyiye işaretti. Yaşlı adam, kendisine doğru yürürken, aslında bütün, gördüğüm şeyin iki sent olduğunu bilmiyordu.

"Selam, delikanlı.” dedi. "Beni ziyarete mi geldin?"

Oturduğu gri sandalye tıpkı başka bir yabani ot gibi görünüyordu. Bazen bunu düşünürdüm. Yabani otlardan bir sandalye yapmanın mümkün olup olmadığım merak ederdim. Eğer bir tane yapılmışsa, o, onun üstünde oturuyordu.

"Evet, efendim." dedim.

"On dokuz boş.” dedi.

"Ne?" dedim.

"O boş-bira-şişesi bakışı var gözlerinde.” dedi ve tekrar etti, "on dokuz boş."

"A.” dedim, her nasılsa çok uzak gibi görünen yere bakarak. Bunun o kadar belli olduğunu bilmiyordum. Bu konu hakkında ne yapabileceğimi düşündüm ve yapabileceğim hiçbir şey olmadığım fark ettim. Bu gerçekti ve her zaman gerçek olacaktı, bu nedenle başımı o uzak yerden çevirdim.

"Güzel bir gün.” dedim, on iki yaş kişiliğimi ortaya koymakta zorlanarak.

"Arka verandada çuvalın içindeler.” dedi. "Ben senin şu güzel gününe şöyle iyice bir bakarken neden gidip de onları almıyorsun? Evin içinden geç, ben de geri döndüğünde sana ne düşündüğümü söyleyeyim."

'Teşekkürler.” dedim.

"Bana teşekkür etme.” dedi. "Sadece alkolik olduğum gerçeğine teşekkür et."

Bunun bir yanıt gerektirmediğim bildiğimden, çoktan yabani otlar tarafından işgal edilmiş olan bir sandalyede, yaşlı adamın elinde, bir fırt çekmek için ağzına dikkatle, düz bir çizgide götürdüğü bira şişesiyle oturduğu verandanın yabani otlar tarafından saldırıya uğramış beş basamağından yukarı çıktım. Rembrandt daha düzgün ya da daha güzel bir çizgi çizemezdi.

Tel kapıyı açıp barakaya gitmeden önce bir yorum yapmak istiyorum. Bıçkıhanenin alkolik gece bekçisinden durmadan "yaşlı adam" diye söz ediyorum. Ama şimdi 1979'un bu Ağustos öğle sonrasının dağ yamacından çok uzun zaman öncesine geriye dönüp baktığımda, sanırım "yaşlı adam" benim şimdi olduğumdan daha gençti. Otuz beş yaşlarındaydı, benim şimdi olduğumdan dokuz yaş daha genç. O zamanki bataklığa gömülmüş tecrübe düzeyime göre belki de şu anda bana göre seksen yaşındaki bir adama denk.

Ayrıca, sürekli bira içmesi onun daha genç görünmesini de sağlamamıştı.

Onun hakkında pek az şey biliyordum. Bir şekilde ordudan ayrıldığını ve savaşın geri kalan kısmını, çok fazla bira içip, o kadar çok bira içen birinin çevresinde olmak istemediği için iki yıl sonra onu terk eden bir kadınla evlendiği Mobile, Alabama'da geçirdiğini biliyordum.

Kadın, hayatta daha iyi şeyler olduğunu düşündüğü için onu boşamış. Adam onu çok seviyormuş, bu yüzden boşanmak onu daha çok bira içmeye itmiş sadece.

Bir keresinde, elinden hiç eksik olmayan bira şişesiyle bana onu anlatırken, ondan hiç adıyla söz ekmediğini fark ettim, bu nedenle adının ne olduğunu sordum. Yanıt vermeden önce birasından büyük bir yudum aldı. Sonra, bana bir saat gibi gelen bir zamandan sonra, adının önemli olmadığını, onu yalnızca kalbini kıran kadın olarak gördüğünü söyledi.

Buna da bir şey söylemedim.

Bunun bir yanıt gerektirmediğini biliyordum.

Tel kapıyı açıp, tuhaf bir nedenden ötürü çok derli toplu olan tek odalı küçük barakasına girdim. Bir ayyaş olabilirdi ama düzenliydi.

Belli başlı birkaç mobilyanın yanında, barakada çok az kişiseliz vardı. Duvardaki İsa resmi biraz yersiz görünüyordu ama hu onun ve O'nun bileceği işti, benim değil. İsa resmi eğri duruyordu bu yüzden onun Hıristiyanlıkla pek de alakası olduğunu düşünmedim.

Belki de İsa resmi duvardaki çatlağı örtüyordu.

Masanın üzerinde birkaç mektup vardı. Her zaman aynı iki mektup. İkisi de özenle açılmıştı. Mektuplardan biri 1 Eylül 1939'da Pensacola, Florida'dan atılmıştı. Sanırım, eğer içtiği kadar çok bira içmeseydi, insanlar ona o kadar seyrek yazmazlardı.

Maşanın üzerinde hiç fatura yoktu.

Çok dikkatle, en küçük bir fatura alma olasılığını yok edecek bir yaşam tarzı düzenlemişti.

Posta kutusuna hiçbir zaman dokunmadım. O tür bir çocuk değildim. Yani demek istediğim; tabii ki sinsiydim ama o türden bir sinsi değil. Sinsilik yaptığım yer hayal gücüydü.

Her zaman yavaşça ve masaya yakın yürüyerek soğukkanlılıkla mektuplarına göz atardım. En fazla bu kadar ileri giderdim. Diğer mektup Little Rock, Arkansas'tan geliyordu ve 4 Nisan 1942'de atılmıştı.

Edgar Peters adında bir adamdan geliyordu. Onca yıldan sonra o ismin hala neden aklımda kaldığını merak ediyorum. Çok daha önemli şeyleri unuttum. Bildiğimi bile bilmediğim şeyleri unuttum. Onlar tamamen yok oldular, ama Edgar Peters, Las Vegas'ta neonlarla yazılmış bir tabela gibi, beynimin bir yerlerinde yer etmiş.

Beni her zaman boş bira şişelerine ulaştıran arka kapının hemen yanındaki mutfak lavabosunun duvarına tutturulmuş bir kartpostal vardı.

Kartpostal benim için aşırı derecede merak uyandırıcıydı ve her zaman onu tekrar görmeyi sabırsızlıkla beklerdim. Kartpostalın üzerinde yazanlar duvar tarafında kaldığından kimden geldiğini bilmiyordum ama 12 Temmuz 1938'de New Orleans'tan atılmıştı ve posta pulu da arka tarafta olmalıydı.

O kartpostaldaki resim, benim için muhtemelen; bira içerek bana para kazandırmasından başka bir yeteneği olmayan o "yaşlı adam"dan fazla şey ifade etmişti.

Arkasında bütün yatağı kaplayan kocaman bir kedibalığı olan düz römorklu bir kamyonun renkli bir fotoğrafıydı. Kedibalığı belki de bir balina kadar büyüktü. Ön iki yaşındaki olaylara bakış açımla Moby Dick'i düşünün, beni daha iyi anlarsınız. Kartpostal bir çeşit fotoğraf hilesiydi ama %50'im onun gerçek olduğuna inanıyordu.

Bir keresinde o *%50*, beynimin tamamına hakim oldu ve onun gerçek bir kedibalığı olup olmadığını ona sordum; Belki de o gün balık tutarken güneşin altında fazla vakit geçirmiştim.

"Şaka mı yapıyorsun?" diye karşılık verdi.

"Sanırım.” dedim. "Bunu nasıl yaptılar?"

"Bilmiyorum.” dedi. "Eğer bunu nasıl yaptıklarını bilseydim, dağ başında kıçı kırık bir bıçkıhanenin gece bekçisi olmazdım.”

Benden hiçbir cevap gelmedi.

O zamanlar, onunla ilgili farkında olduğum ve beni durup, çok uzun süre değil birazcık düşündüren başka bir şey de, yaşamının zaten az olan bütün kişisel referanslarının bir şekilde Güneyle ilintili olmasıydı.

Savaşı Mobile, Alabama'da geçirmişti.

New Orleans'tan postalanan bir kedibalığı kartpostalı vardı:

Güneyli bir kadınla evlenmişti.

Pensacola, Florida'dan bir mektubu ve Little Rock, Ankansas'tan başka bir mektubu vardı.

Onu *Güney'e* bağlayan bütün, bu şeylere sahipti ama Güneyli aksam yoktu, hafiften bile. Sesinin tonu Robert E, Lee'den (Yayıncının notu: Amerikan İç Savaşı'nda –Kuzey Güney Savaşı olarak da anımsanabilir- Güney ordusunun saygın bir ismi.) en az bir milyar mil uzaktı.

Bu yüzden, bu konuyu şöyle bir düşünürdüm bazen, ama sık sık değil. "Yaşlı" alkolik bıçkıhane bekçisinin bir Güneyli aksam olmaması gerçeğinden başka düşünecek daha iyi bir şeyim olursa, memnun edici her neyse, onu düşünürdüm.

Tel kapıyı, açtım ve neredeyse barakanın içine girip o "yaşlı adamdın neden bir Güneyli aksam olmadığım ve hatta belki de 1944'te çok fazla bira içtiği için, rüzgarın hiç de serinletici olmadığı sıcak bir Mobile gecesinin ortasında bir başka bira fıçısının yanında uyumak istemeyen ve onu terk eden karısının adını öğrenmeye çalışan, bir ordu kadar çok, kocaman yabani otların arasına, arka verandaya adım attım.

Bira şişeleriyle dolu çuvalı alıp tekrar evin içinden muhtemelen benim "güzel gün" yorumuma ilişkin şöyle alaycı bir şeyler bulmuş, ön verandada beni beklemekte olan "yaşlı adama" doğru ilerledim, , ama umurumda bile değildi, çünkü bira şişeleri bendeydi ve kedibalığı kartpostalıyla Edgar Peters'tan gelen ve ona benim[1] için her zaman bir sır olarak kalacak olan bir şeyler yazan mektuba da bakmıştım. Belki de o mektup o kadar çok bira içmeyi bırakmasını yoksa bütün dostlarının onu terk edeceğini söylüyordu.

Bira şişelerimi sürükleyerek barakanın Öteki tarafına, ön verandaya çıktığımda, "Haklısın. Güzel bir gün ve senin o çuvalın içinde on dokuz güzel bira şişen var. Geçen hafta çok daha fazla vardı. Üç kasa ya da öyle bir şey. O zaman gelmemiş olmaman çok kötü. Yaşamıştın." diyerek beni çok şaşırttı.

Bunu söylerken gülümsedi.

Üç *Kasa!.* diye düşündüm.

"Başka bir çocuk aldı onları." dedi.

"Kimdi?" dedim, aklımdan bütün düşman çocukların mantıklı bir listesini geçirirken ilgisiz görünmeye çalışarak. Bazen diğer çocuklar "yaşlı adam"ın bira şişelerine benden önce ulaşırlardı. Benden başka bira şişelerini alan herhangi biri benim arkadaşım değildi.

"Yaşlı adam"ın bira şişelerini hiçbir zaman kendisinin geri vermemesi ilginçtir çünkü zengin olmadığını biliyordum. Sanırım sadece dükkana gidip birayı alır, bıçkıhaneye getirir, oraya oturur, içer ve sonra da biz çocukların boş bira şişesi çakalları gibi gelip şişeleri silip süpürmemizi beklerdi.

"Tanımadığın bir çocuktu.” dedi, merakımı gidererek. "Senin oturduğun yerin ters yönünde oturuyor. Melody Ranch yakınlarında bir yerlerde yaşıyor sanırım."

Melody Ranch, hafta sonları, Harry Truman'ın oturduğu sandalyeye asla oturmayan sarhoş adamlar arasında bir sürü yumruk kavgasının olduğu, ucuz bir yol üstü gece kulübüydü. Benim bölgemin dışındaydı, yani çocuk bilinmeyen bir rakipti, bu "yaşlı adam"ın alkolikliğinin etrafında dönen bir başka akbaba yalnızca.

Eğer geceleyin, bıçkıhaneye birileri gerçekten gelip, bir şeyler çalmaya çalışsaydı ne yapacağını çok merak ederdim. İnce, kırılgan bir bira fiziği vardı. Bazı adamlar çok bira içtiklerinde şişmanlarlar. Diğerleri de, kemikleri kurumuş yabani otlan anımsatmaya başlayıncaya kadar zayıflarlar. Bu adam o türdendi,

Ayrıca, Onun hakkında sözünü etmediğim bir şey daha var. Çok zevkli giyinirdi ve kıyafetleri de kusursuz bir şekilde düzgün ve temiz olurdu.

Bazı zamanlar, elinde Sadık bir bira şişesiyle bıçkıhaneyi gözlerken takım elbise giyer ve kravat takardı. Bir gece bekçisinden çok bir sigortacıya benzerdi. Onun, bıçkıhane hırsızlarından bıçkıhaneyi koruma isteği ve kabiliyetini merak ederdim çünkü üç yaşındaki bir çocuktan bir şekerlemeyi bile koruyamayacakmış gibi görünürdü.

Belki de bir silahı vardı.

Bir keresinde bunu ona sordum.

"Neden bir silahım olsun?" du cevabı.

Bu konunun üzerine fazla gitmedim ama eninde sonunda birileri bir şey çalmak isterse ne yapacağını ona sormak zorundaydım.

"Kahrolası bıçkıhanenin tamamını çalmalarına izin verirdim. Yüklemelerine yardım etmezdim ama. Giysilerimi kirletmek istemem. Tanrının unuttuğu bu yeri korumam için bana ayda sadece elli dolar ödüyorlar, artı hiçbir şey vermeden bu barakada oturuyorum ve çamaşırlarımı da hallediyorlar."

"Çamaşırlarım" kelimesini söylerken güldü. Sonra bir daha söyledi ama bu kez çok daha yüksek sesle: "Çamaşırlarım!" ve daha da yüksek sesle

güldü,. Neyin bu kadar komik olduğunu bulmaya çalıştım, ama bulamadım, bu yüzden oradan ayrıldım.

Her neyse, o birkaç ay önceydi, bu şimdiydi, bir çuval bira şişem vardı ve tekrar kendi yoluma gitmek üzereydim. Gölete geri dönmem gerekiyordu.

Balık tutmaya giderken yanlarında mobilyalarım da getiren insanlar yakında gelmiş olacaklardı ve onlar, hırsızlar gelip fabrikayı, havuzu, kütükleri, keresteleri, bütün yeri alsalar ve onu orada küçük barakası ve yabani ota benzeyen sandalyesi dışında her şey gitmiş bir halde öylece bıraksalar umurunda bile olmayacak olan iyi giyimli, bira içen, "yaşlı" bıçkıhane gece bekçisinden çok daha ilginçtiler.

"Gitmem gerek.” dedim, dünyasının dışına, geriye bir adım atarak.

"Peki, Mobile, Alabama'ya gitme!" dedi gülmeye başlayarak.

İkinci adımım biraz daha aceleciydi. "Mobile, Alabama!" diye tekrar etti:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Öğle sonrası güneşi gerektiği gibi alçalmıştı gökyüzünde, rüzgar ölmeye başlıyordu ve uzun sıcak bir yaz öğle sonrasının ardından yenilenmiş umutlar ve tazeleyen varlığıyla yaklaşan akşamın gelişmiş duygusu vardı.

Çeyrek mil kadar uzakta, omzumda bir çuval bira şişesiyle gölete dönerken, sadece iyice bozulmuş çeşitli patikalardan, ardından yine gölette başlayan ya da belki orada biten bir patikaya bağlanan tren yolları boyunca yürümekten daha ilginç olan başka bir şeyden söz edeceğim.

Çocukken diiğer çocukların ölmesini ilginç bulurdum. Ürkütücü konulara aşın ilgi duyan bir çocuk olduğum şüphesizdi ve ne zaman bir çocuk ölse, bu, tartışmacı merakımın kıvılcımlarını ateşlerdi.

Daha sonra, 1948'in Şubat ayında bu merak kişisel bir gerçeklik halini alacak, beyaz tavşanın bir ölü kaldırıcısı olduğu ve Alice'in oyunlarını oynamak için mezarda yıpranmış bir kefen giydiği, mezarlıkta geçen bir *Alice Harikalar Diyarında* gibi, bir girdap misali, hayatımı altını üstüne, yüzünü tersine çevirip, içine çekerek yutacaktı.

Ama hayatımda bu olmadan önce de, ölü çocuklar ve öbür dünyaya göçlerinin kötü sonuçlarından büyülenirdim. Belki de hepsi 1940̓ta, bir cenaze levazımatçısına ek bina olarak yapılmış bir daireye taşınmamızla başlamıştı diye düşünüyorum.

Daire, daha önce morgun faal bir bölümüymüş. Tam olarak hangi bölüm olduğunu bilmiyorum, ama cenaze levazımatçısı, cenaze evinin bu eski cansız yerini fazladan biraz para kazanabilmek için, bizim 1940 baharının sonlarında birkaç ay boyunca oturduğumuz daireye çevirmiş.

Sabahları kalkıp pencereden cenazeleri izlerdim. Bir sandalyenin üstüne çıkmak zorunda kalırdım çünkü beş yaşındaydım ve iyi bir manzara istiyordum.

Bazı cenazeleri sabah erkenden kaldırdıklarım hatırlar gibiyim, çünkü dairede herkes hala uyuyor olurdu, ben de pijamalarımın içinde olurdum.

Cenazeleri görebilmek için, benim tutabilmemin özellikle zor olduğu bir panjuru açmam gerekiyordu, ama her nasılsa açmayı becerirdim ve bir sandalye çekip üstüne çıkarak cenazeleri seyrederdim.

Daireye öğleden sonra geç bir saatte taşınmıştık ve ertesi sabah herkes hala uykudayken, kalkıp ön odaya gittim. Panjurun altından uykulu uykulu baktım ve işte ölümün kendisi kadar büyük ilk cenazem oradaydı.

Cenaze arabası galiba otuz ft Uzağa park edilmişti. O cenaze arabasının ne kadar büyük göründüğünü düşünebiliyor musunuz? Bu, beş yaşındaki birine göre çok yakın bir cenaze arabası. Bana, garip bir nedenle siyaha boyadıkları,

Bu benim gidip sandalyeyi alıp, tam anlamıyla bir mücadelenin ardından panjuru kaldırıp, çok iyi bir cenaze izleme pozisyonuna getirerek üzerine ilk çıkışımdı.

Bütün bunları çok sessizce yaptım çünkü evdeki hiç kimseyi uyandırmak istemiyordum. Yetişkinler her zaman çocukların yaptıklarına engel olmaktan hoşIanırlar, ne olduğu önemsizdir, çocuğun yapmaktan hoşlanmadığı şeyler dışında. Eğer çocuk bir şeyden hoşlanmıyorsa, yetişkinler çocuğun sonsuza kadar onu yapmasına izin vereceklerdir, ama eğer çocuk ondan hoşlanıyorsa...

Cenaze arabası çiçeklerle doluydu.

Cenaze arabasında o kadar çok çiçek vardı ki o zamandan beri çiçekler baha hep bir huzursuzluk hissi verirler. Çiçekleri severim ama bazen onlarla aynı yerde bulunmaktan rahatsız olurum. Bu hissin kontrolden çıkmasına aşla izin vermedim ama 1940 yılındaki ilk cenazemi izlediğim o sabahtan beri var bu bende.

Cenaze, arabası ve bütün Çiçekleri orada bir süre tek başlarına öylece durdular, aceleleri varmış gibi görünmeyen, sadece bekleyen, siyahlar

giyinmiş iki adam dışında. Neredeyse kendileri bile çiçeklere benziyorlardı: Bir çeşit siyah nergislere.

Biri, sigara içiyordu, O kadar dibine kadar içmişti ki, izmarit elini ateşe verecekmiş gibi görünüyordu. Ötekisi, sanki cenaze arabasından tam yüküne zıplamış gibi görünen çok uzun siyah bıyığını burup duruyordu ama bu onu rahatsız ediyormuş gibi görünmüyordu.

Sadece beş yaşında ve daha önce hiç böyle bir şey görmemişken, hiç kimse bana böyle şeyler olduğunu anlatmamışken bir cenazeyi seyrettiğimi nasıl olup da bildiğimi öğrenmek istersiniz herhalde. Bunun cevabı çok basit: filmlerde bir tane görmüştüm, sadece bir hafta önce ve kendi kendime keşfettim.

Bir süre sonra, cenaze arabasının yanında bekleyen iki adam cenaze evine girdi ve daha sonra insanlar dışarıya çıkmaya başladılar. İnsanların hepsi çok sıkıntılıydı ve gerektiği gibi hareket ediyorlardı. Sanki ağır çekimde gibiydiler. Sandalyemin üstünde onlara çok yakın olmama rağmen ne söylediklerini işitmek güçtü.

Bu çok ilginç olmaya başlıyordu.

Bundan sonra ne olacağını görmek için sabırsızlanıyordum.

Siyahlar içindeki iki adam, tabutu taşıyan birkaç başka adamla birlikte tekrar dışarı çıktılar. Tabutu cenaze arabasının arkasına koydular. Aslında, bütün o çiçekler yüzünden onu içeriye bir yere tıkıştırmak zorunda kaldılar ama bir şekilde bunu başardılar ve iki adam canlıların yolculuk ettiği yere, ön koltuğa oturdular.

Matem tutanlar çok *yavaş* yürüdüler ve park edilmiş arabalara binmeye başladılar. Bütün arabaların sileceklerinin üstünde tek kelimelik birer tabela vardı ama ben o kelimenin ne anlama geldiğini bilmiyordum. Bunu keşfetmemden önce yıllar geçecekti.

Çok geçmeden herkes gitmişti ve sokak onların gidişleriyle çok sessizleşti. Onlar gittikten sonra işittiğim ilk şey pencerenin hemen dışında şakıyan bir kuştu.

Sandalyeden inip yatağıma döndüm. Orada, tavana bakıp, az önce gördüklerimi sindirmeye çalışarak uzandım. Herkes uyanıncaya kadar yatakta kaldım.

Mutfakta gezindiklerini duyunca kalkıp onlara katıldım. Hala uykuluydular ve bir başka günün savaşma başlamak için kahve yapıyorlardı.

İyi uyuyup uyumadığımı sordular.

Bilinmeyen bir nedenle, gerçekte bir cevap bile gerektirmeyen sorularım düşündüm. Yani, herhangi bir şey söyleyebilirdim ve bu yeterli olurdu, ama kara kara düşünerek öylece durdum.

O sırada yapmakta oldukları şeyi yapmaya devam ettiler ve bana bir şey sorduklarım hemen unuttular. İnsanlar, beş yaşında birinin iyi uyuyup uyumadığıyla hiçbir zaman dilimi boyunca gerçekten ilgilenmezIer ve bana da olan buydu.

"Evet.” dedim sonunda.

"Evet, ne?" diye sordular.

"İyi uyudum."

"Aa.” dediler, ne sorduklarını unuttukları için bana merakla bakarak. Yetişkinler bunu çocuklara her zaman yapar.

Her neyse, bundan sonra erken kalkıp cenazeleri izledim. Her sabah bir cenaze olmuyordu tabii ki ye ben, olmadığı zaman hayal kırıldığına uğruyordum. Yatağıma döner, ertesi sabah bir cenaze olmasını ümit ederdim.

Gün boyunca başka cenazeler kaldırılırdı, ama ben onlarla pek ilgilenmezdim.

Tam anlamıyla feda bir sabah cenazesi çocuğuydum.

Bunu yaptığım ilk iki hafta boyunca dairedeki herkes uyumaya devam etti. Sonra bir sabah, biri erken kalktı ve j beni ön odada, pijamalarım üstümde, bir sandalyenin üstüne çıkmış pencereden dışarı bir cenazeye bakarken buldu.

Sessizce arkamdan gelip, öyle ki geldiklerini duymadım bile, böyle pür dikkat ne izlediğime baktılar.

Çok tuhaf bir görüntü oluşturuyor olmalıydım.

"Ne yapıyorsun?" diye sordular, ama ne yaptığımı görebiliyorlardı, yani bir yerde bu gereksiz bir soruydu.

"Pencereden dışarı bakıyorum.” dedim.

"Pencereden dışarı bir cenazeye bakıyorsun. Tuhaf bir çocuksun."

Bu gözlemin doğruluğuna katılmak zorundayım.

Daha sonra benimle ciddi bir konuşma yapmak istediklerini söylediler, ama bunu unuttular ve böylece o ciddi konuşma asla gerçekleşmedi.

Cenaze levazımatçısının bir karısı ve bir küçük kızı vardı. Ölülerle birlikte cenaze evinde yaşıyorlardı. Kız benden bir yaş büyüktü. Altı yaşındaydı ve çok soğuk elleri vardı. Sanırım bir cenaze evinde yaşamak soğuk eller bahşediyordu insana.

Sıkıntılı bir rüzgar gibi gelip giden ölü insanlarla birlikte hayatının orada neye benzediğim merak ederdim. Oyun oynadığımızda her zaman dışarıda oynardık. Bizim eve gelip oyun oynamak isteyip istemediğini sormazdım çünkü onun kendi evine gidip oynamamızı istemesinden korkardım.

Bir keresinde ona evin çevresinde ölü insanlar olmasından korkup korkmadığını sordum.

"Neden korkmalıymışım?" dedi. "Onlar ölü. Kimseye zarar veremezler."

Bu bir bakış açısıydı ama benimki değil.

Ayrıca bir keresinde ona hiç *Ruhani Mabet'i* dinleyip dinlemediğini de sordum. Bir cenaze evinde *Ruhani Mabet'i* dinlemenin çok korkutucu olduğunu düşünüyordum. Bir insanın yaşayabileceği' en kötü deneyimlerden biri olurdu *çünkü Ruhani Mabet'i* dinlemek yeterince korkunçtu ama ya bir cenaze evinin içinde! Çığlık atmaktan kendini nasıl alabilirdin ya da bir daha nasıl uyuyabilirdin?

"Tabii ki.” dedi. Ama benim en sevdiğim program, *Büyük Merkez İstasyonu.* Trenlerin ve insanların seslerini seviyorum. İlginç öyküleri oluyor."

"Ya, *Ruhani Mabet?"* dedim, kafamdaki en önemli şey olan *Ruhani Mabet* konusuna geri dönerek. Böyle bir anda kim *Büyük Merkez istasyonu'*ndan konuşmak isterdi ki?

"Ruhani Mabet..dedi duraksayarak.”. .. bayağı."

BAYAĞI? *RUHANÎ MABET.* BAYAĞI!

Afallamıştım.

"Bayağı.” diye tekrar etti, dramatik bir etki yaratmak için neredeyse fısıldayarak.

Eğer *Ruhani Mabet* bayağıysa, nasıl oluyordu da o kadar soğuk elleri olabiliyordu? Nereden çıktılar? Bir kraker kutusundan mı? Bu yüzden ne zaman onunla oynasam, el ele tutuşmayı gerektiren oyunlardan hep uzak durdum.

Uzun san saçlan vardı ama saçları soğuk değildi, sadece elleri soğuktu ve ben onlara vebalılarmış gibi davranırdım. Bir keresinde kutu-kutu-pense oynamak istedi, “sadece ikimiz, el ele tutuşarak. Annemin hasta olduğunu ve ona bir bardak su, vermem gerektiğini söyledim.

"Annenin hasta olduğunu bilmiyordum.” dedi. "Şimdiye kadar bana bundan söz etmedin. Neyi var?" Cenaze levazımatçısının kıza, kendine göre çok akıllıydı.

Cevap vermekte çok zorlandım.

Annem gerçekten hasta olsaydı, bu, çocukların birbirlerine hemencecik söylediği türden bir şeydir. Hasta bir anne haber değeri olan bir konudur. Düşünebildiğim kadar iyi düşünmeye koyuldum. O sırada, ellerimi güvenliğe alarak ceplerime sokup soğuk ellerinden korudum ve evime doğru geri geri birkaç adım attım.

Ama söyleyecek hiçbir bok bulamadım.

Bakılmaya ihtiyacı olmayan hayal ürünü hasta bir anneyle, bir geri zekalı gibi orada öylece kalakaldım.

"Oha bir bardak su vermem gerek.” dedim sonunda, çaresizlikten deliye dönmüş bir halde ye eve koştum.

Bir gün ben de altı yaşında olacaktım ve ben de seri sorular sorabilecektim.

"Burada ne yapıyorsun?" dedi eve geldiğimde annem. "Güzel bir gün. Git dışarıda oyna."

"Tuvalete gitmem gerek.” dedim.

"Hmm.” dedi, bana ilgisini hızla kaybederek. "Tuvalete git, sonra da dışarı çıkıp oyna. Seni burada görmek istemiyorum. Çok güzel bir gün."

İçeride kalmak gibi bir planım yoktu. Bu Sadece cenaze levazımatçısının kızının ellerinden kurtulmak için son bir çabaydı. Kapı çalındığında, gereksiz ve anlamsız bir çişe durmuştum.

Annem kapıya bakmaya gitti.

Orda kim olduğuna dair en ufak bir fikrim olmadığı halde bir şekilde hayra alamet olmadığım biliyordum.

Cenaze levazımatçısının karısıydı,

Son derece sağlıklı görünen annemi orada ayakta dururken bulunca şaşırmıştı.

"Kızım hasta olduğunuzu söyledi.” dedi. "Ben de bir yardımım olur mu diye sormaya geldim."

"Çok naziksiniz.” dedi annem. "Ama hasta değilim.” Yüzünü göremediğim halde, annemin şaşkın göründüğünü biliyordum.

Cenaze levazımatçısının karnı dosdoğru, annemin arkasında bir yerlere saklanmaya çalışan bana bakıyordu. Yüzündeki ifade beni hiç de rahatlatmıyordu.

"Kızım, oğlunuzun sizin hasta olduğunuzu söylediğini söyledi, ben de hemen geldim. Belli ki hasta değilsiniz. Rahatsız ettiğim için üzgünüm."

Cenaze levazımatçısının karısı geri geri birkaç adım attı.

"Geldiğiniz için teşekkür ederim, ama hasta değilim. Kahve içer misiniz?" dedi annem.

"Oh, hayır.” dedi cenaze levazımatçısının karısı. "Ocakta yemeğim var."

Birden kendimi batmakta olan bir gemi gibi hissetmeme rağmen, hala cenazecinin karısının cenaze evinde ne pişirdiğini düşünebilecek kadar meraklıydım.

Daha önce orada yemde yediklerini hiç düşünmemiştim ama tabii ki yemek zorundaydılar ve yemek için yemek pişirmen gerekir, o da, ölü insanların onlar için kalıcı bir şeyler ayarlanmasından önce kısa bir süre tutuldukları bir yerde, kahvaltı, öğle yemeği ve akşam yemeği pişiriyordu.

Domuz yağı ve yumurtanın tadının bir cenaze evinde nasıl olduğunu düşündüm. Orada dondurma yemenin ne kadar zor olacağını düşündüm. Sıcak bir gün oka bile, erimesiyle ilgili büyük bir sorun olacağım sanmıyordum.

"Buraya kadar bir hiç yüzünden geldiğiniz için üzgünüm.” dedi annem. "Bu olayın kaynağına inmek zorunda kalacağım."

İndi.

Zaten orada onu bekliyordum.

Yapması gereken tek şey arkaya dönmekti.

Ertesi sabah, benim cenaze İzleme zevkim için, ölü bir çocuğun cenazesini kaldırdılar. Hareketli bir şekilde erkenden ayakta ve sandalyemin üstündeydim.

Cenaze, en son çiçeği, cenaze evinin kapısından çıkarılıp, cenaze arabasına taşman ve cenaze arabasının onu götüreceği son yere kadar gidip içi boş dönen küçük bir tabut olan taç yapraklan gibi yavaş yavaş açıldı ve çocuk artık oyuncaklarına ihtiyaç duymayacaktı.

Elbette, küçük tabut dışarıya çıkartılıncaya kadar bunun bir çocuk cenazesi olduğu konusunda hiçbir fikrim yoktu; bu durum dışında hiçbir zaman kimin gömüldüğünü bilmedim. Bir kadın ya da adam im, genç bizi mi yoksa yaşlı biri mi, ya da ikisinin arasında sadece şansı yaver gitmemiş biri mi olduğunu bilmem benim için imkansızdı.

Tabutlar her zaman kapalıydı ve içlerindekinin tam olarak doğasım bilmezdim. Bütün bildiğim içinde ölü birinin olduğuydu.

Bu yüzden, küçük tabut dışarı çıktığında çok şaşırdım. Sadece iki tabut taşıyıcısına ihtiyaç vardı. Tabutu sanki bir tüyün ölüsüymüş gibi taşıdılar, Birden kendimi çok rahatsız hissettim çünkü tabut benim boyumdaydı. İçinde küçük ölü bir kız çocuğu mu yoksa küçük ölü bir erkek çocuğu mu

olduğunu bilmiyordum. Bunun korkunç gelebileceğini biliyorum ama bir yarım içinde küçük ölü bir kız çocuğu olmasını istedi çünkü küçük ölü bir erkek çocuğu bana fazlasıyla yakındı.

Çocuk cenazesinin bütün etkisi hastalıklı bir meraka ve detaylı bir ilgiye dönüştüğünde, çevrede bettim yaşımda ve tabutun boyunda matem tutan çocuklar aradım. Hiç yoktu. Bir tane bile çocuk yoktu.

Bu bana çok tuhaf geldi. Çocuğun hiç arkadaşı yok muydu? Tanrım, ne kadar zavallı bir çocuk diye düşündüm, bir tane bile arkadaşı yok. Çocuğu oyun oynayacak kimsesi yokken hayal edebiliyordum. Tüylerim iki kez ürperdi: önce çocuk öldüğü için, ikincisi ise çocuk arkadaşsız olduğu için.

Cenaze arabasına doğru yaptığı kısa yolculukta, çiçeklerle süslenmiş küçük tabutu kollayan aşağı yukarı otuz kişi vardı, orada, bu an çocuğun bir arkadaşa sahip olma olasılığının icabına bakıyordu.

Birden çok üzülmüştüm, çünkü çocuğun hiçbir zaman saklambaç, teneke tekmelemece ya da heykelcilik oynama şansı olmamıştı. Çocuk, sadece oyuncak bebeklerle ya da gözlerin olması gereken yerde iki deliği olan hayvan kafalarını elinde tuttuğun ve gözleri yerleştiremeden deliye döneceğini zannedinceye kadar iki küçük gümüş, topu yuvarlayıp durduğun kutulanmış oyunlar oynamıştı ya da bu ölü çocukla hiçbir alakası olmadan hep beraber oyun oynayan başka çocukların yanından geçen üç tekerlekli yalnız bisiklet turlarına çıkmışta.

O zamanlar kaderin ne olduğunu bilmiyordum, ama eğer bilseydim, Çin'deki çayın hepsini bile verseler, 1940'ta insanlar her zaman bunu söylerdi ama 1979'da bu sözleri pek duymazsınız, o çocuğun kaderini istemezdim.

Şimdi, "Çin'deki çayın hepsini verseler" diyecek olsanız bu sözlere karşılık kaşlar kalkar, ama o zamanlar bunun bir anlamı vardı. İletişim sağlıyordunuz.

Matem tutan çocukların olmamasından gerçekten rahatsız olmuştum. İnsanlara, özellikle de çocuklara karşı daha iyi olmaya ant içtim. Hemen o gün, enerjimi bir sürü yeni arkadaş edinme ve eski arkadaşlıklarımı hemen yenileyip canlandırma yoluna adamaya başlayacaktım.

Hiçbir şekilde sonumun, cenazesinde yetişkinlerden başka kimse bulunmayan o zavallı talihsiz çocuk gibi olmasını istemiyordum. Bugün cenaze levazımatçısının kızıyla da elimden geldiğince dost olmaya çalışacaktım.

Hatta ... hatta ellerine bile dokunacaktım. Dünyadaki en kötü şey, ben öldüğümde, cenazeme gelmemesi olurdu. Bu son darbe olurdu. Kış olmaması çok kötüydü, o zaman eldiven giyebilirdim: Hayır, böyle düşünmemeliyim. Bir şekilde ellerini tutacağıma söz verdim kendi kendime, böylece o da cenazeme gelecekti.

Küçük tabutu cenaze arabasının arkasına koyup etrafına onu tamamen yutarmış gibi görünen çelenk ve çiçek buketleri yerleştirdiler. Eğer yaşıyor ve saklambaç oynuyor olsaydınız, cenaze arabasının arkası, saklanmak için iyi bir yer olurdu. O kadar çiçeğin içinde sizi kimse bulamazdı.

CENAZE LEVAZIMATÇISÎNIN KIZI NEREDEYDİ? Birden bir tokadın ilk andaki etkisi gibi kafama dank etti.

Cenazede değildi, ama daha sonra, besbelli ölen çocuğun arkadaşı olmadığım, olsaydı orada küçük siyah bir elbise içinde, ay beyazı bir mendille gözlerini siliyor olacağım düşündüm.

Cenaze arabası kalkıp bütün matem tutanlar da onun gölgesini kara bir uçurtmanın bozuk kuyruğu gibi takip ettikten sonra, cenazecinin kızı ve şimdi herkes geri geldikten sonra kalacağı mezarlığın yolunu tutmuş olan çocuğu düşündüm biraz daha. Sonsuzluğun tam boyutunu bilmiyordum ama Noel'in gelmesini beklemekten daha uzun olduğunu biliyordum.

Sonsuzluğun, Noel'e kadar süren 39 alışveriş gününden daha uzun olduğunu biliyordum.

Dün cenaze levazımatçısının kızıyla oynarken ve sonunda onun ellerine dokunmaktan kurtulduğum zaman o ölü çocuk çoktan cenaze evinde bugün için hazırlanıyor olmalıydı. Biz dışarıda oynarken, onlar çocuğun kanını çekip, yerine mumyalama sıvısı koyuyor olabilirlerdi.

Cenaze levazımatçısının kızının ölü çocuk geldiğinde onu görüp görmediğini merak ettim ve eğer ölü çocuk kızsa, şöyle düşünmüştür: *Evet, işte asla bebek oyunu oynamayacağım biri* veya belki de o çocuğun[1] hiç arkadaşı olmadığını zaten biliyordu ve onunla oynamayı hiç düşünmedi bile.

Korkunç bir düşünce, değil mi? Ama hala daha sandalyemin üzerine tüneyerek az önce bir çocuğun cenaze töreni, olan şimdiki ani boşluğa bakarken düşündüğüm buydu. Cenaze levazımatçısının kızının Ölülerden neden korkmadığı kafama takıldı ve sonra da *Büyük Merkez İstasyonu'nu, Ruhani Mabede* tercih eden birinin her şeyi yapabileceğini düşündüm.

Daha sonra evde birilerinin dolandığını duyunca, sandalyemden inip, panjuru indirdim. Sandalyeyi yerine koydum. Bugün kimsenin cenazelere

olan ilgimi eleştirmesini istemiyordum.

Bugün bütün gördüklerimi tekrar düşünmek için yatağıma geri dönüyordum ama çiçekler içine saklanmış tabutunda yatan ve mezarlığın yolunu tutmuş olan ölü çocuğu düşününce *yatağa*, dönmek hiç de iyi bir fikir gibi gelmedi. Sadece bir şey yapmış olmak için, günün geri kalanı boyunca ayaklarımın üzerinde durarak mümkün olduğu kadar çok vakit geçirmeye karar verdim.

Birkaç ay sonra taşındık ve cenaze levazımatçısının kızını bir daha hiç görmedim. Muhtemelen büyüyüp üniversiteye gitmiş ve evlenmiştir, sonra çocuklar, falan filan. Belki elleri bile ısınmıştır.

Belki de onu düşündüğümden daha sık düşünmeliyim. Aslına bakarsanız bu onu yıllardır, belki de daha uzun zamandır, düşündüğüm çok az zamandan biri.

Cenaze evinin yanında yaşadığım, cenazeleri her zaman davetsiz misafir olduğum açık hava partileri gibi seyrettiğim onca zaman, şimdi bana bir rüya gibi geliyor.

Cenazecinin kızı o rüyada bir karakter halini almıştı. Gerçekten de pijamalarımla, bir sandalyede dikilip, zevk için cenazeleri izlemiş miydim? Bir Samanlar bir morgun işleyen bir bölümü olan bir dairede yaşamış mıydık gerçekten? Cenaze levazımatçısının kızını ve Everest Dağı'nın zirvesinde yetişen beyaz papatyalara benzeyen ellerini rüyamda mı görmüştüm? Hiç arkadaşı olmayan ölü bir çocuğun cenazesini görüp, sonumun böyle olmasını istemeyerek, sanki dondurucu bir kış gününde sıcak eldivenlere ihtiyaçları yarmış gibi duran ellerine yaklaştığım o güne kadar onun ellerinden hep uzak mı durdum?

Evet, ve anımsıyorum:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Cenazeci levazımatçısının kızıyla ilişkimi kestiğimde hala bira şişesi çuvalımı taşıyarak, az sonra insanların gelip, mobilyalarım kamyonetten indirmeye başlayıp, kenarına çok orijinal evlerini kuracaktan gölete doğru giden yolu yarılamışım.

Erken ölüme dair çocuksu düşünceler kafamda canlanmaya devam etti, belki de soyulmak daha iyi ve olaya bakmanın daha doğru bir yolu, bir soğanı daha küçük ve daha küçük oluncaya kadar, hiç soğan kalmayıncaya

kadar, gözlerinde yaşlar büyüyünceye kadar, soğan tamamen soyuluncaya ve ben ağlamaktan vazgeçinceye kadar.

Bir cenaze evinin yarandaki dairenin rüya gibi adresinden ayrıldıktan beş yıl sonra başka bir yerde yaşıyordum. II. Dünya Savaşı henüz bitmiş sayılmazdı. Güç bela devam ediyordu ama sonun çok yakın olduğunu hissedebiliyordu.

Tüm fiili amaçlar doğrultusunda Savaş bitmişti, ama insanlar hala her gün öldürülüyorlardı ve Savaş gerçekten bitene dek öldürülmeye devam edileceklerdi.

Japon İmparatorluğu sön günlerini yaşarken, ben de çocukluğumun son günlerim yaşıyordum ve attığım her adım beni 17 Şubat 1948'e, çocukluğumun bir çocukluğun eski Roma kalıntıları gibi yıkılacağı meyve bahçesine yaklaştıran bir başka adım oluyordu, böylece sadece bekledik: Japon İmparatorluğu ve çocukluğum birbirlerinin son nefeslerini verişini dinleyerek.

Yaşadığım yeni yer gölete iki adres uzaktaydı ve daha yakındı. Bir sonraki adres beni, radyonun en önemli ve en pahalı lambasının yandığı, yenisini alamayacak kadar fakir olduğumuz için Devlet Yardımı alan küçük ailemizin geceleri öylece oturup, yatma zamanı gelinceye dek birbirine baktığı kirli san bir apartman dairesinde yaşamak için yüz mil uzağa götürecekti.

O günlerde bir radyonun ne kadar önemli olduğunu anlatmaya kelimeler yetmez.

Radyosuz daireden sonraki adres bir otopark, kulübenin ön kapışından çıkıp sevgili göletime giden yol ye onun balık tutma aletleriydi.

Bu arada: İki adres geri dönelim, ben de ölü oyuncaklar ve sessizlik hakkında bir öykü anlatayım. Ayda yirmi beş dolar kirayla oturduğum yeni yer eski bir eve benziyordu.' Teşekkürler, Devlet Yardımı! Orada, mevsimlerin bir kez gelip geçmesine yetecek kadar oturmuştuk.

Ön bahçede ceviz ağaçları vardı. Bir bölümü garaj, depo ve odunluk olan büyük bir yapıyı da içeren arka bahçede de elma ve kiraz ağaçlara vardı.

Garaja ihtiyacımız yoktu çünkü bir arabaya sahip olmak için çok fakirdik, ama odunluğu kullanmaya yetecek kadar zengindik. Annem bir odun sobasında yemek pişirirdi ve evi ısıtmak için odun yakardık.

Odun kesmekten hep nefret ettim.

Ayrıca, biçilmesi gereken bir sürü çimen vardı ve bunu yapmaktan da hep nefret ettim. Baharda, hazırlanmasında büyük bir tereddütle çalıştığım bir bahçe düzenledik. O sarada üvey babalar arasında kalmıştım, bu yüzden bahçedeki işin büyük bölümünü annem yaptı.

Gerçekle yüzleşelim: Günlük islerini yapmaktan hoşlanmayan bir çocuktum. İşle arama mümkün olduğu kadar çok mesafe kovmaya özen gösterirdim. Tembel olduğumu sanmıyorum çünkü birçok başka şey yapardım, ama bunlar her zaman yapmak istediğim şeyler olurdu ye değerlerimden ödün vermemeye çalışıldım.

Yaşlı insanları hep sevmişimdir, bu yüzden onlarla mümkün olduğunca çok zaman geçirirdim. Büyük sevgi beslediğim örümcekler gibi beni hayran bırakırlardı. Bir örümcek ağıyla bir saat uğraşabilir ve oldukça memnun olabilirdim ama bana bahçeden temizlenmesi gereken yabani otlan gösterin, ben ümitsizliğin ilan tahtası gibi uzun büyük bir of çekerdim.

1945 baharının sonlarında, "bizimki"nin yanındaki eve yeni bir çocuk taşındı.. Benden büyüktü ve gerçekten iyi bir çocuktu. Diğer çocukların hürmet edip arkadaş olmak istedikleri tiplerdendi.

Sanırım on iki yaşındaydı, izciydi ve yan tarafa taşındıktan kışa bir süre sonra gazete dağıtımı yapmaya başladı, çünkü bir bisikleti vardı ve hırslıydı, Kendini başarılarla dolu bir yaşama hazırlıyordu.

Bisiklet, savaş öncesinden kalmış olmasına rağmen ona çok iyi baktığı için, yepyeni görünüyordu. Benimse daha iki yıl bisikletim olmayacaktı ve bisikletim her zaman bok gibi görünürdü, çünkü görünüşü umurumda değildi. Bisikletim ilk önce maviydi, ama bir süre sonra o kadar kirlenmişti ki ne renk olduğu anlaşılmaz hale geldi Ve çoğu insan da muhtemelen öncelikli olarak bununla ilgilenmiyordu. Eğer insanların ilgilendiği şeylerin bir listesini yapacak olsaydınız, bir çocuğun bisikletinin rengi ilk sıralarda olmazdı.

Bitişik evdeki çocuk, elbiselerini her zaman temiz tutardı. Benim elbiselerimiyse, çıkarıyor muydum, giyiyor muydum, çoğu zaman anlayamazdınız. Aynı zamanda gitmekle gelmek arasında bir yerlerdeydiler.

Ailesi onu gerçekten severdi.

Bunu onunla konuşma tarzlarından anlayabiliyordum. Annem, benim varlığıma ancak tahammül ederdi. Beni alabilirdi de bırakabilirdi de. Arada bir, bana karşı kısa aşırı şefkat dönemlerinden geçerdi. Bu beni oldukça tedirgin ederdi, sadece varlığıma tahammül edebildiği haline dönünce mutlu olurdum.

Bu karikatürsü Oedipus ara nağmesini mazur görün çünkü bu öykünün ana konusu annemle aramdaki ilişki değil.

Aramızdaki ilişkiyi, benim büyüğüm olarak, çocuk başlattı. Arkadaşlıklarında, küçük çocukların rollerini büyük çocuklar belirler.

Çocuk benim için bir çeşit ağabey oldu. Bana karşı her zaman nazik ye anlayışlaydı, ama aramızdaki mesafeyi yaratan da oydu. Onu günde iki kere görmek isterdim ama birbirimizi haftada üç veya dört kere görüyorduk. Bu onun seçimiydi. Birlikte ne kadar zaman geçireceğimize o karar verirdi.

Ara sıra daha büyük olmayı dilediğim zamanlar dışında bu konuda kendimi çok kötü hissetmedim. Bu belki bir farklılık yaratırdı, belki yaratmazdı. İlgi alanlarımız o kadar da benzeşmiyordu. O çok çalışmak ve onun kazandırdığı ürünler ve tatmin olma duygusuyla ilgileniyordu.

Ben örümcek ağlarına bakmayı, yaşlı insanların Teddy Roosevelt'in başkan olduğu ve 20. yüzyıla yaklaşırken Cumhuriyet'in Büyük Ordusu'nun nöbetçi askerlerinin sürekli artan sayılarda, sokaklarda yürüdüğü eski günleri anlatmasını dinlemeyi severdim.

Yaşlı insanları dinleyerek, gazete dağıtımı yaparken kazandığınız maddi başarının aynısını kazanamazsınız. Ben her zaman iyi bir dinleyici oldum.

Çocuk, yağmur yağma olasılığı varsa bisikletini ön verandada tutardı ama eğer hava güzelse, kiraz ağacının sarkan uzun dallarının altına park ederdi.

Çocuğun bir otomobil kazasında öldüğü gün, bisiklet kiraz ağacının altına park edilmişti. Aynı gece yağmur yağdı. Eğer hala hayatta olsaydı bisikleti alıp ön verandaya koymuş olacaktı. Annesiyle babası da arabadaydılar ama burunları bile kanamamıştı.

Eve sabaha karşı kendi başlarına geldiler.

O öğleden sonra çocuğun içinde öldüğü aynı arabayı kullanıyorlardı. Kazada hemen hemen hiç hasar görmemişti, O kazada birinin ölme ihtimali rahatlıkla milyonda birdi. Yaralanmanın bile nadiren olabileceği türden bir kazaydı.

Çocuk ölmüştü.

Anne babası arabadan çıktılar.

Bütün mahalle onları izliyordu. Herkes ne olduğunu biliyordu çünkü kaza radyoda yayınlanmıştı.

Kimileri gizlice perdelerin arkasından; kimileri de öylece ön verandalarına çıkıp alık alık baktılar.

Onlar arabalarıyla geldiklerinde ben bir elma ağacının dallan arasındaydım. Yerden aşağı yukarı yirmi ft yukarıdaydım. Ağaca tırmanmıştım çünkü başka ne yapacağımı bilmiyordum. Çocuğun ölmüş olduğunu düşünerek orada oturuyordum. Daha önce odunluğa gidip uzun Süre ağlamıştım. Odun kesme kütüğünün üzerine oturup, gözlerimde yaş kalmayıncaya kadar ağladım.

Arabadan çıktıklarında artık ağlamıyordum. Tesadüfen gizlenmiş bir şekilde onlara çok yakındım ve beni göremeyeceklerini biliyordum. Ağacın yapraklardan oluşmuş bir oda ve bir pencere gibi olan koyu yeşil bölümündeydim ve onların arabadan çıkmalarını pencereden izledim.

Önce kadın çıktı.

Sonra adam çıktı.

Kadın, kapısını kapadı ama adam kendisininkini kapamadı.

Adam açık kapının yanında kımıldamadan öylece durdu.

Evlerine bakarak, arabanın iki yanında öylece durdular. Hiçbir şey söylemediler, sonra adam arabasının kapısını yavaşça kapadı ve evlerine girdiler.

Ön odada bir ışığı yaktılar. Evin geri kalanını karanlığa bıraktılar. Çok nazik bir kadın komşularımızdan biri, sokağın karşısındaki evinden çıkıp geldi ve ön kapılarını çaldı.

Kapıyı çok geç açtılar.

"Yardım edebilir miyim?" dedi kadın.

"Hayır.” dedi çocuğun annesi.

"Ne diyeceğimi bilemiyorum.” dedi kadın.

"Biliyorum.” dedi çocuğun annesi.

"Eğer yardıma ihtiyacınız olursa, hemen sokağın karşısındayım.” dedi kadın.

'Teşekkürler.” dedi çocuğun annesi. "Sanırım biraz uyuyacağız. Yorgunuz."

Mahalledeki herkes seyrediyordu. Birkaç dakika sonra evdeki o tek ışık da söndü.

Çok yavaşça elma ağacından indim.

O gece yağmur yağdı.

Bisiklet ıslandı.

Ertesi sabah çocuğun babası bisikleti kiraz ağacının uzun, bol meyvalı dallarının altından alıp, eve koydu.

Ay sonunda taşındılar.

Komşular sessizce seyrettiler. Hiç kimse güle güle demeye gitmedi, oğullarının öldüğü gece onları ziyaret eden kadın bile. Onun evine şöyle bir baktım ama seyretmiyordu. Görünürlerde yoktu.

Taşınırlarken yanlarında bisiklet yoktu. Giden minibüse yüklenmemişti. Sanırım benim bakmadığım bir arada ondan kurtulmuşlarda

Ev sanki sonsuza kadar karanlık ye boş gibi gelmişti, ama bu yalnızca bir hafta sürmüştü. Yeni kiracılar çok neşeli ve dost canlısı insanlardı. Fazlasıyla neşeli ve dost canlısıydılar. Hafta sonlarında bira partileri verirlerdi ve garaj yollarıyla evlerinin Önündeki park yeri II. Dünya Savaşı öncesinden kalma bir metal şelalesi gibi arabalarla dolup taşardı.

Arabalar hiç de komik olmayan pis bir şakanın gerginliğini taşıyorlardı üzerlerinde ama belki de bu sadece benim uydurmamdı. Neden insanlar iyi vakit geçirmeydi? Savaş neredeyse bitmişti. Savaştan bıkmıştık. Bazen elma ağacına tırmanır ve sessizce ağlardım:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz.,. Amerikalı ...Toz

Gölete giden yolun üzerindeki son durak, radyodaki en pahalı lambanın, bizi Noel şarkılarından çok uzak sessiz gecelere bırakarak yandığı, Devlet Yardımı'nın sağladığı kirli san apartman dairesiydi.

Dairenin mutfağında bir de gaz ocağı vardı...

Hepimiz gazdan çok korkardık, özellikle de annem. Akli, gaz kaçağı ölüm öyküleriyle dolu eski bir kütüphane gibiydi.

Kibritle yakmanız gereken bir ocaktı ve biz bundan ölesiye korkardık. Her yemek annemin yemek pişirmek için cesaret toplamak zorunda kalmasıyla bir kabus olurdu. Genellikle altı sularında akşam yemeği yerdik ama o gaz ocağıyla, yemek masaya gece yarışma kadar ulaşmazdı.

Her yemek, gazın yoğunluğuma yakalanan iliklerimizin toz haline geldiği, ta kemiklerimize kadar tamamen süzüldüğümüz yorucu deneyimlere dönüşürdü.

En kötüsü, annemin yemde pişirmeyi ruhsal olarak daha fazla kaldıramadığı ve bizim bir hafta boyunca kahvaltıda mısır gevreği, geri kalan zamanlarda da sandviç yediğimiz zamandı.

Tabii ki hiç paramız yoktu ve bu Devlet Yardımı'nın bizi kendine muhtaç ettiği noktaydı. Orada üç ay yaşadık ve radyo bütün bu süre boyunca bozuktu, bu yüzden biz de öylece sessizce oturup, gazın bizi öldürmesini bekledik.

Annem her gece üç dört kere kalkar, ocağın gaz kaçırıp kaçırmadığını kontrol ederdi. O zaman okula gidiyordum ve radyoda ne olup bittiğini öbür çocuklara sorardım.

Her gece, radyo dinlemiyor olmama pek inanamıyorlardı. Birinin radyosunun olmaması, onlara inanılmaz geliyordu.

Bazen, akşamlan radyonun başına oturup en sevdiğim programlan dinliyormuş gibi yapardım. Annem *Reader's Digest* okuyormuş gibi yapardı, ama gerçekte dergiyi okumadığını biliyordum. Sadece orada oturup, bir gaz kaçağı, var mı yok mu diye dinliyordu.

Dairenin duvarları solmuş san gül rengiydi ve o daireden o kadar çok nefret etmemin bir başka nedeni bu olabilirdi. Beş yıl önce gördüğüm cenaze çiçekleneli hatırlatıyorlardı bana, yoksa yirmi yıl önce miydi? Ben doğmadan bile önce.

Savaş sonsuza kadar sürmüş gibi geliyordu, bu yüzden 1940 o denli inanılmaz uzaklıktaymış gibi görünürdü, ama o duvarlara yeteri kadar uzun süre baktığımda 1940 yakınlaştıkça yakınlaştı ve ben bir filmde vals yapan yaşlı insanlar gibi ağır çekimde süren o cenazeleri görebiliyordum.

Çok az arkadaşım vardı çünkü sürekli gazdan ölmek korkusu yüzünden öyle yorgun düşmüştüm ki herhangi bir şeye yoğunlaşmam ya da arkadaş edinmeye çalışmak gibi bir kaygımın olması çok zordu.

Bu yüzden o zaman dilimi boyunca radyoda ne olduğunu sorduktan sonra diğer çocuklara yalnızca bakardım. Bu yapabileceğimin en iyisiydi. Bir keresinde annemin ağlama sesiyle uyandım. Yataktan kalktım. Daire, banyo kapışırım altından sızan bir ışık dışında karanlıktı. Orada ağlıyordu. Ağlamadan önce defalarca "Gaz, gaz, gaz, gaz" diye tekrarlayarak orada öylece oturdu. Sonra yeniden ağlamaya başlayacaktı.

Yatağa geri döndüm ve acaba ağlamalı mıyım diye düşündüm. Bu konuda uzun süre düşündüm, sonra da yapmamaya karar verdim. Annem ikimiz için de yeterince ağlıyordu.

Biz o dairede yaşarken, mahallede bir çocuk öldü. Aşağı yukarı sekiz yaşındaydı ve yarım blok ötede, bahçesinde kocaman bir yığın oyuncağı olan büyük bir evde yaşayan üç kız kardeşten biriydi. O bahçede bir alay çocuğa yetecek kadar oyuncak vardı.

Bahse girerim o bahçede en azından dokuz top, yanında da bir konvoy dolusu üç tekerlekli bisiklet ve mobilet vardı. Neredeyse on Noel ağacının altına koymaya yetecek kadar bozuk ya da çok kötü durumda ve kırılmaya

yüz tutmuş oyuncak vardı. Bozulmaları zaman meselesiydi ve zamanlarım doldurmak üzereydiler.

O kızların oyuncaklarının üzerine düşüp boyunlarım kırma ya da kırık oyuncaklarla kafalarını kopartma tehlikesini nasıl önlediklerini merak ediyordum.

Ama kızlardan biri ölünceye kadar her şey yolunda gitti. Yeterince tuhaf olarak, oyuncakların işe karıştığı bir kazada ölmedi. Bana her zaman uğursuz ve korkutucu gelen zatürreeden öldü. Ne zaman zatürree kelimesini duysam kulaklarımı havaya dikerdim. Bana ölmek için çok kötü bir yol gibi gelirdi. Ciğerlerimin yavaş yavaş suyla dolmasını ve sonra kendi başıma ölmeyi, kendi içimde boğulmayı, bir gölde ya da nehirde değil, içimde boğulmayı istemezdim. Hep, zatürreeden ölünürken herkesin odanın dışında olduğu gibi bir hisse sahip oldum. Yardım çağırırdınız ama kimse orada olmazdı ve geri döndüklerinde siz gitmiş olurdunuz: boğulmuş bir halde.

Ne zaman birinin zatürreeden öldüğünü duysam, genç ya da yaşlı, açıkça sarsılırdım. Eğer bir gün zatürree olursam, orada bulunanlar her kimse, parmağıma uzun bir iplik bağlasınlar, ipliğin öteki ucunu da kendi parmaklarına, böylece odadan ayrıldıklarında eğer ölmek üzere olduğumu hissedersem, ipliği çekeyim, onlar da geri gelsinler isterdim.

Eğer aramızda uzun bir iplik parçası olursa, yalnız ölmemiş olacaktım.

Her neyse, o zatürreden öldü ve Tanrı'ya şükür o ben değildim. Zatürreeden öldüğünü duyunca o gece *gerçekten* dua ettim. Bir azizi bile bir kömür çuvalı gibi gösterecek kadar iyi olmaya söz verdim. Gömüldüğü günden sonraki gün ön bahçedeki bütün oyuncaklar yok oldu ve yavaş yavaş tamamen değişik oyuncaklar getirildi yerlerine, ama bir süre ön bahçe oyuncaksız bir çöl gibi göründü. Bunun nedenini çok merak ettim ve en sonunda hikayesini öğrendim.

Hayatım kalan kız kardeşleri kendi oyuncaklarında korkuyorlarmış çünkü hangi oyuncakların ölen kıza ait olduğunu bilmiyorlarmış ve ölmüş olan birinin oyuncaklarıyla oynamak istememişler. Öyle özgürce ve çılgınca oyun oynarlarmış ki oyuncaklardan hangilerinin ölene hangilerinin yaşayanlara ait olduğunu ayırt edememişler.

Anne babalarının söylediği hiçbir şey fikirlerini değiştirememiş, bu yüzden bütün oyuncakların kimsesiz çocuklara Noel hediyeleri olarak verilmesi için Kurtuluş Ordusu'na bağışlanmasına karar verilmiş.

Bütün kız kardeşlerin oturduğumuz daire gibi san saçları vardı. Ne zaman sarışın bir kadın görsem hemen hemen her zaman bizi havaya

uçurmakla zehirlemek arasında gidip gelen çok gerilerde kalmış o apartman dairesini düşünürüm.

Neden kendi kız kardeşlerimden bahsetmediğimi merak ediyorum.

Sanırım bu öykü onlarla ilgili değil.

Bir keresinde, annemin işsiz bir çatı tamircisiyle bir randevusu vardı. Evde kalıp, onun randevusundan geri dönmesini bekledim. Annemin okuyormuş gibi yaptığı *Reader's Digest'i* okudum. Benim hayatımla hiçbir ilgisi yoktu. Orada bana var olduğumu hatırlatacak tek bir sev bile yoktu.

Sararım bazı insanlar *Reader's Dizesi* gibi yasıyorlardı ama hiç böyle biriyle tanışmadım ve o zaman da bir gün, böyle biriyle tanışacağım kuşkuluydu.

Annemin randevusu oldukça kısa sürdü.

On gibi eve geldi, erkenden.

Çatı tamircisinin kamyonetinin dışarda park ettiğini duydum. Eğer dört ft on bir inç boyunuz olsaydı, bunun çatı tamircisi olmanızda yardımı olabilirdi ama bunun ona hiçbir yardımı olmuyordu çünkü bir işi yoktu. Annemin kamyonetin kapısını çarpmasından bir şeylerin kötü gittiğini anladım.

Sinirli bir şekilde içeri girdiğinde, "Daha uyumadın mı?" diye sordu.

Onu iyi tarafından yakalamaya çalıştığım için *Reader's Digest'i* okuduğumu söyledim. Bunun onun gözüne girmemi sağlayacağını neden düşündüm bilmiyorum.

Tuhaf bir çocuktum.

Sanırım rahatlıkla *çok* kelimesini ekleyebilirdiniz.

Annem, *Reader's Digest'i* okuduğumu söyleyince sadece yüzüme baktı. İşe yaramamıştı. Yatma zamanının geldiğine karar verdim ve çabucak yatağa gittim.

Birkaç dakika sonra, annemin ön odada ıslığa benzer bir fısıltıyla, *"Gaz, gaz, gaz, gaz"* diye üst üste tekrarladığını duyabiliyordum.

Burada, yaşamımın kırk dördüncü yaşında geriye dönüp bakarken, annemin o dairedeki tek kaçak olduğunu görebiliyordum.

Ertesi sabah yataktan çıkıp, Kleenex giymen bur fare gibi çok sessizce kıyafetlerimi giydim ve küçük kızın zatürreeden ölmeden önce yaşadığı eve gittim.

Ön bahçede hiç oyuncak yoktu.

8u, bütün oyuncakların kaldırılıp, hayatta kalan kız kardeşlerinin şiddetli ısrarları üzerine başkalarına verilmesinden iki gün sonraydı.

Onların yokluğuna uzun uzun baktım.
Onların sessizliğine uzun uzun baktım:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Güneş, sıcaklığından sıyrılıp çok yakında gecenin ilk kapılarını açacak olan batışına başlamasıyla ilginçleşmiş ve rüzgar da göleti uyuyan bir cam kadar sakin ve sessiz bırakarak yok ölmüştü.

Kamyonetlerinin göletin karşı tarafındaki yoldan geldiğini işittiğimde, balık tutma iskelesine gelmiş ve bira şişesi çuvalını henüz yere koymuştum.

Ah, işte akşamım şimdi gerçekten başlayacaktı.

Bir elime oltamı alıp, diğer elimle de bira şişeleriyle dolu çuvalı sırtıma atarak, çevresi aşağı yukarı 3/4 mil olan göletin etrafını dolaşmaya başladım.

Sanırım göletin doğuşu, altından trenler geçebilsin diye, üstgeçidi inşa etmek için çamur alınmasına dayanıyordu. Bir zamanlar bu gölet de aynı diğerleri gibi bir tarlaymış ama şimdi bir üstgeçit, balık avlayabileceğim bir yer ve mobilyalar için açık bir oturma odası.

Bıçkıhaneye, gece bekçisinin bira şişelerinin altın madenine gitmek için kullandığım, rotanın aksi yönünde, göletin çevresinde yürüyordum.

Göletin bir kenarından uzanmış, etrafını dolaşmam gereken bir su çıkıntısı vardı. Çıkıntı yaklaşık kırk yarda uzunluğunda ve yirmi yarda genişliğindeydi. Çıkıntıda su çok derin değildi ve lüferlerin yumurtlaması için harika bir yerdi. Orada balık tutmak çok iyiydi ama göletten o sulu indeksi avlayabilmek için biraz cesaretin olması gerekirdi çünkü tuhaf yaşlı bir adam oraya bir kulübe yapmıştı.

Taradığım bütün çocuklar yaşlı adamdan korktukları için orada balık tutmaktan korkarlardı. Bir huzurevinde, Little Big Horn'da birkaç bin kızılderiliyle karşılaştığı töreni ve bunun şerefini inkar eden General Custer gibi uzun beyaz saçları varidi.

Ayrıca, tütün çiğnediği için devamlı ağzından dökülen tükürüğün yol açtığı sarımsı bir çizginin tam ortasında aşağı indiği uzun beyaz bir sakalı vardı.

Küçük çocukları yiyormuş gibi görünen yaşlı adamlardandı ama ondan hiç korkmuyordum. Onunla, balık tutmak isteyip istemediğimi soran yepyeni bir arkadaş beni ilk kez gölete götürdüğünde tanıştım. Göletin

kenarından uzanan parmak benzeri küçük koyun orada bir kulübe dikkatimi çekmişti.

Önünde duran bir adam gördüm.

Bayağı uzaktaydı, bu yüzden kim olduğunu tam alarak çıkaramadım.

Koya çok dayanıklı küçük bir iskele yapmıştı ve buna bağlı olan küçük bir de kayığı vardı. Kulübeden gölete yürüyüp birkaç dakika suya bakarak orada durdu. Başını kaldırmadı.

"O kim?" diye sordum.

"Yaşlı deli bir adam.” dedi yeni arkadaşım. "Oraya gitme: çocuklardan nefret eder. Herkesten nefret eder. Büyük bir bıçağı var. Bir kılıç kadar büyük. Paslanmış gibi görünüyor, ama onlar aslında çocukların kurumuş kanları.

"Orada gerçekten çok balık var, ama kimse gitmez. Eğer o yaşlı adam seni yakalarsa başına ne gelir bilemem.” dedi.

"Bir dakika içinde dönerim.” dedim.

Bu küçük cümle bana, çok cesur, aynı zamanda da deli olmak konusunda oldukça iyi bir şöhret kazandırdı. Ne tarafından bakılırsa bakılsın şöhretle pek ilgilenmezdim. Bu nişan beni bir çeşit budala kahraman yapmıştı, ama bunların hepsi bir dahaki şubatta, meyve bahçesinde sona erecekti.

Yaşlı adam, çok dostça ve rahat bir tavırla ona yaklaşıp "Merhaba" dediğimde çok şaşırmıştı. Öyle şaşırmıştı ki, iyi huylu bir bozuk paranın öteki yüzü gibi cevap verdi: "Merhaba."

"Balık nasıl gidiyor?" dedim.

"İyi.” dedi. "Ama ben balık tutmam."

Suya baktım, yumurta bırakan lüferlerle doluydu. Göletin dibinde, koreografisi flört eden lüferler tarafından yapılan bir bale vardı. Orada yüzlerce lüfer vardı. Daha önce hiç o kadar çok balık görmemiştim.

Gerçekten heyecanlanmıştım.

"Burada mı oturuyorsun?" diye sordum, orada oturduğunu elbette biliyordum, ama aynı zamanda bunu söylemesinin onun için önemli olduğunu, çünkü rahat rahat kendi bölgesi olduğunu kabul ettirip beni genç, tehlikesiz bir konuk haline getirmenin, kendisini çok daha rahat hissetmesini sağlayacağını da bilerek.

"Evet.” dedi. "Buhran'dan beri burada oturuyorum." "Buhran'dan beri" dediğinde, her şeyin yolunda gideceğini biliyordum.

Yaşlı adam, paketleme sandıklarından bir kulübe inşa etmişti. Muhtemelen sekize altı ft boyutlarındaydı ve yan tarafından da bir ocak bacası çıkıyordu. Yazdı ve sivrisinekleri dışarıda tutmak için tel kapı kapalıydı. Kulübenin içini göremiyordum, çünkü tel kapının filtrelerime tarzı neredeyse gün batımı olan ışığı belirsizleştirmiş.

Kulübenin yanında bir masayla birlikte onun bir parçası olan bir de bankı vardı. Masa, paketleme sandığı tahtaları ve artık keresteden yapılmıştı.

Kulübenin etrafındaki her şey çok temiz ve düzenliydi.

Küçük bir mısır tarlası vardı, muhtemelen kırk sap kadar ve biraz da patatesle bezelye yetiştiriyordu. Ayrıca, lezzetli görünen küçük domateslerle kaplı bir düzine kadar da domates bitkisi vardı.

Kulübeye çivilenmiş bir rafta açılmış bir deliğe tutturulmuş bir kovadan ibaret olan, küçük bir lavabo yapmıştı.

Yıkanmak istediği zaman yalnızca kovayı raftaki deliğin içinden alıp, göletten biraz su alıyordu.

Kulübenin katranlı kağıttan düz bir çatısı vardı.

Yaşlı adamla birkaç dakika konuştum.

Sanırım ondan korkmadığım gerçeğinden etkilenmişti. Ayrıca, yaşlı insanlar benden hoşlanmaya meyilliydi. Onları çeken bir özelliğim vardı. Belki de onlarla ilgilendiğim, onların söylediklerini dinlediğim için beni seviyorlardı. Bu kadar basit olabilirdi.

Yaşlı adama bir ara gelip onu ziyaret edip edemeyeceğimi sordum. Gidip gerçekten de çok güzel bir domates seçip bana vererek cevap verdi.

Domatesten bir ısırık almaya başlayarak, 'Teşekkür ederim.” dedim.

Kulübeye doğru yürüyüp tel kapıyı aşarak, "Bunu yapmadan önce bekle.” dedi. Evinin içine şöyle bir göz attım, bu arada. Bütün mobilyaları çeşit çeşit paketleme sandığı parçalarından yapılmış gibi görünüyordu.

Kulübeden dışarı, gördüğüm en büyük karabiberlikle çıktı. Bana karabiberliği uzatarak, "Domates karabiberle daha iyi gider.” dedi:

"Bunun zehir olmasından korkmuyorsun, değil mi?" dedi.

Domatesimin üzerine biraz karabiber ekleyerek, "Hayır.” dedim.

"İstediğin zaman tekrar gelebilirsin.” diye cevap verdi.

Domatesten bir ısırık aldım.

"Karabiberli domatesi nasıl buldun?" dedi.

Ben kendimi bildim bileli domatesi böyle yerdim.

Gidip kendine de bir domates aldı.

Çok geçmeden domates suyu sakalında tütün suyuyla birleşip yoksul bir adamın gökkuşağı gibi görünmeye başladı.

Bıraktığım yere geri döndüğümde, yeni arkadaşım gitmişti. Ö akşam, hala hayatta olup olmadığıma bakmak için otoparktaki kulübeme geldi. Kapıyı ben açınca çok şaşırmıştı.

"Kutsal İsa!" dedi. "Hala yaşıyorsun."

Sonra bana, kemikleri, dağılmış milyonlarca kürdan gibi kulübesinin altında gömülü olan, gölette boğazlanmış binlerce çocuğun kurumuş kanlarıyla kaplı kılıcı görüp görmediğimi sordu.

"O bir kılıç değil.” dedim "Kocaman bir karabiberlik"

Çocuk bunu anlamadı, ama yine de yaptığımdan etkilenmişti.

Bundan sonra, yaşlı adamı ziyaret etmek ve her parçasını ve onların bütününe etkisini çok dikkatle incelediğim kocaman bir yapboz gibi yaşamım parçalara ayırıp tekrar bir araya getirmek için çok kereler gittim oraya.

Yaşlı adam I. Dünya Savaşı'na katilmiş ve Almanlar tarafından gazla zehirlenmişti. Söylemeye gerek yok, gaz kelimesini kullandığı zaman, anında büyülenmiştim ve daha sonra bana, bunun otomobil ya da yemek pişirmek için kullanılan gaz olmadığını, zehirli gaz olduğunu, Almanların kendisine bunu yaptıkları için orospu çocukları olduğunu, çünkü şimdi sadece bir tek akciğeri bulunduğunu, bir gün şerif gelip ona taşınması gerektiğini söylediğinde bir yerlerde başka bir gölet bulmak zorunda kalıncaya kadar burada, göletin kenarında yaşamaktan başka hayatta yapabileceği fazla bir şeyi olmadığını anlattı.

Yaşlı adam, I. Dünya Savaşı'nda akciğerlerinden birini kaybettiği için Devlet tarafından verilen küçük bir aylıkla geçiniyordu. Bunun dışında, onun hakkında fazla bir şey bilmiyordum. Hiçbir zaman ailesinden, bir zamanlar evlenmiş olduğundan ya da şimdiki ve eski dostlarından söz etmedi. Küçük paketleme sandığı kulübesinde geçmişiyle ilgili tek bir ipucu bile veren hiçbir kişisel eşya yoktu.

Sadece kullanabileceği şeyler vardı: elbise, mutfak aletleri, tabak ve gümüş sofra takımı, yiyecek saklamak için kavanozlar ve birkaç alet. Başka hiçbir şeyi yoktu.

Eski, mektupları ya da fotoğrafçılığın şuurlarını zorlayan bir kedibalığı kartpostalı yoktu. Sobası dışındaki bütün eşyalarım paketleme sandıkları ve acayip kereste parçalarından yapmıştı.

Kulübesinin içi öyle basit ve güvenilirdi ki neredeyse göklere çıkarılmış bir çocuk oyun evi gibiydi. Çocukların yaşamayı hayal ettikleri türden, insanlardan uzak bir hayat yaşıyordu. Huckleberry Finn'in nefes alıp veren antik bir heykeliydi o.

Yaşlı adam yaptığı her hareketi dikkatlice ölçüp biçiyordu. En ufak bir vücut hareketini bile boşa harcamıyordu. Belki de bu kadar tasarlayarak hareket etmesinin sebebi tek bir akciğeri olmasıydı. Gerekli olup olmadığını önce düşünmeden gözünü bile kırptığım sanmıyorum.

Bazen, benim için tamamen bilinmeyen nedenlerden dolayı, bir takvimi olsun isterdim. Hangi gün, ay ya da yıl olduğunu bilmediği gibi bir hisse kapılmıştım. En azından

hangi yıl olduğunu bilmesi gerektiğim düşünüyordum.

Bunun nesi yanlıştı?

1947 de olduğumuzu bilmesi onu incitmezdi.

Küçük, gösterişsiz bir göletin ufak bir koyunun ucunda yaşadığı kişisel tarihindeki tek uyumsuzluk ve en çok zevk aldığı iki şey iskelesi ve kayığıydı.

Belki de bir zamanlar denizle ilgili bir şeyler yapıyordu.

Ama hiçbir zaman bunu bilemeyecektim, çünkü bundan hiç bahsetmedi.

İskele, seyredilecek güzellikte bir şeydi. Eski tip bir piyano gibi mükemmel bir şekilde yapılmış ve gümüş bir tabak gibi cilalanmıştı. Yaklaşık dokuz ft uzunluğunda ve bir yarda genişliğindeydi. Temeller güzelce işlenmiş kerestelerden oluşuyordu. Her birinin işlenmesi bir yıl sürmüş gibi görünüyordu. Altı tane vardı. Bu, onları 1941 yılında işlemeye başladığı anlamına geliyordu ya da onlara baktığımda bana öyle gelmişti.

İskelenin kendisi, her biri iki inç kalınlığında olan on inçlik üç kalastan oluşuyordu. Onlar da elde işlenmişti ve bir kralın içinden yemek yiyebileceği kadar iyi bir şekilde cilalanmıştı. Bir kralın doğrudan doğruya bir iskeleden yemek yemesini izlemek ilginç olurdu.

Her bir kalasın işlenip cilalanmasının aşağı yukarı iki yıl aldığım düşünüyorum, bu da altı yıl daha ediyor ve bu durumda iskelenin yapımı 1935'e, doğduğum yıla kadar uzanıyor.

Belki de benim doğduğum gün yapmaya başlamıştır. Bir keresinde yine göletin yanında ne zamandan beri yaşadığım sordum, bana kesin bir cevap vermekte çok zorlandı. "Sararım çok uzun zaman oldu. Buhran'dan beri.” dedi, sonunda ve her nasılsa iskeleyi yapmaya doğduğum gün başladığı fikrimi onaylayarak.

Sonra iskelenin üzerinde çalışmaya ne zaman başladığını sordum.

Eşit uzunlukta bir duraksamadan sonra, "Hemen hemen aynı zamanda." dedi.

Evvvett, bu tezimi doğruluyordu!

Bundan sonra, iskeleyi he zaman görsem kendimi iyi hissettim, adamın bana verdiği bilinmeyen bir doğum günü armağanı olduğunu düşündüm, ama bundan ona hiç söz etmedim.

Şimdi kayığı anlatacağım.

İskelenin küçük kardeşi gibiydi. İyice seyreltilmiş güneş ışığına benzeyen güzel bir parıltı gibi verniklenmiş iyi kalite ağaçtan, tamamen elle yapmıştı. Çok küçük bir kayıktı. Aşağı yukarı 4.5 ft uzunluğundaydı ve daha önce söylediğim gibi iskelenin küçük erkek kardeşi gibiydi.

Bazen yaşlı adamın o kadar küçük bir kayık için çok büyük olduğunu düşünürdüm, ama bu sadece teoride kalan bir meraktı, çünkü onu bir kere bile kayığın içindeyken görmemiştim.

Her zaman dikkatle, özenle iskeleye bağlı dururdu. Yani yaratmış olduğu şey, aslında hareket etmesi tasarlanmamış olan üç boyutlu bir sandalcılık resminden başka bir şey değildi. Baktığında onu çok mutlu eden bir şeydi sadece ve aynı zamanda beni de mutlu ederdi çünkü benim için yaptığı bir başka bilinmeyen doğum günü armağanı olduğunu düşünürdüm.

İskeleyle sandalın arka planında, paketleme sandıklarından oluşan bir kulübe ve küçük bir mısır, bezelye ve domates tarlası vardı.

Bu onun dünya üzerindeki yaşamı ve zamanıydı.

Tek kötü alışkanlığı çok fazla tütün çiğnemesiydi. Sakalını, birbirinden ayırt edilemeyen milyonlarca küçük nergisten oluşan zarif bir bahçe gibi lekelemişti.

O zamanlar, bir takvime baktığımda sık sık zamanın coğrafyasında kaybolduğunu ama yine de bunu umursamadığını düşünürdüm. Çok geçmeden kendimi de onun gibi bulacağımdan pek haberim yoktu:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Yaşlı adam birkaç ay sonra, oltam ve bira şişesi çuvalımla beni yanına gelirken görüyordu. Paketleme sandığından yapılmış küçük piknik masası bankında oturmuş, akşam yemeği yiyordu. İskelesi ve kayığı birkaç ft uzakta tam bir huzur ve dinginlik içinde duruyorlardı. Eğer sessiz bir akşam

yemeği müziği dinliyor olsaydı, müzik, kayığından ve iskelesinden daha huzur dolu olamazdı.

Yahniye benzer bir şey yer gibiydi.

"Merhabalar.” dedi, neşeyle. "Lüferlerimi mi avlamaya geldin?" Orada, göletteki en iyi balık tutma yerine sahipti.

"Hayır.” dedim. "Öteki tarafa gidiyorum."

İçinden yemek yediği metal tabağın üzerinden, göletin karşı kıyısına, insanların, mobilyalarıyla doldurdukları pikabın içinde, hala gölete doğru gelmekte oldukları yola baktı. Oraya varmaları biraz zaman alacaktı çünkü yol çok kötüydü ve mobilyalarından hiçbirini kaybetmek istemedikleri için arabalarım her zaman aşırı derecede dikkatli kullanırlardı.

Yolun bir yerinde, minyatür bir Büyük Kanyon'a benzeyen tekerlek izleri vardı, orayı geçmek insanların aşağı yukarı beş dakikasını alırdı ve her seferinde kamyonetim orayı zar zor geçerdi ama tekerlek izlerinin üzerinde öyle dikkatli kullanırlardı ki bir lamba bile düşmezdi.

O tekerlek izleri, geldikleri zaman balık tuttukları yerde olabilmem için bana yeterli süreyi verirdi, böylece ben de mobilyaları kamyonetten indirmelerini ilk parçadan itibaren bilirdim. Önce ilk kanepeyi çıkaracaklardı ve ben de orada onları izliyor olacaktım.

Yaşlı adam, ağzında bir lokma yahniyle, "Geliyorlar.” dedi. Ne dediğini anlayabilmem için ağzındaki yahninin dengesini sağlamayı iyi başardı.

"Evet.” dedim. "Geliyorlar."

"Bu yıl her akşam geliyorlar.” dedi. "Geçen yıl yalnızca dört defa gelmişlerdi ve ondan önceyse hiç gelmediler. Geçen yıl ilk yıllarıydı."

Yaşlı adam geçen yıl dediğinde çok şaşırmıştım.

Geçen yılın 1946 olduğunu bilip bilmediğini merak ettim.

"Geçen yıl geldiklerinde.” diye devam etti. "Yanlarında mobilya getirmezlerdi. Sadece kendileri. Bütün o eşyaları yerleştirdikleri yer kedibalığı avlamak için bir yer değil. Bunu neden yaptıklarım merak ediyorum?"

Yaşlı adam gözlerini onların gelişlerinden ayırıp, başrolünü birçok patatesin paylaştığı, yardıma rolleri bezelyelerle havuçların üstlendiği ve benim baktığım yerden figüranlığı da ince ince dilimlenmiş bir sosis yapıyormuş gibi görünen yahnisinden koca bir kaşık aldı. Yahninin tam ortasında yüzense büyük bir ketçap yığınıydı.

Metal tabağın kenarlarına doğru ilerleyerek ketçabın çıkıntısından yiyordu, böylece ketçap, tuhaf bir denizin içindeki bir o kadar tuhaf kırmızı

bir ada gibi yavaşça yahninin içine batıyordu.

Bir volkandan çıkan lavlar gibi sakalından aşağı biraz yahni bırakan lokmadan sonra, yaklaşmalarım izlemeye devam etti.

Bir sonraki şeyi söylemeden önce biraz duraksadı.

"Hiç, balık tutmaya giderken mobilyalarını da getiren insanlar görmemiştim. Kamp sandalyeleri getiren insanlar görmüştüm ama bütün mobilyalarını getirenleri değil."

Bunu söylediğinde bu bir çeşit eleştiri değildi. Onu, tabağındaki *Yaşlı Adam ve Yahni* adını taşıyan filmden bir lokma daha almaya iten bir gözlemdi yalnızca.

"Belki de balık tutarken rahat etmekten hoşlanıyorlardır." dedim.

"Herhalde.” dedi. "Eğer bundan hoşlanmasalardı, balık tutmaya gelirken bütün o mobilyaları getirmeleri pek bir şey ifade etmezdi."

Sonra gene yahnisine daldı. Bu sefer anormal büyüklükte bir lokma aldı. Taşanlar Krakatoa gibi püskürdü sakalına.

Geldiklerinde orada onları bekliyor olabileyim diye, "Neyse, yoluma devam etmeliyim.” dedim. Mobilyaları indirip kurmalarını en başından izlemeyi severdim. Baha göre bu, bir masalın gözlerimin önünde anlatılışım görmek gibi bir şeydi.

Böyle şeylere sık rastlamazsınız ve ben hiçbir bölümünü kaçırmak istemiyordum, bir tek lambayı bile. Onlardan üç tane kuruyorlardı. Elektrikle çalışır halden gazyağıyla çalışır hale getirmiş olmalarının dışında gerçek bir evde görebileceğiniz herhangi bir lambadan farkları yoktu. Bunu yapmalarını izlemek ilginç olmalıydı. Bu fikri ilk nereden aldıklarını merak ediyorum.

Bu olağan dışı bir şekilde düşünüp bulamayacağın bir şeydi.

Çoğu insan, onlar hariç bütün insanlar demeliyim, sadece bir dükkandan alabileceğiniz sıradan gazyağı lambalarını kullanırlardı, ama açıkça görülüyor ki o tip bir şey onlara göre değildi.

Bunu hangisinin diğerine önce söylediğini, yüzlerindeki ifadenin ne olduğunu ve bir sonra söyledikleri şeyin ne olduğunu merak ediyorum. O kelimelerin ne olduğunu hayal etmeye çalıştım ama yapamadım çünkü ben ne söyleneceğini bilmezdim.

Siz bilir miydiniz?

Ama cevap olarak her ne söylendiyse doğru cevap, doğru şey ve üzerinde hemfikir olunan ve yapılmış olandı.

Yaşlı adam ve yahnisi, yaşamımdaki bir sayfa gibi çevrilmiş ve sonra, onlar gelip mobilyalarını yerleştirmeye başlamadan önce olacağım yere doğru yönelmişken beynimde yankılanan son sözleriyle yok olmuşlardı.

"Eğer kedibalığı tutmak istiyorlarsa.” diye yankıladı yaşlı adam. "Oturma odalarını, göletin elli yarda aşağısına kurmalılar, Hemen şu kum ağacın yanma. Orası bu gölette kedibalığı tutmak için en iyi yer."

"Mobilyalarım yerleştirdikleri yerde yeterine iyi balık tutuyorlar.” diye cevap, verdim.

"Eh, eğer oturma odalarım o kuru ağacın önüne koysalardı, daha çok kedibalığı tutarlardı."

Ne?

Şimdi üçte bir asır sonra bile ö son kelimeleri hala duyabiliyorum ve hala o zamanki kadar tuhaf geliyorlar.

"Onlara söylerim.” diye söz verdim yaşlı adama, ama tabu ki söylemedim. Mobilyalarını kurmak için en çok orayı beğenmişlerdi, kedibalığından da nasiplerini alıyorlardı, bu durumda ben kim oluyordum ki onların işine karışacaktım?

Ayrıca, zaten beni dinleyeceklerini sanmıyordum ve elbette onların bana bozulmalarını istemezdim çünkü açıkçası onlar hayatımdaki en ilginç şeylerdi.

O yaz dinlediğim bütün radyo programlarından ve izlediğim bütün filmlerden daha iyiydiler.

Bazen, yanımda eve götürüp oynayabileceğim, onlardan yapılmış bir oyuncak takımı olsun isterdim: Adamın, kadının, bütün mobilyalarının, kamyonetin (bu metal olsa da olurdu) oyulmuş tahtadan birer minyatürü ve gerçekte olduğu gibi üzerindeki her şeyle birlikte gölet için de yeşil bir bez parçası.

Ayrıca, yaşlı adamın, barakasının, bahçesinin ve tabii ki iskele ve kayığının da minyatürleri olsun isterdim.

Ne kadar ilginç bir oyun olurdu.

Bazen, uykuya dalmadan hemen önce bu oyun için bir isim bulmaya çalışırdım ama hiçbir zaman iyi bir isim bulamadım ve bir süre sonra rüyalarımdan silindi gitti, çünkü işin içinden çıkamadım.

Oturma odalarının göletin kenarında kurulacağı yere, onlar varmadan birkaç dakika önce ulaştım.

Mobilyalarıyla birlikte buraya gelmelerinden önceki o bir dakika geçerken, gece yansı mezarlıktan geçen zincirli bir adam gibi sesler çıkaran

siyah ıslak bir *Titanik* telgraf veya telefon çağrısına ya da 1948'de o yağmurlu şubat öğle sonrası, içeri girip bir hamburger ve bir kola almam gerekirken lokantanın yanından geçtiğim anda dramatik bir biçimde inişe geçen kendiminki de dahil bütün çocuklukların nihai sonuna, ölümün kendisinin çok keskin şaşkınlığına benzer koca bir KESİNTİ olacak. Kamım da açtı halbuki. Varlığım için pek makbule geçecek katkılan olacaktı.

Lokantayı geçip, bitişikteki silah dükkanının vitrinine bakmam için dünya üzerinde tek bir neden bile yoktu. Ama yaptım ve zarlar sallanmaya başladı.

Vitrinde 22 kalibrelik güzel görünümlü bir tüfek vardı. Bir 22'liğim vardı. O silaha bakmak bana kendi silahımı düşündürdü ve silahım aklıma gelince, silahınım kurşunlan olmadığım düşündüm. Birkaç haftadır almayı planlıyordum.

Eğer biraz kurşunum olsaydı, gidip atış yapabilirdim.

Hurdalığa gidip, şişe, konserve kutusu ya da görüş alanım içine giren atılmış herhangi bir eski şeyi vurabilirdim ya da yapraksız dallarında hala çürük elmaların sallandığı eski elma bahçesine gidebilirdim. Çürük elmaları vurmak eğlenceliydi. Kurşun saplandığında paramparça olurlardı. Bu, öyle ya da böyle hafiften kana susamışlarsa eğer, çocukların çok sevdiği türden bir etkiydi ve azgınlıklarını çürük elmalar gibi nesneler üzerine boşaltabilirlerdi.

Elmalara ateş etmekten hoşlanan bir arkadaşım daha Vardı, ama o 22'lik bir tüfeğin bir çocuğa sağlayabileceği küçük yok etme kararlarım uygulamak için hurdalığa gitmeyi sevmezdi. Ama eğer kurşunum olmazsa, şu ya da bu şekilde hiçbir şey vuramazdım.

Kurşunlar..ya da bir burger, bir burger.........................ya da kurşunlar..........................beynimde bir pin pon topu gibi bir öne bir arkaya gidip geldiler.

Tam o sırada lokantanın kapısı açıldı ve doymuş bir müşteri yüzünde burger mutluluğu ifadesiyle dışarı çıktı. Açık kapı aynı zamanda burnumun tam içine giren bir parça burger kokusunu da dışarı bırakmıştı.

Lokantaya doğru bir adım attım ama sonra kafamda, çürük bir elmayı hazır çürük elma sosuna çeviren 22 kalibrelik bir kurşunun sesini işittim. Hamburger yemekten çok daha fazla dramatikti. Lokantanın kapısı, bir yer gösterici gibi eşlik ederek, pişmekte olan hamburgerlerin kokusunu yeniden içeri götürerek kapandı.

Ne yapmalıydım?

On iki yaşındaydım ve verilecek karar, Büyük Kanyon kadar büyüktü. Birbirlerini yenmeye çalıştıkları savaş meydanında kalmak yerine bunu tekrar düşünmek için tarafsız bölgeye gitmeliydim.

Bir kutu elma-sıçratıcı kurşun mu yoksa bol soğanlı leziz bir hamburger mi almak istediğimi düşünürken, sokağın karşısındaki bir gazete bayiine kadar gidebilir, çizgi romanlara bakabilirdim.

Dükkan sahibi, potansiyel bir çizgi roman müşterisi olmadığım açıkça belli olduğundan, gözlerini kötü kötü üstüme dikmeye başlayana kadar çizgi romanlara bakarken bunu düşünebilirdim. Kararını verirken Superman ve Batman ile oyalanan bir çocuktum ben yalnızca.

Superman'in bana ne yapmam gerektiğini söyleyememiş olması çok kötü.

SUPERMAN: Ufaldık, git bir burger al.

BEN: Evet, efendim!

SUPERMAN: Ve soğanı da unutma.

BEN: Soğan sevdiğimi nereden bildin?

SUPERMAN: Bir kurşundan daha hızlı ve bir lokomotiften daha güçlüysen ve bir sıçrayışta yüksek binalara zıplayabiliyorsan, soğanı tahmin etmek o kadar da zor değildir.

BEN: Evet, efendim!

SUPERMAN: (*uçup uzaklaşarak*): Küçük kedine iyi davran! *(Bunu tekrar düşünmem gerekecekti çünkü küçük bir kedim yoktu. En azından, hatırlayabildiğim kadarıyla. Belki de Superman benim bilmediğim bir şey biliyordu. Tabii ki biliyordu!)*

BEN: Söz veriyorum, Superman!

Kaybedecek neyim vardı?

Evet, eğer Superman bana bir hamburger almamı söylemiş olsaydı her şey bambaşka olacaktı. Onun yerine, sokağın karşısındaki silah dükkanına gidip bir kutu 22'lik kurşun aldım. Hamburger kaybetmişti. Hazır çürük elma sosunun sesi kazanmıştı.

O günü, yapımcısı, yönetmem, editörü, senaryo yazan, oyuncuları, müziği ve her şeyi olduğum bir filmi düzeltir gibi, defalarca, üst üste kafamda oynadım.

17 Şubat 1948'ten beri sürekli bu film üstünde çalıştığım dev boyutlarda bir film stüdyom var kafamda. 31 yıldır ayni film üzerinde çalışıyorum. Bunun bir rekor olduğuna inanıyorum. Asla bitirebileceğimi sanmıyorum.

Biraz eksik ya da biraz fazla, yaklaşık 3,983,421 saatlik bir filmim var.

Ama artık çok geç.

Gölet oyunuma hiçbir zaman bir isim bulamazken, hamburger yerine kurşunlan aldığım o günden beri, filmim için her zaman bir başlığım vardı. Filmime *Hamburger Mezarlığı* adım verdim.

Kurşunlan aldıktan sonra hamburger alacak başka param kalmadığı için, eve gitmeye başladım. Kurşun kutusu cebimde çok iyiydi. Eve gidince onları silahıma gösterecektim. Silahımı birkaç kez doldurup boşaltacaktım. Bu onu mutlu edecekti çünkü silahlar kurşunlan severler. Kurşunlar olmadan onlar bir hiçtirler. Bir devenin çöle muhtaç olması gibi onlar da kurşunlara muhtaçtır.

Silahımın yaşamıma girmesinin ilginç bir öyküsü var.

Başını hep belaya soktuğu için anne babasının sevmediği bir çocuk tarardım. On dört yaşındaydı, sigara içiyordu, iyi tanınan bir mastürbasyoncu olarak ün yapmıştı ve yarım düzine defa polisler tarafından yakalanmış olduğu halde resmi hiçbir ceza almamıştı. Annesiyle babası onu her zaman çıkarırdı.

Babasının, on yıl kadar önce yerel politikada parlak bir gelecek vaat ediyor olmasından kalma iplik kalınlığında bir politik nüfuzu vardı. İçkili araba kullanmaktan ve kemikleri bir fil tarafından üstüne basılan bir kutu kürdan gibi kırılan yaşlı bir kadım ezmekten ikinci kez tutuklanınca politik geleceğini kaybetmişti. Kadın hastanede öyle uzun süre kalmıştı ki, çıktığında Yirmi birinci Yüzyıl olduğunu sanıyordu.

Ama hala adama politik olarak borçlu birkaç kişi vardı. Yaşlı kadını ezmeden önce, yüksek yerlerde onun gelecek belediye başkanı olacağına dair söylentiler dolaşıyordu ve hapisten oğlunu her çıkarışında alacaklarını tahsil ederdi.

Her neyse, anne babası çocuktan hoşlanmıyordu ve en son tutuklanışında sonra, evde uyumasına izin vermemeye karar verdiler. Bundan sonra garajda uyuyacaktı. Evde yemek yiyebilir, banyo yapabilir ve tuvalete gidebilirdi ama bunların dışında onu evde görmek istemiyorlardı.

Sevgisizliklerinin ana fikrini anladığından emin olmak için garaja sürdüklerinde ona yatak vermediler. İşte burada ben ve silah devreye giriyoruz.

Çocuğun 22 kalibrelik bir pompalı tüfeği vardı. Benim, bilinmeyen bir nedenle, niye hatırlamıyorum, bir döşeğim.

Anne babası garaja Sibirya'ladıktan hemen sonra, beni ziyarete geldi. Nedenini tam olarak asla bilemeyeceğim çünkü biz o kadar da iyi arkadaş değildik. Her şeyden önce, mükemmel bir mastürbasyoncu olarak yaptığı ünün üzerimde iyi bir etkisi olmamıştı. Birkaç kere otuz bir çekmiştim anlarsınız ya, ama kariyer yapmaya niyetim yoktu.

Ayrıca, çalabileceği şeylere bakmak için yaratılmış gözleri vardı. Ben, tabii ki, ufak tefek bir şeyler çalmıştım, ama her şeyi çalmaya da meraklı değildim. Ve son olarak, sürekli sigara içmesinden ve beni de içmeye zorlamasından hoşlanmıyordum. Sigara içmekle ilgilenmiyordum işte ama sürekli kendisiyle içmem konusunda ısrar ediyordu.

Onun on dört yaşında olmasına, benimse on iki yaşında olmama, benden büyük olmasına rağmen, benden korkuyor gibiydi. On iki yaşındaki diğer çocuklarla yumruk yumruğa yaptığımız kavgalardaki kahramanlıklarımla ilgili söylediğim birkaç şiddet dolu yalanla daha çök korkmasını sağlıyordum. Ayrıca ona, bir keresinde on yedi yaşındaki birini dövdüğümü söyledim. Bu onu gerçekten etkiledi.

"Ne kadar büyük oldukları önemli değil. Doğru yerden vurursun ve hepsi düşer. Yalnız o yeri bilmek zorundasın.” dedim, onu yanımda küçük bir ödlek olmaya iten, ki ben bundan acayip zevk alırdım ama onu ezmek için arkadaşım olmasını isteyebilecek kadar değil, Jack Dempsey’vari kahramanlıklarla dolu masalımı bitirirken.

Daha önce de söylediğim gibi, hiç de yararına olmayan şeyler yapmıştı.

Daha sonra bir gün gelip bana ailesi tarafından reddedildiği, nasıl garajda uyumak zorunda olduğu ve üzerinde uyumak için hiçbir şeyi olmadığıyla ilgili öyküsünü anlattı.

Beton zemin soğuktu.

"Ne yapacağım bilmiyorum.” dedi.

Ben ne yapacağım biliyordum. Her şeyi planladığımda kelimeler ağzından daha ancak çıkmıştı. Onunla anne babası arasında sonsuz bir uçurum açacak olan ve sonunda onu, araba çalmaktan üç yıl hapiste geçirmeye, bir teleskop alıp, son derece yeteneksiz ama bir o kadar da çalışkan bir astronom olarak hayattaki tek ve son Avuntusuna kavuşmasına yol açan, hepsi onlardan nefret ederek büyüyen beş çocuğa sahip, kendisinden on yaş büyük sinir bozucu bir kadınla evliliğe sürükleyen şey, benim işime gelmek üzereydi.

"Anne, babam nerede?"

"Yıldızlara bakıyor."

"Anne, sen de babamdan nefret ediyor musun?"

“Evet, çocuğum. Ben de ondan nefret ediyorum. ”

"Anne, seni seviyorum. Neden, biliyor musun ?"

"Neden?"

"Çünkü babamdan nefret ediyorsun. Babamdan nefret etmek eğlenceli, değil mi?"

"Evet, çocuğum."

"Neden babam hep yıldızlara bakıyor, anne?" ,

"Çünkü o bir orospu çocuğu."

"Orospu çocukları hep yıldızlara mı bakar, anne?"

"Senin baban bakar."

Teleskopu çatıda dururdu ve takımyıldızlarını her zaman karıştırırdı. Neyin Orion, neyin Büyük Ayı olduğunu hiçbir zaman tam olarak bulamadı. Tuhaf bir nedenle, Büyük Ayı'nın büyük bir kepçe gibi göründüğünü kabul edemedi ama en azından araba çalmaktan hapiste değildi.

Çok çalışır, bütün parasını karısına verirdi, karısı da bulduğu her fırsatta postacıyla yatağa girerdi. Buna yaşamak denemezdi ama her zaman Büyük Ayı yüzünden kafasının karmakarışık olması dişiyle tırnağıyla yakaladığı bir devamlılık ve anlam kazandırdı yaşamına. "Eğer büyük bir kepçe gibi görünüyorsa nasıl Büyük Ayı olabilirdi?" onun olaya yaklaşım şekliydi.

Ama bunların hepsi gelecekteki yıllardı ve şimdi yataksız bir halde önümde durup bana ayrıntıları anlatıyordu.

Konuyu tamamen değiştirip, o eski 22'lik tüfeğinin hala durup durmadığını sorarak planımı uygulamaya koydum.

Mantıksal olayların değişmesine biraz şaşırmış görünerek, "Evet.” dedi. "Ama şimdi bunun ne ilgisi var? Ben ne yapacağım? Orada, garajda zatürree olacağım."

Lanetli zatürree kelimesini kullandığım duyunca düşüncelerimin ani değişimini başarıyla sakladım. Zatürree düşüncesiyle sinirlerimi bozmaktan çok daha ciddi şeyler vardı kafamda.

"Hayır, olmayacaksın.” dedim.

"Nereden biliyorsun?" dedi.

"Bir döşeğim var.” dedim.

Bana baktı.

"Benim de bir döşeğim var.” dedi. "Ama bizimkiler evden çıkarıp garaja götürmeme izin vermiyorlar."

Güzel! Düşündüm: Planım kesin bir başarı.

"Benim fazladan bir döşeğim var.” dedim, FAZLADAN kelimesini vurgulayarak. Etkilenmişti ama bunun bir koşulu olduğunu biliyordu. Bekledi.

İngilizceyi, neşteriyle bir dizi sinire hükmeden bir beyin cerrahı gibi kullanarak, işi kolay ve tatlı bit hale getirdim.

"Döşeğimi 22'liğinle takas ederim."

Yüzü bu fikirden hoşlanmadığını gösterdi. Bükülmüş, kamburu çıkmış bir sigara izmariti çıkardı. Sanki onu Hugo'nun romanında bulmuş gibi gözüküyordu.

İzmariti yakmasından önce, "Bir yerlerde çok... soğuk ... bir.... kış olacağım okudum.” dedim. Anahtar kelimeleri Aralık kadar uzun gelinceye kadar uzattım.

"Hassiktir ya.” dedi.

İşte bir hamburger yerine bir kutu kurşun almak için o Ölümcül karan vermeye iten silahı almamın öyküsü.

Eğer anne babası onu garajda yaşamaya zorlamamış olsaydı, döşeğimi silahıyla asla değiştiremeyecektim. Hatta, eğer garajda yaşamasını isteseler ama bu kez ona bir döşek de verselerdi, o silaha sahip olamayacaktım. Silahı, 1947 yılının ekim ayında, zaman-ayarlı doğa, göleti kış için kapatırken almıştım.

Büyük bir sonbahar fırtınasının ilk rüzgarları göletin üzerinden geçtiğinde her şey değişti, ama tabii ki bunların hiçbiri henüz olmamıştı.

Bu gelecekteydi.

Şimdiki zaman, bir kamyonet dolusu mobilya ile yoldan bana doğru gelişlerini, tıngır mıngır gelişlerini izliyor, ama her nasılsa yakınlaşıyormuş gibi görünmüyorlardı.

Gerçeğe karşı herhangi bir sorumluluk üstlenmeyi reddeden bir serap gibiydiler. Gerçek şeyleri hicvederek, orada öylece duruyorlar. Gerçek gibi bir tepki vermeye zorluyorum, ama reddediyorlar. Daha yakına gelmeyecekler.

Onlar ve kamyonetleri bir çocuğun, yaptığı resim gibi dördüncü boyuta yapıştırılmış. Gelmelerini istiyorum ama gelmiyorlar, böylece geleceğe, Kasım 1948'e ve 17 Şubat elma bahçesi olayının tarih olduğu yere fırlatılıyorum. Mahkeme beni ateş ederken dikkatsizlikten suçlu bulmadı.

Birçok insan ıslahevine gönderilmemi istemişti ama ben masum bulundum. Olayı takip eden skandal bizi taşınmaya zorladı ve şimdi o

meyve bahçesinde olanları hiç kimsenin bilmediği başka bir kasabada yaşıyorum.

Okula gidiyorum.

Yedinci sınıftayım ve Amerikan Devrimi'ni işliyoruz ama Amerikan Devrimi'yle hiç ilgilenmiyorum. Ben sadece hamburgerler hakkında bulabileceğim her şeyle ilgileniyorum.

Bir şekilde, yalnızca hamburgerlerle ilgili tam bir bilgi birikiminin ruhumu kurtarabileceğine inanıyorum. Eğer o şubat günü kurşun yerine bir hamburger alsaydım, her şey çok farklı olacaktı, bu yüzden hamburgerler hakkında bulabildiğim kadar çok şey bulmak *zorundayım:*

Halk kütüphanesine gidip, hamburger hakkında bilgi edinmek için kitapları entelektüel bir ketçap gibi döküp saçıyorum.

Hamburger bilgisine karşı duyduğum arzu okuma düzeyimi dramatik bir şekilde yükseltiyor. Öğretmenlerimden biri korkuya kapılıyor. Benim dev entelektüel sıçrayışımın kökenlerini bulmaya çalışmak için annemi davet ediyor.

Annem sadece okumayı çok sevdiğimi söyleyerek yardımcı olabiliyor.

Bu, öğretmem tatmin etmiyor.

Bir gün öğretmen derslerden sonra kalmamı istiyor. Öğretmen benim yeni ortaya çıkan okuma düzeyime kafayı takmaya başlıyor.

"Çok okuyorsun." diyor öğretmen. "Niye?"

"Okumayı seviyorum." diyorum.

Gözleri parlayarak, "Bu yeterli değil.” diyor öğretmen. Bunu hiç sevmemeye başlıyorum.

"Annenle konuştum. Onun da bana söylediği buydu.” diyor öğretmen. "Ama buna inandığımı düşünmüyorsun, öyle değil mi?"

Daha önce çok sıkı disiplinli olan ve bir çocuğu tokatlamadan önce iki kere düşünmeyecek öğretmenlerim olmuştu ama bu öğretmen hemen gözlerimin önünde hızla tehlikeli olmaya başlıyordu.

"Ne yanlış yaptım?" diyorum. "Sadece okumayı seviyorum."

"Bu senin düşüncen!" diye bağırıyor öğretmen, isterik isterik ağlarken, onu odasına götüren müdürü başımıza toplamaya yetecek kadar yüksek sesle.

Bir nekahat döneminin, bir aylık raporlu iznin, yatak istirahatinin ardından öğretmen başka bir okula nakledildi. Bir dizi vekil öğretmenden sonra, çok okumamı umursamayan sürekli bir öğretmenimiz oldu, ben de kökenlerine, süslemelerine ve temel işleyişine ilişkin eksiksiz bilgilenerek

hamburgere ve olası kefaretime ilişkin araştırmalarımda bana yardıma olacak okuma malzemelerini edinmeyi sürdürdüm.

Şimdi dönüp geriye bakınca, hamburgeri bir tür zihinsel terapi gibi kullandığımı görüyorum, çünkü meyve bahçesinde olanlar bir çocuğun hayata olumlu bakmasına yol açacak cinsten değildi. Varlığınıza meydan okuyan cinstendi ve ben de hamburgeri ilk savurana hattım olarak kullandım.

Yaşımdan daha büyük gösterdiğim için -on üçümdeydim o sıra, ama yaşıma göre uzundum, bu yüzden kolayca on beşimde sanılıyordum- kendimi okul gazetesinde muhabirlik yapan ve hamburger üzerine makale yazan bir lise öğrencisi diye yutturdum.

Bu, taşınmak zorunda kaldığımız yeni kasabadaki bütün ızgara aşçılarıyla bağlantı kurmamı sağladı. Aşçılık deneyimleriyle ilgili röportajlar yaptım, ama sözü döndürüp dolaştırıp hamburgerlere getiriyordum. Röportaj herhangi bir konu etrafında başlar ama hep hamburgerler etrafında biterdi.

Genç parlak bir lise muhabiri (ben): İlk defa ne zaman bir hamburger pişirdiniz?

Neredeyse kırk yaşına gelmiş Meksikalı bir ızgara aşçısı: Profesyonel olarak mı demek istiyorsunuz?

Muhabir: Evet, profesyonel olarak ya da sadece amatörce.

Meksikalı İzgara Aşçısı: Bir düşüneyim. İlk hamburgerimi pişirdiğimde henüz çocuktum.

Muhabir: Nerede oldu bu?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Albuquerque.

Muhabir: Kaç yaşındaydınız?

Meksikalı Izgara Aşçısı: On.

Muhabir: Onu pişirmek hoşunuza gitti mi?

Mekstkalı Izgara Aşçısı: Soru neydi?

Muhabir: İlk hamburgerinizi pişirmek eğlenceli miydi?

Meksikalt Izgara Aşçısı: Ne tür bir makale olduğunu söylemiştiniz?

Muhabir: Kasabadaki aşçılarla ilgili.

Meksikalı Izgara Aşçısı: Hamburgerlerle ilgili kesinlikle çok fazla soru soruyorsunuz.

Muhabir: Birçok hamburger pişiriyorsunuz, öyle değil mi?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Ama birçok başka şey de pişiriyorum. Neden bana ızgarada peynirli sandviç hakkında borular sormuyorsun?

Muhabir: Önce hamburgerlerle işimizi bitirelim. Sonra başka, şeylere, ızgarada peynirli sandviç, acılı kıymak kuru fasulyeye falan geçeriz.

Meksikalı Izgara Aşçısı: Daha önce benimle hiç röportaj yapılmamıştı. Acılı kıymalı kuru fasulye hakkında konuşmayı Çok isterdim.

Muhabir: Merak etmeyin. Konuşacağız. Okuyucularımın acılı kıymalı kuru fasulye hakkında bildiğiniz her şeyi öğrenmek istediğinden çok eminim, ama önce hamburgerlerle işimizi bitirelim. On yaşındayken pişirdiğiniz hamburger amatör bir hamburgerdi, değil mi?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Sanırım öyle. Onu pişirmem için kimse bana para ödemedi.

Muhabir: İlk profesyonel burgerinizi ne zaman pişirmiştiniz?

Meksikalı Izgara Aşçısı: İlk hamburgerimi pişirmek için para aldığım zamanı mı kastediyorsunuz?

Muhabir: Evet

Meksikalı Izgara Aşçısı: Bu, benim ilk işim olacaktı. Denver, 1927. Denver'a amcamın oto tamirhanesinde çalışmak için gitmiştim, ama arabaları sevmedim, kuzenimin otobüs istasyonunun yakınlarında küçük bir kafesi vardı, oraya gidip yemekleri pişirmesine yardım etmeye başladım, çok geçmeden kendime ait bir vardiyam oldu.

On yedi yaşındaydım.

O zamandan beri aşçılık yaparım, ama hamburgerlerden başka daha bir sürü şey pişiririm. Ben-

Muhabir: Önce burgerleri bitirelim, sonra başka şeylere geçeceğiz. Hamburger pişirirken hiç olağanüstü bir deneyim yaşadınız mı?

Meksikalı Izgara Aşçısı (biraz endişeli görünmeye başlayarak): Bir hamburger pişirirken nasıl olağanüstü bir deneyim yaşayabilirsiniz? Yani köfteyi ızgaraya koyarsınız yalnızca ve pişirirsiniz. Bir kere çevirir ve ekmeğin arasına koyarsınız. Hamburger olur. Hepsi bu. Başka bir şey olamaz.

Muhabir: Bir günde en çok kaç hamburger pişirdiniz?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Hayatımda çok şey saydım ama hiç hamburgerleri saymadım. Ismarlarlar, ben de pişiririm. Bütün bildiğim bu. Yani, bazen diğer zamanlardan daha çok işim oluyor ve bazen çok işim olduğunda insanlar bir sürü hamburger ısmarlıyorlar ama hiç saymadım. Hamburgerleri saymayı hiç düşünmedim. Hamburgerleri niye sayayım?

Muhabir (yılmadan): Hamburger pişirdiğiniz en ünlü kişi kim?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Yazdığın gazetenin adı neydi?

Muhabir: Johnson Union Lisesi Gazetesi. Yüksek bir tirajımız var. Liseyi bitirmiş birçok insan *Johnson City Herald* yerine bizim gazetemizi okur.

Meksikalı Izgara Aşçısı: Okuyucularınız hamburgerler hakkında bu kadar çok şeyi bilmek istiyorlar mı? Savaşta Güney Pasifik'te aşçılık yaparken çok ilginç şeyler yaşadım. Bir keresinde Kwajalein'de kahvaltı hazırlarken, bir Japon bombacısı -

Muhabir (sözünü keserek): Bu çok heyecan verici gibi geldi ama önce, hamburgerlerle işimizi bitirelim, böylece başka konulara geçebiliriz. Hamburgerler hakkında konuşmak sizin gibi bir profesyonele saçma gelebilir, biliyorum, ama okuyucularım hamburgerleri büyüleyici buluyorlar. Editörüm hamburgerler hakkında bulabildiğim kadar çok bilgi bulmamı söyledi bana. Okuyucularımız çok fazla hamburger yer. Bazıları günde üç dört tane yer.

Meksikalı Izgara Aşçısı (etkilenerek): Bu çok fazla.

Muhabir: Makalemde bu lokantanın adını vereceğim ve sen de daha fazla iş yapacaksın. Eğer bu yer ünlü olursa hiç şaşırmam. Kim bilir. Bu röportaj yüzünden buraya ortak bile olabilirsin.

Meksikalı Izgara Aşçısı: İsmimi doğru yazdın mı?

Muhabir: G-O-M-E-Z.

Meksikalı Izgara Aşçısı: Doğru. Hamburgerler hakkında başka ne bilmek istiyorsun? Boş Ver! Eğer insanlar hamburgerleri öğrenmek istiyorlarsa ben tabii ki yollarım kesmeyeceğim.

Muhabir. Hamburger pişirirken kendinizi üzgün hissettiğiniz oldu mu hiç?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Yalnızca bütün paramı bir kıza yatırmışsam ya da kız beni terk etmişse. O zaman gözleme yaparken bile kendimi üzgün hissederdim. Bu dünyada başım en çok kızlarla derde girer. Başıma bir sürü dert çıkaran kız arkadaşlarım olur hep. Bütün paramı alırlar, sonra da kendimi berbat hissederim, ama günün birinde doğru kızla karşılaşacağım, umarım. Bu arada, evet, yemek pişirirken, hamburgerler de dahil, kendimi üzgün hissetmeme kızlar neden olur.

Şu sıralar güzellik uzmanı bir kızla çıkıyorum. Tek yapmamı istediği onu lüks lokantalara ve gece kulüplerine götürmem. Onu lokantalara, gece kulüplerine götürebilmek için iki vardiya çalışmam gerekiyor ve hayatın üstüne bahse girebilirsin ki burada yemez.

Bir keresinde burada akşam yemeği yemek ister misin diye sordum. Yemekleri tabii ki ben pişirmiyordum. Benim vardiyam değildi, ama dedi ki, "Dalga mı geçiyorsun?" Üç saat sonra o deniz ürünleri lokantasında öyle çok karides yedi ki saatimi ertesi güne kadar rehin bırakmak zorunda kaldım. Dünyada kalan en son yer olsaydı bile burada yemezdi.

Gerçekten de kendini kaptırdığı aşk hayatına ilişkin not tutuyormuş gibi yaparak elimde defterimle orada dikiliyordum, ama tuttuklarım not filan değildi. Anlamsız işaretler ve işe yaramaz kısaltmalardı Sadece. Hiçbir şeyde kullanılamazlardı ama ne zaman hamburgerlerden söz etse notlarım ışıldak gibi parlak ve berrak oluyordu.

Muhabir (adamın sıkıcı hayat trajedisini keserek. Hiç de iyi birine benzemiyordu. Kadınların onunla çıkmasının gerçek nedeni günde on altı saat çalışarak hamburger pişirmesi ve bütün parasını onlara harcaması olabilirdi): Hamburger pişirirken kendinizi hiç mutlu hissettiğiniz oldu mu?

Meksikalı Izgara Aşçısı: Eğer günün son hamburgeriyse ve ben ardından bir kızla çıkacaksam mutlu olabilirim çünkü işten çıkıp belki de bir kızla biraz eğleneceğimdir.

Onu, savaş sırasında, Kwajalein'de kahvaltı hazırlarken, bir Japon bombacıdan uzak tutarak ustaca bitirdim röportajı. Ayrıca, acılı kıymalı kuru fasulyesinin sonu soğukta çok kalmak oldu. Kafeden ayrılırken, röportaj hakkında bir daha düşünmeye başladı. "Bu röportaj ne zaman çıkacak?" dedi.

"Yakında.” dedim.

"Gerçekten insanların hamburgerler hakkında bu kadar çok şey bilmek istediğine inanıyor musun?" dedi.

"Bu son moda.” dedim.

"Bunu bilmiyordum.” dedi.

"O burgerleri yapmaya devam et.” dedim. "Çok ünlü biri olacaksın."

"Hamburger yapmada mı ünlü?"

"Atlantik'i uçarak geçmeden önce Charles Lindbergh'in ismini kimse duymamıştı, değil mi?"

"Evet.” dedi. "Ama hamburger pişirmek çok farklı."

"O kadar farklı değil.” dedim. "Bunu düşün."

"Peki" dedi. "Düşüneceğim, ama hamburgerlerle Charles Lindbergh arasında bir ilgi göremiyorum. Hiçbir ortak yönleri olduğunu sanmıyorum."

Dışarı çıkmak için hızla kapıya yaklaşarak, "Başka bir şekilde anlatayım.” dedim; "Lindbergh Atlantik'i uçarak geçerken yemek için

yanma birkaç sandviç aldı. Doğru mu?"

"Öyle sanırım.” dedi. "Sanırım öyle bir şey hatırlıyorum."

"Neyse, hiçbiri hamburger değildi" dedim. "Hepsi peynirli sandviçti."

"Hepsi peynirli mi?" dedi.

"Bir tane hamburger bile yoktu.” dedim ağırbaşlı bir şekilde başımı sallayarak. "Eğer yanına üç hamburger alsaydı, her şey tamamen farklı olurdu."

"Nereden biliyorsun?" dedi Meksikalı ızgara aşçısı. "Eğer yanma hamburger alsaydı, soğurlardı; sıcak bir burgerin tadı soğuk bir burgerinkinden çok daha iyidir."

"Eğer Charles Lindbergh, Atlantik'i *The Spirit of St. Louis*'nin içinde tek başına geçerken yanma üç soğuk hamburger alsaydı.” dedim. "Uçuşun kendisiyle değil soğuk hamburgerlerle ünlü olacaktı, doğru mu?"

Cevap veremeden kafenin kapısını dışarıdan kapamıştım. Ö gece hangi kızı görürse görsün, kaç tabak karides yediği önemli değil, kendisini daha iyi hissetmesini sağlayacakmış gibi bir his vardı içimde.

Burger Satori arayışımda yaklaşık iki düzine ızgara aşçısıyla röportaj yaptım. Et marketlerine gidip, kasaplarla, hamburger etinin kalitesi, kişisel hisleri, anıları ve hamburger yapmak üzerine bana söyleyebilecekleri bir sürü acayip her şey hakkında röportaj yaptım.

Hamburger ekmeklerinin pişirildiği fırınlara gidip hamburger ekmeklerinin pişirilmesi ve bununla ilintili öykülerle ilgili öğrenebildiğim her şeyi öğrenmek için fırıncılarla röportaj yaptım.

Kalbinden rahatsız yaşlı bir firma hamburger ekmeklerini pişmeleri için fırına atarken her zaman dua ettiğini anlattı. Çıkarırken de dua edip etmediğini sordum. Hayır, dedi.

Hamburger ekmekleriyle ilgili tuhaf hikayeler arıyordum!

Burgerlerle ilgili bilgi bulabilmek için yeri göğü araştırdım.

Kendi kişisel hamburger yeme deneyimlerini anlatmaları için tesadüf yöntemiyle seçilmiş elliden fazla kurbanla konuştum. Alışılmışın dışında hamburger hikayeleri arıyordum. Mutlu hamburger masaları ve eğlenceli olaylar arıyordum.

Hamburger terörüyle ilgili hikayeler arıyordum.

Hamburger yemekten hastalanmış insanlarla ilgili bir düzine dosya kartı topladım. Bir kadın bana bir keresinde hamburger yerken ön verandadan aşağı düşecek kadar hasta olduğunu anlattı.

Hamburgerle ilgili daha fazla şey Öğrenmek için yapamayacağım aşırılık yoktu.

İncil'de hamburgere gönderme yapılıp yapılmadığına baktım. Vahiy Kitabı'nda, hamburgere üstü kapalı bir gönderme olduğundan emindim. Belki de Mahşerin Dört Atlısı hamburger seviyordu.

Elma bahçesindeki tüfekli 17 Şubat olayından uzaklaşmak için taşınmak zorunda kaldığımızdan beri, aylardır gecem gündüzüm burger tarlalarından ibaretti.

Neyse, kamyonet ve mobilya yükü hala, bir tebrik kartı gibi, geçmiş olan bir seraba yapışmış duruyorlar. İlerlemelerine, göletin yanındaki kendi haklan olan yerlerini almalarına izin vermeliyim.

Göletten sadece yüz yarda kadar uzaktalar ve yapmam gereken tek şey onları rahat bırakmak, böylece dosdoğru buraya, oturduğum yere gelebilecekler.

Ama garip bir nedenle, üçte bir asır önce arabalarıyla gölete gelip, kamyonetten mobilyalarını indirip akşam balığına başlamalarına izin vermiyorum.

Şimdiye kadar öldüklerinden oldukça eminim.

O zamanlar otuzlu yaşlarının sonlarındaydılar ve öyle iri ve şişmandılar ki muhtemelen yirmi yıl önce, ellili yaşlarının başlarındayken kalp krizinden ölmüşlerdir.

İkisinde de o ellili yaşların başlarındaki kalp krizi tipi vardı.

Önce biri ölecekti; sonra da öbürü, sonları bu olacaktı, hala içinde biraz anlam ve hatta belki de kendi yaşamıma kısmen bir yanıt aradığımdan, ölüme daha da yaklaştıkça, buraya yazdıklarımın dışında giderek daha da zorlaşan çok zor bir hikaye anlatmaya çalışarak, yanıt uzaklaştıkça uzaklaşıyor.

Zihnimde, görünürlerde tek bir parça balıkçılık aletinin bile olmadığı, hiçbir yerin ortasındaki iki çok büyük mezar görebiliyorum.

Onlar için her şey bitti: Kamyonet artık yok, birbirleri artık yok, tam göletin kıyısında üstüne oturarak karanlıkta balık tuttukları, gazyağı kullanana çevrilmiş üç elektrik lambasıyla ve borusuz küçük odun sobasından vuran ışıkla aydınlanan kanepe artık yok, borusuz çünkü çatı ya da ev ya da oda yokken, yalnızca kendi fantezilerinizle tam bir uyum içindeki göletin kenarında açık havadayken boruya ihtiyacınız olmaz.

Onları geçmişte, bir süre daha gerçekliğe doğru araba sürerlerken bırakacağım. Gölete doğru ne kadar yavaş, gittiklerini bilmezler çünkü

şimdiden yıllardır ölüler.

Bir süre daha, grenli siyah beyaz bir fotoğrafta otuz iki yıl önce günbatımında dondurulmuş iki eksantrik Amerikalı olarak kalacaklar:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

David hurdalıkta atış yapmayı sevmezdi. Bunun sıkıcı olduğunu söylerdi. Benden iki yaş büyüktü ve benim gizli arkadaşımdı. Apaçık belli olan yoksulluğum ve sınıf arkadaşlarımın anlamakta bazen zorluk çektiği alışkanlıklarım, yüzünden toplumdışı biriydim bir yerde. Esasında, tek ünlü olma iddiam gölette yaşayan yaşlı adamdan hiç korkmayışımdı.

Böylesi bir ün sınırlıdır.

İsmi bile olmayan bir göletin kenarında paketleme sandıklarından yapılmış bir kulübede yaşayan ve sadece tek bir akciğeri olan yaşlı bir adamdan korkmadığınız için sınıfın en popüler çocuğu seçilmezsiniz.

Ama zekiydim, okulda bir sınıf atlamıştım ve ortaokula gidiyordum.

David ile ben birlikte çok şey yapardık ama bunları hep yalnız yapardık. Onun sosyal çevresine kabul, edilmiyordum. Verdiği davetlerin hiçbirine davet edilmiyordum ya da önceden haber vermeden evine uğrayamıyordum. Her zaman gizli gizli buluşurduk.

David çok tanınmış bir çocuktu: okulun en iyi sporcusu ve sınıf başkanıydı. Ne zaman bir seçim yapılsa hep o kazanırdı. Bütün notları A'ydı.

İrice uzundu, güzel san saçlan, vardı ve bütün kızlar ona deli gibi aşıktı. Anne babası bastığı yere tapardı. Öbür çocukların birçoğunun sorunu olurken, o hep zafer ve başarı içinde yüzerdi. Her şey onun lehineydi. Önünde sınırsız bir gelecek vardı.

Hayatında gizli kalmış bir rol oynardım.

Hayal gücümün tuhaf patikalarını severdi.

Başka çocuklarla konuşamadığı şeyleri benimle konuşurdu. Herkesin sandığı kadar kendinden emin ve özgüvenli olmadığım ve tam olarak keşfedemediği bir şeyden korktuğunu söyledi bana.

Bir keresinde, "Bir şeyden korkuyorum, ama ne olduğunu bilmiyorum.” dedi. "Beni sürekli rahatsız ediyor. Bazen ne olduğunu bilmeye çok yaklaşıyorum, ama sonra tam görecekken, kayboluyor ve ben ne olduğunu düşünerek tek başıma kalakalıyorum."

Ayrıca okulun en iyi dansçısıydı ve öğrenci toplantılarında "Blue Moon"u söylerdi. Onun "Blue Moon" yorumu kızların kalplerini, heyecanlı kedi yavrularının kalpleri gibi çarptırırdı.

David amigo kızların başı ve tiyatro kulübünün başkanı olan, oyunlarda hep başrolü oynayan bir kızla çıkardı. Her açıdan okulun en güzel kızıydı.

Uzaktan uzağa ondan hoşlanırdım, ama aynı gezegeni paylaştığımızdan bile haberdar olmadığı konusunda güçlü bir hissim vardı. Onların birlikte çıkmaları okulun en önemli tek konusuydu, ama bir kere bile bana ondan söz etmedi.

Değişmez ama rastlantısal bir şekilde tuhaf zamanlarda buluşurduk. Haftada iki ya da üç kere görüşürdük, ama buluşmalarımız nadiren önceden kararlaştırılırdı.

Sadece olurlardı.

Hamburger almış olmam gerekirken kurşunları aldığımın ertesi günü, okulun bisiklet parkında ona rastladım.

Tabii ki yalnızdı. Ben gelirken biriyle konuşuyordu ama onunla konuşmasını bitirdi ve tam ben geldiğimde o gitti.

Böylece ikimiz yine yalnız kalmıştık.

"Selam.” dedi. "Haydi bir tur atalım."

Bisikleti mükemmel durumdaydı. Frenleri ve zincirleri gümüş gibi parlıyordu. Benimkiler paslı ve çamurluydu. Bisikletinin boyası yepyeni görünüyordu. Benimkiler sadece görünüyordu.

O önden gitti ve her nasılsa fazla çocuğun oturmadığı ya da bisikletle binmediği bir sokakta ilerliyorduk, Hemen hemen çocuksuz bir bölgeydi.

O konuşmaya başlayıncaya kadar bisikletlerimizi sürerken birbirimize hiçbir şey söylemedik. Konuşmayı başlatmayı hep ona bırakırdım. Arkadaşlığımızın kralı o, kölesi de bendim. Umurumda değildi. Düşünecek başka şeylerim vardı. Mükemmellik ve normalliğin kristalleşmiş hali gibi görünse de, onu en az benim kadar tuhaf bulurdum.

Nihayet konuştu: "Dürt gece onunla ilgili bir rüya gördüm.” dedi.

"Onu görebildin mi?" dedim.

"Hayır, tam görecekken, lanet olası şey gözden kayboluyor ve kendimi garip ve mutsuz hissederek uyanıyorum. Bütün hafta onunla ilgili rüyalar gördüm.” dedi. "Onu bir kerecik olsun görebilmeyi isterdim. Bütün istediğim bu."

"Belki bir gün görürsün.” dedim.

"Umarım.” dedi.

Bir kedinin yanından geçtik.

Kedi bize dikkat bile etmedi.

Kocaman yeşil gözlü, büyük, gri bir kediydi. Gözleri çok küçük birer gölete benziyorlardı.

"Silahım için biraz kurşun aldım.” dedim, "Yarın atış yapmaya gitmek ister misin?"

"Hurdalıkta değil.” dedi.

"Hayır, meyve bahçesinde.” dedim. "Çürük elmaları vuracağız."

"Bu iyi bir fikir gibi geldi.” dedi: "O rüyalar yüzünden son zamanlarda kendimi öyle kötü hissediyorum ki biraz çürük elma vurmak isterdim."

Sonra gülümsedi. "Evet, biraz çürük elma vuracağım ve sonra kendimi daha iyi hissedeceğim."

"Hiçbir şey yapmamaktan iyidir.” dedim.

Bir blok daha pedal çevirdik ve sonra başka bir kedi gördük. Bu ilkinden daha küçüktü ama o da griydi. Aslında, boyutları dışında birinci kedinin tıpatıp aynısı gibiydi ve onun da göletlere benzeyen kocaman yeşil gözleri vardı.

"Şu kediyi gördün mü?" dedi.

"Evet.” dedim. Şimdi ne söyleyeceğini biliyordum ama ilk önce onun söylemesini bekledim.

"Öteki kediye benziyor ama bu daha küçük.” dedi.

Bunlar tam olarak onun söyleyeceğini bildiğim kelimelerdi.

"Acaba akrabalar mı.” dedim.

"Evet, belki de öyle.” dedi. "Büyük kedi annedir, küçük kedi de kızı ya da oğludur."

"Olabilir.” dedim.

'Tuhaftır, o kediler baha geçen yaz gölete mobilyalarım getiren insanları düşündürdü.” dedi. "Beni onları görmeye götürdüğünü anımsıyor musun?"

"Evet.” dedim.

"Gerçekten garip insanlardı. O kedilerin neden bana onları düşündürdüğünü merak ediyorum."

Bunu ben de merak etmiştim.

Zihnimde iki kediyi yan yana getirdim ve neden ona göletteki insanları ve mobilyalarını düşündürdüklerini çıkaramadım. Kedilerin gözleri bana göleti anımsatmıştı ama bu gidebildiğim son noktaydı.

"O insanları çok iyi tanıyor olmalısın.” dedi. "Neden mobilyalarını da yanlarında getirdiler?"

"Sanırım balık tutarken rahat etmek istediler yalnızca.” dedim.

"Her gece geliyorlardı, değil mi?" dedi. "Tuttukları bütün o balıkları ne yapıyorlardı? Yani, ikisi de çok iri insanlardı ama kimse o kadar çok balık yiyemez. Seninle birlikte oradayken, aşağı yukarı otuz balık tuttular ve hepsini de aldılar. O insanlar üst üste her gece otuz balık yiyemezlerdi. Bu, kişi başına on beşer balık ediyor."

David'in sözünü ettikleri daha önce aklımın ucundan bile geçmemiş şeylerdi. O kadar balığı ne yapmışlardı? Çünkü tuttukları her balığı hep alırlardı. En küçüklerini bile alırlardı. Bütün balıkları suyun içinde duran büyük telden bir ağın içine koyar, onu da büyük bir demiryolu çivisiyle kıyıya bağlarlardı. Çiviyi çakmak için yanlarında her zaman çok ağır özel bir çekiç getirirlerdi.

Bu ayinlerinin bir parçasıydı.

Bu her hafta kişi başına en az 105 balık yemiş olmaları gerektiği anlamına geliyor, balıkların bazıları büyük kedibalıklarıydı, bazen de ağırlığı beş pound'a kadar çıkabilen levrek yakalarlardı.

Gölet kıyısında, odun yakan bir mutfak sobasının üzerinde akşam yemeklerini pişirirlerdi hep, ama tabii ki bir boruya ihtiyaçları yoktu, çünkü mutfaklarının tavanı yoktu.

Pedal çevirmeye devam ederken, akşam yemeğinde nasıl balık dışında her şeyi yediklerini düşünüyordum. Bir sürü hamburger, domuz butu, ciğer ye soğan pişirirlerdi, çeşitli şekillerde patates pişirirlerdi, bazen kadın mısır ekmeği yapardı, kırk yılda bir de pasta ama tek bir balık bile pişirmemişti.

Tutulan her balık, tel ağa, oradan da gerisin geri büyük bir demiryolu çivisiyle kıyıya demirli olduğu gölete giderdi.

O kadar çok balığı ne yapmışlardı?

Kahvaltıda mı yemişlerdi?

Bu her sabah kahvaltısında kişi başına on beşer balık ederdi, öğle yemeğinde yemiş olsalar da yine aynı miktarda balık ederdi, balığı kahvaltı ile öğle yemeğine bölüştürmüşseler bile hala kişi başına yedi ya da sekiz balık düşerdi. Bu acayip çok balık demekti ki kimsenin bu kadar çok balık yiyebileceğini sanmam.

Belki de balıkları arkadaşlarına veriyorlardı. Ama bu fikrin üstünü çizmeliyim çünkü bu insanların hiç arkadaşları varmış gibi görünmüyordu. Bir dakika, bu doğru değil. Çok eskiden tanıdıkları bazı arkadaşlarından söz ettiklerini hatırlıyorum, ama yıllardır görmediğiniz insanlara taze balık veremezsiniz ki.

Eğer balıkları kedilerine veriyorlardıysa, bunun bir aslan olması gerekirdi. Ayrıca kedisever gibi de görünmüyorlardı.

Hava açık maviden koyuya döndüğü ya da yağmurun tam yağmak üzere olduğu şubat alacakaranlığının sonlarında demeliyim, David bana yeni bir sırrını ve gölet insanlarına ilişkin yeni bir bakış açısı açmıştı.

Tanrı aşkına, bütün o balıkları ne yapmışlardı? Şimdi bunu öğrenebilmek için artık çok geçti çünkü kış gelmişti ve kötü hava göleti ekimde kapatmıştı.

Ö zamanlar bu bir sırdı ve her zaman da bir sır olarak kalacaktı, çünkü onları bir daha hiç görmedim.

O kadar az kişiye o kadar çok balıktan sıkılan David konuyu değiştirdi. "O eski meyve bahçesinde çürük elmaları vurmaya ne zaman gitmek istediğini söylemiştin?"

Bugün Cuma'ydı.

Yarın Cumartesi olacaktı: okul yok. ,

"Yarına ne dersin?" dedim.

"Güzel, belki rüyalarımdaki o şeyi unutmamı sağlar.” dedi David. "Onun neye benzediğini bilmeyi kesinlikle çok isterdim. Neredeyse görebiliyorum ama tam olarak değil."

"Biraz elma vurmak unutmam sağlayacaktır.” dedim, anlayışlı olmaya çalışarak.

"Evet.” dedi, ama buna pek de inanıyormuş gibi görünmüyordu. "Kavşak Benzin İstasyonu'nda buluşalım. Yarın öğleyin. Kaç kurşunun var?"

"Bir kutu.” dedim. "Oyuk uçlu."

"Bir kutu da ben getireceğim.” dedi. "Oyuk uçlu."

Kavşak Benzin İstasyonu sık buluştuğumuz bir yerdi. Benzin satmayı pek de umursamayan yaşlı bir adamın işlettiği küçük yorgun bir benzinlikti. Yazın oradan geçen balıkçılara kurtçuklar, susamış çocuklara da gazoz satardı.

Daha önce söylediğim gibi, David ile ben birbirimizi tek başımızayken görüşürdük, çoğu zaman yalnız. Gizli bir arkadaşlığımız vardı:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Ertesi gün, silahım ve şanslı olsaydım bir hamburger olabilecek olan bir kutu kurşunla, Kavşak Benzin İstasyonu'nun ordaydım.

Önce ban gelmiştim, bisikletimi park ettim ve gidip bir şişe gazoz aldım. Tüfeğim koltuğumun altındaydı. On iki yaşındaydım ve hiç kimse kök birası içerek koltuğunun altında bir tüfekle bir benzinliğin önünde dikilen bir çocuğa dikkat bile etmiyordu.

Söylemeye bile gerek yok, 1948'in o günlerinden bu yana Amerika değişti. Bugün elinde bir tüfekle bir benzinliğin önünde dikilen on iki yaşında bir çocuk görseniz, belki de iyi niyetle, Milis Teşkilatı'na haber verirdiniz. Çocuk bir yığın gövdenin ortasında duruyor olurdu.

Silahı alındıktan sonra sorulacak ilk sorulardan biri, "Bütün o insanları niye vurdun?" olurdu.

"Çünkü beden eğitimini sevmiyorum.” olurdu cevap.

"Beden eğitimi dersini sevmediğin için mi bütün o insanları vurduğunu söylemek istiyorsun?"

"Tam olarak değil."

"Ne demek, tam olarak değil? Peki ne demek istiyorsun? Burada on iki ölü var."

"McDonald's Big Mac'lerime o özel soslarından yeteri kadar koymuyordu."

"Yani, on iki tane insanı beden eğitimini sevmediğin için mi öldürdün? ve hamburgerlerine yeteri kadar özel McDonald's sosu koymuyorlardı?"

Çocuk, katliamına ara vermesinden sonra ilk kez biraz şaşırmış görünürdü ve sonra, "Yani, bunlar yeterince iyi nedenler değil mi demek istiyorsunuz? Böyle bir şey sizin başınıza gelseydi hoşunuza gider miydi? Neden kendinizi benim yerime koymuyorsunuz?" derdi ve polis arabasının arka koltuğuna oturtulur, en iyi ihtimalle sekiz yıl yedi ay sonra şartlı tahliye edileceği yolculuğuna çıkardı.

Yirmi birinde, bebek yüzü ve üç inç genişliğinde göt deliğiyle hapisten çıkarırlardı.

"Atış yapmaya mı?" dedi yaşlı adam, benzin istasyonundan çıkarken. Ellerini oğuşturuyordu çünkü soğuk, bulutlu, rutubetli bir gündü. Bütün gece yağmış, sabah dokuz sıralarında kesilmişti.

Her şey yağmurlu kış kokuyordu.

"Evet.” dedim. "Biraz atış talimi yapacağım."

"Bunun için güzel bir gün.” dedi.

Bununla ne demek istemişti tam anlamamıştım ama ayak uydurmak için evet dedim. Keyifli keyifli, yuvarlak göbekli bir sobanın yanında oturup

hava kararmadan önce birkaç galon benzin daha satmak için benzin istasyonuna geri döndü.

Yazın bir sürü kurtçuk ve bir sürü gazoz satardı ama Şubat olduğu için, balık mevsiminin gelmesini, havanın ısınıp, gazoz içme havası olmasını beklemesi gerekiyordu birkaç ay.

Kimse neden ondan benzin almak istemezdi bilmiyorum. Kavşak'ta iyi bir konuma sahipti. Her zaman çözülmemiş olarak kalacak birçok sim vardır hayatın.

Pek de takıyormuş gibi görünmüyordu, bu yüzden onun için her şey yolundaydı sanırım. Belki de benzin istasyonu kurtçuk satmak için bir bahaneydi sadece. On mil ötede büyük bir göl vardı ve yazın deli gibi kurtçuk satardı çünkü göle giden yol hemen benzin istasyonunun yanından geçerdi. Gece sürüngenleri denilen büyük kurtçuklardı bunlar ve çocuklardan tanesini bir peniye alırdı.

Geceleri çıkar, görebilmek için d fenerleri kullanarak onları çayırdan toplardık. Çayırın gece sürüngenlerinin çıkması için ıslak olması gerekirdi. Tabii ki en iyisi yağmurlu gecelerdi ve yeni ıslanmış çayırdan saniyede çıkarlardı.

Gece sürüngenlerinden payıma düşeni yakalar, yaşlı adama satardım. Bir kova kurtçuk getirirdim, o da onları büyük bir dikkatle sayar, sonra da her biri için bana bir peni verirdi. Asla çeyreklikler, elli sentlikler ya da onluklarla ödemezdi. Her zaman peniydi. Penileri de gece sürüngenlerini saydığı kadar dikkatle sayardı.

Bahar ve yaz boyunca her gün sayılacak kurtçuklarla gelip harcanacak penilerle giden çocuklar olurdu. Çok basitti, kaba kapitalizm: toprakta sürünen çok geçmeden dondurma külahı olurdu. Ayrıca yaşlı adam bir kurtçuğu bile geri çevirmezdi, gölde balıkçılık yavaşladığında bile. Bir kurtçuk daha sayıp, bir peni daha ödemeye her zaman vakit bulabilirdi, ama çoğu zaman kurtçuk satmakla meşgul olurdu.

Benzinse ayrı bir hikayeydi.

Yaşlı adamın sayması kurtçuk almak isteyen balıkçılar tarafından sürekli kesilirdi. Kurtçukları yarım litrelik kartonların içinde, yanında biraz çamur ve kartonların içinde gece sürüngenlerinin taze kalması için biraz ıslak yosunla birlikte satardı. Her kartonda bir düzine kurtçuk olurdu.

Kurtçukları ya da penileri Sayması yanda kesildiğinde, ilk adınızı ve yanınızda getirdiğiniz kurtçukların sayısını yazdığı defteri çıkarırdı. Bütün kurtçukları sayardı, sonra da borçlu olduğu bütün penileri sayardı.

Bir düzine almak için biri geldiğinde, eğer hala kurtçuklarınızı sayıyorsa, deftere yazardı: Jack 18. Bu 18 kurtçuk saymış olduğunu ve hala saymaya devam ettiğini gösterirdi.

Dışarı çıkıp biraz kurtçuk satar ve sonra gelip 19'dan başlardı. Eğer bütün kurtçuklarınızı saymışsa, diyelim 175, deftere şöyle yazardı: Jack Toplam 175, sonra da penilerinizi saymaya başlardı.

Eğer size ödeme yaparken yanda kesilirse, bunu defterine yazardı: Jack Toplam 175, 61'i ödendi, sonra dışarı çıkıp biraz daha kurtçuk satar ve geri dönüp yeniden 62'den saymaya başlardı.

Avuçlarımız yavaş yavaş penilerle dolardı. Her zaman yeni basılmış olurlardı. Bankaya gidip alırdı onları. Bize eski penilerle ödeme yapmazdı.

Bilmiyorum.

Sanırım, benzimi istasyonu olmasının tek nedeni kurtçuk ve peni saymayı sevmesiydi. Başka bir neden düşünemiyorum.

Ya siz?

Kurtçuk işini benzinliğin eskiden tamirhane olan bölümünde yapardı. Arabalan rayların üstüne koyup frenlerinde, viteslerinde, difransiyellerinde ne olduğuna bakmak ya da bir arabanının daha iyi gitmesini sağlayacak herhangi bir şey yapmak yerine, tamirhanede kurtçuk ve peni sayardı.

Eski araba lastiklerinin olması gereken yerde binlerce gece sürüngenleriyle dolu uzun tahta kutular vardı, motor yağı tenekelerinin olması gereken yerde, kurtçuklarla doldurulmayı bekleyen yarım litrelik kutu yığını vardı.

Ön taraftaki küçük ofisinde satışa hazır kurtçuk kutularını saklamak için bir buzdolabı bulundururdu. Buzdolabını kurtçukların soğuk kalacağı ama boğulmayacağı bir biçimde hazırlamıştı. Ona kurtçuk dolabım derdi. Zamanının çoğunu tamirhanede sayarak geçirdiği için, ofis kapısının kenarında küçük bir zili vardı. Zilin yanında şu ibare vardı: KURTÇUKLAR İÇİN ÇALIN.

Belki de çok benzin satmamasının nedeni buydu.

Sanırım, benzin satın almak isteyen bazı insanların önünde KURTÇUKLAR İÇİN ÇALIN diye bir ibare olmayan benzindik bulmaları daha kolaydı.

Sanırım birçok kişi bu seçenekten yararlanıyordu çünkü günde birkaç galondan daha fazla benzin sattığından kuşkuluyum ye bu da ancak iyi iş yaptığı bir gün olurdu.

Ofisinin tam önünde gazozları koyduğu kocaman" bir soğutucusu vardı. Yazın her gün soğutucuyu büyük buz kalıplarıyla doldururdu ve eriyen buzların içinde yüzen gazoz şişeleri dünyanın en soğuk ve en lezzetli gazozları haline gelirdi. O gazoz soğutucusu, sıcak bir günde çocukların kutsal mabediydi. Sıcağa daha fazla dayanamadığınızda gazozların orada sizi beklediğini bilirdiniz. Yaşlı adam çocuklara güvenirdi. Soğutucunun yanında, beşliklerinizi ya da penilerinizi koymanız için teneke bir kutu dururdu.

Keşke şimdi o gazozdan bir şişe içebilseydim.!

David bisikletinin üzerinde benzin istasyonuna pedal çevirdi. 22'liği gidonlarının arasındaydı. Tekrar ediyorum: o günlerde, Savaş'tan hemen sonra, çocukların yanlarında silah taşıyarak dolaşması alışılmadık bir görüntü değildi.

Yaşlı adam ofisinden dışarı çıkıp "Bir gazoz ister misin?" diye David'e sordu.

"Hayır, yazı bekleyeceğim.” dedi David.

"Peki.” dedi yaşlı adam. "Sen bilirsin."

Yazı beklemek için benzin istasyonuna geri döndü.

Yaklaşık üç mil uzaktaki terk edilmiş eski elma, bahçesine doğru pedal çevirdik. Gün daha da kararmış ve bulutlanmıştı ama pek rüzgarlı değildi. Hava kış rutubetinden neredeyse kımıldayamıyordu. Her şey hafiften çürümüştü, ıslak bir koku vardı. Burası kışlan genellikle çok yağmur yağan, günlerce, haftalarca, aylarca müthiş yağmur yağan Batı Oregon'du.

"Dün gece nasıl uyudun?" diye sordum.

"Aynı rüyayı gördüm.” dedi David. "Ama o kadar kötü değildi. Bu kez korkmadım. Sadece gördüm ve bitti. Onu göremedim ama aslında pek de umursamadım."

"Eh! Ben sadece John Wayne'i gördüm.” dedim.

"Onun nesini?" dedi David.

"Hiçbir şey.” dedim. "Sadece her zaman yaptığı şeyleri yapan John Wayne."

"Sen de rüyada var mıydın?" dedi David.

"Hayır."

"En azından ben rüyamda vardım.” dedi David.

"Şanslısın.” dedim. "Ben sadece bir film gibi izliyordum. İçinde olmak istedim, ama yerimden kalkamadım. Sadece orada oturup izlemek zorundaydım. Bir paket patlamış mısırım bile yoktu."

Meyve bahçesine giden yol boyunca birçok yoksul ev vardı. Sanırım, bu evleri oralara Birinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra yapmışlardı, ama şu ya da bu nedenle, hiçbir zaman oturmak için gözde bir yer olmadı ve bu yüzden de oturanlar, şimdi o evlerde sadece çok fakir insanlar kalıncaya kadar, yavaş yavaş oradan taşınmışlardı.

Ön bahçelerinde, bir daha, hiçbir zaman hiçbir yere gitmeyecek olan bir sürü hurda araba duruyordu. Belli bir süre çalışabilecek arabaları deneyip toplamak için o arabaların parçalarını kullanırlardı sadece. Bunda çok büyük bir başarı gösterememişlerdi.

Hepsinin bahçesi kış fırtınaları tarafından ezilmiş ve mısır tarlaları bozguna uğramıştı.

Bisikletlerimizle geçerken ara sıra köpekler havladı, ama gözdağı bile veremeyecek kadar işe yaramazlardı. Evlerin etrafında oynayan çocuklar vardı. Çocukların da hepsi bozguna uğramıştı ve çıplaktılar. Doğmuş olmak yerine, geçtiğimiz sonbahar hasatından artakalan mısır başakları da olabilirlerdi.

Evlerin bacalarından, alçak, düz, gri bir duman çıkıyordu. Duman, havada herhangi bir mesafe kat etmekte çok zorluk çektiğinden, tuhaf bir çamaşır ipinde asılı duran garip kullanışsız çarşaflar gibi orada Öylece asılı duruyordu.

On yaşlarında bir çocuk geldiğimizi gördü ve bisikletlerimizle yarımdan geçerken bize bağırdı. "Siz orospu çocuklarının hepinizin bisikletleri var!" dedi. "Bir gün benim de bir bisikletim olacak!"

Çok geçmeden sesini, yolda görülmüş bir rüyadan gelen bir ses gibi arkamızda bırakmıştık, ama dönüp yeniden rüyaya baktım ve onu hala bağırırken görebiliyordum. Fakirlik ve ona hiçbir bok olamayacağını, sonunun babası gibi olacağını, ki olacakta, söyleyen ve onu sürekli döven babası yükünden deliye donen bir çocuktu yalnızca.

Eski meyve bahçesi, ana yoldan yarım mil kadar uzakta, tepelerin arasındaydı. Oraya varabilmek için pis bir yoldan gitmemiz gerekiyordu. Yol dar ve çok çamurluydu, pedal çevirmek zordu. Yol boyunca hiç ev yoktu. Orada olan tek şey, terk edilmiş birkaç tarım aletiyle bir daha asla tamir edilmeyecek yıkık çitlerdi.

Çimenler grimsi sarıydı ve o sonbahar ve kış boyunca kaderimiz olan sonu gelmez sert kış fırtınalarıyla yere serilmişlerdi.

Bulutlar yavaş yavaş alçalmaktaydı ve her an yağmur başlayacakmış gibi görünüyordu, ama bizim umurumuzda bile değildi çünkü biz Kuzeybatı

Pasifik çocuklarıydık ve ıslanmaya alışkındık. Kafamıza takmadık. Yağmurluklarımız ve lastik çizmelerimiz vardı.

Yol boyunca arka tekerleklerimizden çamur sıçrata sıçrata pedal çevirmeye devam ettik. Çök ağır gidiyordu. Ara sıra inip bisikletlerimizi itmek zorumda kalıyorduk.

Avlanma mevsiminden beri uzun süredir önümüzdeki yolu kullanan olmamıştı. Sülün avcıları oraya gidip avlanmışlardı, ama şimdi mevsim biteli aylar olmuştu ve yol o zamandan beri kullanılmamıştı.

Yolun sonunda yanmış bir çiftlik evi ve yarım bir ahır vardı. Bir yansı hala ayaktaydı, diğer yansı ise ahırın kalan yansına artık tutunamayacak kadar eski olduğundan olduğu yere çökmüştü.

"Her zaman rüyalarımdayım.” dedi David.

Belki de arkadaşlığımız bana rüyalarını anlatmasına dayanıyordu çünkü sürekli onlardan söz ediyordu. Konuşmalarımızın baş konusuydu ve bunu her zaman o başlatırdı.

Pedallarımızı çevirirken bunu düşünüyordum. Birbirimizi Temmuz'dan beri tanıyorduk ve rüyalarıyla, özellikle de göremediği o kabusla ilgili çok şey dinlemiştim.

Sanırım, takım arkadaşlarından ya da ailesinden hiç kimseye rüyalarını anlatmamıştı. Rüyaları hakkında konuştuğu tek insanın ben olduğumdan emindim. Güzel kız arkadaşına bile sözünü ettiğini sanmıyorum.

O kız gibi bir kız arkadaşım olsaydı, rüyalarımla ilgili her şeyi ona anlatırdım, ama belki benim onun gibi bir kız arkadaşım olmamasının nedeni rüyalarımın çok sıkıcı olmasıydı.

Ama ona hiçbir rüyasını anlatmadığından eminim. Sanırım arkadaşlıkları rüyalardan başka şeyler üzerine kuruluydu, ama daha önce de dediğim gibi, bana ondan hiç söz etmedi.

Bir keresinde kız arkadaşını sordum ve konuyu Joe DiMaggio'nun vuruş ortalamasıyla değiştirdi. Bundan sonra konuşmayı sürdürmedim çünkü Joe DiMaggio'nun vuruş ortalaması beni hiç ama hiç ilgilendirmiyordu. Ben büyük bir Ted Williams hayranıydım.

"Sen rüyalarında pek yoksun galiba.” dedi David, yanmış eski çiftlik evine yaklaşırken.

"Deniyorum.” dedim.

"Ben denemek zorunda bile değilim.” dedi. "Doğrudan oradayım işte. Başka seçeneğim yok."

Bisikletlerimizden indik.

Sağanak yağmurun ilk damlaları düşmeye başladı ama damlalar arasında bayağı bir mesafe vardı. Çok yavaş düşüyorlardı ve neredeyse etraflarında yürüyebilirdiniz.

Eski elma bahçesindeki ağaçlar çürük elmalarla doluydu. Silahlarımızı doldurup ateş etmeye başladık. Çürük elmaya çarpan kurşunim etkisini seyretmek aşın eğlenceliydi. Basitçe infilak ediyorlardı ve kurşun elma ağaçlarının hala cardı kalabilmiş dallarında beyaz oyuklar açarak yoluna devam ediyordu.

İkimizin de kutularca çukur uçlu kurşunumuz vardı ve onlar bir elmaya kimin patron olduğunu gerçekten gösterebilirdi. Kişi başı yaklaşık yirmi kurşun harcadık, sonra David, meyve bahçesinin sık çalılar bulunan diğer ucuna yürümeye karar Verdi çünkü bazen orada sülünler gezinirdi. Sanırım hurdalık yerine meyve bahçesinde atış yapmayı seviyordu çünkü asla yapmayı başaramadığı sülün vurma ihtimalini düşünüyordu.

Böylece, vuracak bir tane bulup bulamayacağını görmek için meyve bahçesinin diğer ucuna gitti. Kocaman devrilmiş bir elma dalının üstüne oturup geri dönmesini bekledim. İnsanların, meyve bahçesinin doğaya geri dönmesine neden izin verdiklerini merak ederek orada oturdum.

Belki de evleri yanınca, orada yaşamak umurlarında olmadı çünkü kötü anılarım hatırlatıyordu ve elma bahçesi de kötü anılarında bir kişilikti.

Artık elma satmakla bile ilgilenmiyorlardı. Bu hayatta insanların başına hatırlamak bile istemedikleri birçok kötü şey gelir, bu yüzden taşınır ve evlerinin yanması gibi tatsız şeyleri unutabilecekleri başka yerlerde yaşamaya çalışırlar. Her şeye yeniden başlayıp, iyi anılar yaratırlar.

Soğuk, gri, iri yağmur damlaları her yanıma düşmeye devam ediyor ve gökyüzü alçaldıkça alçalıyordu. Üzerlerine gri bir tente örterek, elma ağaçlarının tepesine dokunmak ister gibiydi.

Biraz ıslanıyordum ama bu beni rahatsız etmiyordu.

David'i ve rüya arkadaşlığımızı düşünmeye devam ederek oturdum.

İlk önce her şeyin nasıl başladığım düşündüm. Bir arkadaşlığın bir insanın diğer bir insana rüyalarını anlatmasıyla başlaması kolay bir şey değildi, ama onlar bizim arkadaşlığımızın ana malzemesiydi, özellikle de onu şaşkına çeviren o rüya, onu korkutan o şey, neredeyse görebildiği, ama tamamen değil, o şey.

Kafasında, bir kolun yetişeceği mesafenin dışında tutan bir şey vardı. Tekrar tekrar denemesine rağmen, ona dokunamıyordu, bu yüzden de bana sürekli ona görünmeyen şeyi anlatıyordu.

İlgileniyordum ilgilenmesine ama o. kadar da değil, ama öyleymiş gibi davrandım çünkü çoğunlukla rüyalara dayansa da onun arkadaşlığım istiyordum.

Sonra 22'liğini ateşlediğini duydum.

Bu beni birden harekete geçirdi ve bana doğru gelen bir sülünün sesini duydum. Kuş paslı bir uçak gibi ses çıkartıyordu. Kuş dosdoğru bana doğru geliyordu. Çimenlerin üzerinde bana doğru sekerek geldiğini görebiliyordum.

Gayrı ihtiyari, hemen önümden geçip, yanmış çiftlik evine ve yıkılmış ahıra doğru yol alan kuşu çok açıkça ıskalayarak tetiği çektim ve bir el ateş ettim.

Sülünle birlikte silah sesinin de kaybolması için bir an geçti. Sonra her şey çok sessizleşti, yağmurun yağmasını tekrar duyabiliyordum, küçük bağımsız rezervuarlar gibi iri Şubat damlalarım.

Bu yağmur damlaları birkaç ay içinde güzel yeşil baharı getirecekti ama ben görmek için orada olmayacaktım. Silahı ateşlediğimde ayağa bile kalkmamıştım. Sadece tetiğe bastım, kuşu öyle büyük bir farkla ıskalamıştım ki ikinci kere ateş etmeyi denemedim bile. Sadece kafamı çevirip, kuşun yıkık ahırın oralarda gözden kaybolmasını seyrettim.

Kuşun ve silah sesinin David'in gitmiş olduğu yönden geldiğini fark ederek, ayağa kalkıp meyve bahçesinin öteki tarafına doğru bağırdım. "Iskaladın!" Ateş ettiğimi duyduğundan bunu zaten bilmesi gerektiğini düşünmedim.

Soma David'in nerede olduğunu merak ettim. Şimdiye kadar bu tarafa gelmiş olması gerekirdi. Bir sülüne ikinci kez ateş etmeyi her zaman severdi, bu yüzden izleyip yakalamak istemiş olmalıydı.

David neredeydi?

"David!" diye bağırdım. "Bu tarafa: geldi. Şimdi ahırda!"

David cevap vermedi.

Genelde, 22'liğiyle sülün vurmaya çok hevesliydi, bir tane bile sülün vurduğunu hatırlamasam da, asla vurmaya çalışmaktan vazgeçmezdi. Rüyalarını görmeye çalışmasına benziyorlardı.

"David!"

Sessizlik

Sırılsıklam çimenlerin arasından oraya doğru yürümeye başladım. Onun yüz yardadan daha uzakta olamayacağım biliyordum.

"David!"

Daha fazla sessizlik

"David!"

Büyüyen, uzayan sessizlik.

"Beni duyabiliyor musun?"

Şimdi neredeyse oradaydım -"David!"- ve sonra oradaydım. David yere oturmuş, 'her iki eliyle sağ bacağının üst kısmını tutuyordu ve kan parmaklarının arasından sürekli fışkırıyordu.

Benzi çok solgundu, yüz hatları sanki daha yeni uyanmış ya da uykuya dalıyormuş gibi rüyasal bir ifade taşıyordu.

Kan çok kırmızıydı ve devamlı akıyordu. Sonsuz bir kaynağı varmış gibi görünüyordu.

"Ne oldu?" dedim, şimdi yeri kaplayan bütün kana bakmak için eğilerek. Bütün hayatım boyunca daha önce o kadar çok kan görmemiştim. Bacağındakiler bir tür tuhaf sıvıdan bayrağa benziyordu.

"Beni vurdun.” dedi David.

Sesi çok uzaklardan geliyor gibiydi.

"İyi görünmüyor."

Bir şeyler söylemeye çalıştım ama ağzım sanki birden zımparalanmış gibi tamamen kurumuştu.

"Keşke acısaydı.” dedi." Ama acımıyor. Tanrım, keşke acısaydı."

Kurşun sağ bacağındaki femoral atardamarı parçalamıştı.

"Çok geçmeden acımaya başlamazsa, öleceğim.” dedi David. Sonra, sanki dünyanın en yavaş sandalyesinden düşermiş gibi, yavaşça yan tarafına yuvarlandı. Şimdi yalnızca Şubat meyve bahçesi karandan bir deniz olan bacağını tutmaya devam etti. Hemen önümde oracıkta kaybolan gözlerle bana baktı. Bir dakika içinde yok olacaklardı.

"Sülünü vurdum mu?" diye sordu.

"Hayır.” sesim Sahra'dan esiyordu. Esmeye devam etti. "Üzgünüm. Seni görmedim. Sadece üstüme gelen sülünü gördüm ve ateş ettim. Nerede olduğunu bilmiyordum."

"Vuramadım, ha?"

“Hayır."

"Her neyse.” dedi David. "Ölünce yemek yiyemezsin. Bu iyi değil.” dedi, *"İyi değil"* Bacağını bıraktı, sanki her şey bulanıklaştığı için net görmeye çalışıyormuş gibi gözlerini oğuştürdu. Yüzündeki kan onu bir Kızılderiliye benzetmişti.

AMAN TANRIM!

"Gidip yardım getireceğim. İyileşeceksin.” dedim. "Rüyalarımdaki o şey vardı ya?" diyerek beni durdurduğunda henüz koşmaya başlamıştım.
"Evet.” dedim.
"Şimdi onu asla göremeyeceğim.” dedi David.

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

Vurulma olayında, mahkeme tarafından suçsuz bulundum. Neler olduğunu aynen anlattım, onlar da bana inandılar. Onu vurmak için hiçbir sebebim yoktu. Tek görevim onun rüyalarını dinlemekti.
David üç gün sonra salı günü gömüldü ve okuldaki bütün çocuklar benimle konuşmayı kestiler.
Çok tanınmış bir çocuktu, basketbol formasını sakladılar. Spor salonunun önündeki koridorda kupalarla dolu bur camekan vardı, bir fotoğrafını, adının ve sportmenliğinin, akademik özelliklerinin ne kadar takdir edildiğinin yazılı olduğu pirinç bir plaketle birlikte basketbol formasını camekana koydular. Plakette, ayrıca, 12 Mart 1933'te doğduğu ve 17 Şubat 1948'de öldüğü yazılıydı.
David bir ay sonra on beş yaşına basacaktı.
Devlet Yardımı kesilmişti, annem şimdi garsonluk yapıyordu. Küçük bir kasabaydı, bahşişler kesilmişti, bu yüzden ...
Artık oralarda durmamızın pek bir anlamı yoktu. Okulda yarım düzine kavgaya karışmıştım. Hiçbiri benim hatam değildi. Benim tek hatam o hamburgeri almamış olmamdı. Eğer o gün sadece bir hamburger istemiş olsaydım, her şey tamamen farklı olabilirdi. Hala bu gezegende yaşayan ve bana rüyalarını anlatan bir insan daha olacaktı.
Annem benim hatam olmadığım söyleyip durdu.
"Bir hamburger satın almış olmalıydım.” dedim.
Çok sabırlı olup bana neden söz ettiğimi sormadı.
Bu konuşmayı bir düzine ya da daha fazla tekrarladık.
Sonunda, "Neden söz ettiğini anlamıyorum.” dedi.
"Bir şeyi değiştirmez.” dedim.
Aynı yıl daha sonra, taşınıp hamburger hakkında bilinebilecek her şeyi bulmaya çalışarak ruhumu kurtarmak için saplantılı araştırmama giriştikten sonra, annem, daha önce hamburger araştırmam konusunda, varlığından kesinlikle haberdar olduğu halde, tek bir yorum bile yapmadığından beni

şaşırtacak, beklenmedik bir anda bana "o hamburgeri almalıydın belki de." dedi.

Beni bir kutu kurşuna yönlendiren hamburger kararından ona hiç söz etmemiştim, bu yüzden bana hamburgeri almış olmam gerektiğini söyleyince daha da şaşırdım.

"Artık çok geç." dedim.

Hiçbir şey söylemeden öteki odaya gitti.

Ertesi gün, hamburger araştırmama son noktayı koydum. Bütün notlarımı, röportajları, çeşitli belgeleri, sürüldüğümüz yeni kasabanın yanından geçen nehrin kenarına götürdüm, çok az hayvanı olan çok hüzünlü, küçük bir Oregon hayvanat bahçesinin yanındaki bir piknik ocağında yaktım onları, sanki o toprakların yazgısıymışçasına yine yağmur yağdığından hayvanların hepsi sırılsıklamdı

İliklerine kadar ıslanmış sıska bir çakal, acıklı küçük kafesinin içinde, halka halka parmaklığın öbür tarafında durdu, hamburgerin kökeni, kalitesi ve öbür olanaklarıyla uğraşan çok sayıda kağıt parçasını yakışımı seyretti.

En sonunda bütün kağıtlarım yandığında ve küller kayıtsızlığa karıştığında, çakal uzaklaştı.

Hayvanat bahçesinden ayrılırken, siyah bir ayının kafesinin yanından geçtim. Ağlamaklı bir yüzü vardı. Gözünü dikmiş kafesinin beton zeminine bakıyordu. Yanından geçerken, kafasını kaldırıp bakmadı. Bunca yıldan sonra onu neden hala hatırladığımı merak ediyorum. Muhtemelen şimdi ölmüştür. Ayılar sonsuza kadar yaşamazlar, ama onu hatırlıyorum:

Yani Rüzgar Her Şeyi Alıp Götürmeyecek
Toz... Amerikalı... Toz

İşte kazandınız, şimdi o iki insanı 32 yıl öncesinin felçli fotoğrafından azat ediyorum, mobilya yüklü kamyonları yoldan aşağıya gölete doğru geliyor.

Kamyonet takırdayarak durdu, dışarı çıktılar. Beni gördüklerine şaşırmadılar çünkü ben hemen her geceki davetsiz misafirleriydim.

Oklahama'ya çok yakın bir yerlerden kaynaklanıyormuş gibi gelen o yavaş bir ahenkle ikisi de "Merhaba" dediler. Ne büyük arkadaşça bir merhaba ne de düşmanca küçük bir merhaba değildi. Ben basit bir merhaba merhaba dedim yalnızca. Sanırım hala benim hakkımda bir karar verememişlerdi.

Bir çeşit gözlem altındaydım, ama sanki onlarla küçük bir gölet kedibalığı tutma yoldaşlığı yolunda biraz gelişme gösterdiğimi hissettim. Onları tanımak için önümde bir bütün yaz vardı. Onları pes ettirebilirdim.

Geçen hafta bana, onlarla birlikte kanepelerinde oturmak isteyip istemediğimi sordular, gerçi bu çok zordu çünkü her ikisi de o kadar iriydi ki bütün kanepeyi kendileri kaplamıştı. Tüpünden fışkıran son diş macunu gibi onların yanma kanepeye sığıştım.

İkisi de otuzlu yaşlarının sonlarındaydı, boylan altı ft'i geçiyordu, 250 pound'dan daha ağırdılar, ikisi de işçi tulumu ve tenis ayakkabıları giyiyorlardı. Hayatlarını kazanmak için ne yaptıkları konusunda en ufak bir fikrim yoktu, çünkü ne tür bir işle uğraştıkları konusunda tek bir kelime bile etmediler.

Geçinmek için her ne yapıyorlarsa beraber yapıyorlarmış gibi bir his vardı içimde. Sanki hiçbir zaman ayrılmamış gibi görünen insanlardandı. Onları beraber işe gelirken, beraber çalışırken, beraber öğle yemeği yerken ve her zaman aynı kıyafetleri giyerken görebiliyordum. Her he yapıyorlarsa işçi tulumları ve tenis ayakkabıları giymelerini gerektiriyordu.

İş başvuru formlarını doldururlarken görebiliyordum onları.

Önceki iş tecrübelerini soran çizginin altına sadece "işçi tulumları ve tenis ayakkabıları" yazdılar.

Ayrıca her ne yapıyorlarsa, gölete doğrudan işten çıkıp geliyorlarmış gibi bir his vardı içimde. Kıyafetlerini değiştirdiklerini sanmıyorum çünkü değişik ama her zaman birbirine uyan işçi tulumları ve tenis ayakkabıları bütün gardroplarını oluşturuyordu.

Cemaatin geri kalanı onlardan ayrı otururken, onların kiliseye gitmek için özel tulumları ve tenis ayakkabıları bile olduğunu hayal edebiliyordum.

Neyse, geçinmek için her ne yapıyorlarsa bu onları zengin etmemişti çünkü kamyonetlerinin arkasındaki mobilyalar çok kullanılmıştı ve başlangıçta da pek pahalılarmış gibi görünmüyorlardı. Sıradan, kullanılmış mobilya ya da kiranın ucuz olduğu, mobilyalı herhangi bir dairede bulabileceğin şeylermiş gibi görünüyorlardı.

Mobilyaları, benim bütün on iki yılım boyunca yaşadığım mobilyaların kopyasıydı. Eski mobilyaların bir geçmişleri olduğu halde yeni mobilyaların hiçbir kişiliği yoktur. Yeni mobilyalar her zaman suskundur ama eski mobilyalar neredeyse konuşabilirler. Görüp geçirdiği iyi zamanlardan ve zorluklardan konuştuğunu neredeyse duyabilirsiniz,

Konuşan mobilyalarla ilgili bir country and western şarkisi var sanırım ama adını hatırlayamıyorum.

Formalite icabı selam verdikten sonra, kanepeyi kamyonetten indirdiler. İkisi de o kadar becerikli ve güçlüydüler ki kanepe kamyonetten soyulmuş bir muzun kabuğundan çıkması gibi çıktı. Gölete taşıyıp su kenarının çok yakınına, ama gene de tenis ayakkabıları ıslanmasın diye yeterince boşluk bırakarak, koydular, böylece oturdukları yerden balık tutabileceklerdi.

Sonra tekrar kamyonete gidip, kumaş bir koltuk aldılar. Koltuk, Mısırlı mumyası beji rengindeki kanepeye uymuyordu. Kumaş koltuk soluk kan rengindeydi.

Adam başka bir şey çıkarmak için ayakta durmuş beklerken, kadın koltuğu kendi başına çıkardı. Kumaş koltuk, göletin kenarındaki kanepeye katılmak için yola çıkar çıkmaz adam kamyonetten iki sehpa alıp kanepenin iki tarafına koydu. Bu arada, kadın geri dönüp, bir sallanan sandalye almış ve onu kurmuştu.

Sonra kamyonetten küçük bir odun fırını çıkardılar ve oturma odalarının köşesinde ufak bir mutfak yaratmaya başladılar.

Güneş yeni batıyordu ve gölet tamamen sakindi. Karşımızdaki kayık iskelesinin üstünde durup bizi izleyen yaşlı adamı görebiliyordum. Onlar mobilyalarım indirirken, o hareketsizdi. Göletin onun tarafındaki kısmında her şey gölgeliydi ve yaşlı adam da diğer binlerce gölge arasındaki yerini almış bir başka gölgeydi yalnızca.

Kamyonetten bir yiyecek kutusu, mutfak malzemeleri ve akşam yemeklerini hazırlamak için kullandıkları küçük bir masa çıkardılar. Adam fırında ateş yakmaya başladı. Kendi odunlarını bile getirmişlerdi. Ateş yakmakta çok iyiydi çünkü fırın her an pişirmeye devam etmek için yeterince sıcaktı.

Kızıl kanatlı karatavuklar sazların üzerinde durup diğer kuşlara ertesi sabah şafakla birlikte devam edecekleri bir şeyler söyleyerek, son gece ötüşlerini yapıyorlardı.

İlk ağustos böceği sesimi duydum.

Ağustos böceği öyle yüksek, öyle iyi ötüyordu ki bir Walt Disney filminde yıldız olabilirdi. Walt birkaç ajan gönderip onunla sözleşme yapmış olmalıydı.

Adam hamburger pişirmeye başladı.

Güzel kokuyorlardı ama vurma olayından sonra hamburgerlerin üzerine düşünüp taşındığım gelecek Şubat'ta ve uzun aylar boyunca vereceğim

dikkati vermemiştim. Şimdi benim için sadece pişen hamburgerlerin güzel kokuşuydu, o kadar.

Kadın şimdi gazyağına dönüştürülmüş, eskiden elektrikli olan üç tane ayaklı lambayı kamyonetten indirdi. Lambalar tabii ki elektrikle çalışıyor olsalardı verecekleri kadar ışık vermiyorlardı, ama gazyağı yine de iyi aydınlatıyordu.

O lambalarla ilgili ilginç bir şey daha vardı. Kordonlarını çıkarmaya zahmet etmemişlerdi. Hala lambalara bağlılardı. Kordonlar kötü durmuyorlardı ama iyi de durmuyorlardı. Onları neden çıkarmadıklarım merak ediyorum.

Kadın kanepenin yanındaki sehpaların yanma birer ayaklı lamba koyup yaktı. Lambalardan gelen ışık sehpaların üzerini aydınlattı.

Sonra, kadın kamyonetten karton bir kutu aldı ve: kutudan iki fotoğraf çıkardı. Büyük gösterişli çerçeveler içindeydiler. Fotoğraflardan birinin kadının anne babasına, ötekinin de adamın anne babasına ait olduğunu sanıyorum. Çok eski fotoğraflardı ve çok eski bir tarzda renklendirilmişlerdi. Onları sehpalardan birinin üzerine koydu.

Öteki sehpanın üzerine ağır kasvetli tik takları olan eski bir saat koydu. Saat, sanki sonsuzluk ona hiçbir oyun oynayamazmış gibi ses çıkartıyordu. Saatin yanında bir de pirinçten köpek biblosu vardı. Biblo çok görünüyordu, saatin yoldaşı ve bekçi köpeğiydi.

Köpeği ve saati oraya koymadan önce masaya dantel örtüsü serdiğini söylemiş miydim?

Neyse, şimdi söylüyorum ve anne babalarının fotoğraflarının olduğu sehpanın üstünde de dantel örtüsü vardı. Anne babalarının işçi tulumları ve tenis ayakkabıları giymediğini de ekilebilirim. Muhtemelen 1890'lann modasında, resmi giyinmişlerdi.

Burgerlerin piştiği fırının yanındaki mutfak masasının üstünde yanan bir gazyağı lambası daha vardı, ama o geleneksel bir lambaydı. Yani, bir gazyağı lambasına benziyordu demek istiyorum.

Adam Kraft yemeği için ayrıca biraz su kaynatıyordu ve masanın üzerinde bir kutu armut vardı.

Bu geceki akşam yemekleri bu olacaktı: 32 yıl önce.

Fırından yükselen duman çaresizlikten delirmiş, bir boru arıyordu ama bulamayarak dalgın bir sakat gibi gayesizce dolaştı.

Her iki sehpanın üstündeki *National Geographic* dergilerini belirtmeyi unutmam hariç oturma odası şimdi tamamen kurulmuştu. Bazen balık tutma

işi yavaşlayınca, oltaya balık vurmasını beklerken *National Geographic'i* okurlardı.

Adamın şimdi göletten içine su doldurduğu büyük metal çaydanlıktan çok fazla kahve içerlerdi. Ayrıca kahveyi de metal fincanlarla içerlerdi. Kahvelerine çok şeker koyarlardı. Her gece bir poundluk bir kutu şeker kullanırlardı. Kahvelerinin üzerinde neredeyse yürüyebilirdiniz. Eğer kahve içseydi bir karınca cennette olurdu.

Onlar yaşamın bir parçası olan bu oturma odasını gölet yanına kurarlarken, ben de, hiçbir şey söylemeden onları seyrederek biraz ilerde çimenlerde oturdum.

Çok az konuşurlardı ve bu akşam, sohbet çoğunlukla orada olmayan insanlarla ilgiliydi.

"Baba, Bili burayı severdi.” dedi kadın.

Birbirlerine bir şey dediklerinde her zaman Anne ya da Baba diye seslenirlerdi. Birbirleriyle konuşarak fazla zaman geçirmezlerdi. Beraber o kadar çok zaman geçirmişlerdi ki herhalde söylenecek fazla bir şey yoktu.

"Evet, Anne, burada mutlu olurdu. Bu güzel bir gölet."

"İnsanların neden hep taşınmak zorunda olduklarını anlamıyorum, Baba."

"Ben de anlamıyorum, Anne."

Fırının üzerindeki kızartma tavasındaki hamburgeri çevirdi.

"Betty Ann, 1930'da taşınmıştı.” dedi.

"Öyleyse Bili ya 1929'da ya da 1931'de taşınmış olmalı çünkü bir yıl arayla taşındılar.” dedi kadın.

"İkisinin de neden taşındığını bilmiyorum.” dedi adam.

"Eh, unutma ki biz de taşındık.” dedi kadın.

"Ama bizimki farklıydı. Biz taşınmak zorundaydık." dedi adam. "Onlar taşınmak zorunda değillerdi. Orada kalabilirlerdi. Eğer isteselerdi, hala orada olabilirlerdi."

Adam bunu söyledikten sonra kadın hiçbir şey söylemedi.

Kadınların bir şeyi tekrar düşünmek istediklerinde ve bu zaman gerektirdiğinde yaptıkları gibi, kendini göletin yarandaki oturma odasıyla oyaladı sadece.

İlk ağustos böceğine başka ağustos böcekleri katıldı, ama yeni ağustos böceklerinde yıldız olma potansiyeli yoktu. Sıradan ağustos böcekleriydi. Kimse Hollywod'dan Oregon'a gelip onlarla sözleşme yapmazdı.

Göletin karşı tarafındaki iskelesinde üzerinde bize bakan yaşlı adamı az çok görebiliyordum ama hızla gözden kayboluyordu. Gece başladı mı bir daha durmaz.

"Kraft yemeği ne alemde?" sordu kadın bir tür dalgınlıkla.

Kadirim elinde tüyden bir toz alıcısı vardı ve 1947 Temmuz'unun sonlarında, gökyüzünün, müzik kutularında ta yıldızlara kadar gidecek kadar yüksek sesle çalman İkinci Dünya Savaşı'nın Geçit Töreni plakları gibi çıkardığı gürültüyü kestiği ikinci yılda, onları Oregon'daki bu gölete getirmiş olan uzun gri harap yoldan dolayı tozlanmış olan mobilyaların tozunu alıyordu.

Savaş bittiği için çok memnundum.

Eskiden savaş uçaklarıyla dolu olan gökyüzünün sessizliğine baktım.

"Tamamdır.” dedi adam. "Kraft insanlarına Kraft akşam yemeğini keşfettikleri için her zaman müteşekkirim çünkü pişirirken asla sorun yaşamazsınız. Daha birçok şey Kraft akşam yemeği gibi olmalı. Güzel ye kolay. Her şeyi güzellik ve kolaylıkla yapmak benim parolam."

Kadın onun Kraft yemeğiyle ilgili yorumuna, "Artık Bill ve Betty Ann'i düşünmesek iyi olacak galiba.” diye cevap verdi. "Onları bir daha asla göremeyeceğiz nasıl olsa. 1935'te onlardan bir kartpostal aldık. Evlendiklerinde mutlu olmuştum. O zamandan beri tek kelime haber alamadık. Şu anda herhangi bir yerde olabilirlerdi ama sanırım burayı severlerdi."

Adam, Kraft yemeğiyle, hamburgerleri tabaklara koyuyordu. Akşam yemek yiyecekler ve sonra da biraz balık tutacaklardı. Yemeklerini kanepede ucuz tabaklardan yiyeceklerdi. Yemeğe başladıklarında, bitirene kadar birbirlerine tek kelime söylemediler.

"Belki de artık balık bile tutmuyorlardır.” dedi adam, kadının henüz oturduğu kanepeye iki tabak yemek getirirken. "İnsanlar değişir. Balık tutmayı bırakırlar. Birçok insan minyatür golfe meraklı. Bill ve Betty Ann artık balık tutmayı sevmiyorlardır belki."

"Sanırım.” dedi. "Biz minyatür golf oynamak için çok iriyiz, tabii eğer bizi engellerden biri olarak kullanmak istemezler, Baba."

İkisi de güldüler ve sessizce hamburgerleriyle Kraft yemeklerini yemeye koyuldular.

Göletin yanındaki çimenlerde öyle sessizleşmiş, öyle küçülmüştüm ki ancak fark ediliyordum, orada sayılmazdım. Sanırım beni tamamen unutmuşlardı. Göletin yanında, karanlığın içinde parıldayan oturma

odalarını izleyerek orada oturdum. Televizyon Amerika'nın hayal gücünü sakat bırakmadan, insanları kapıların ardına sokmadan, dışarıda onurla kendi hayallerini yaşamaktan uzaklaştırmadan önce 2. Dünya Savaşı sonrası Amerikan gotiğinde neşeyle sürüp giden bir peri masalına benziyordu.

O günlerde insanlar kendi hayal güçlerini yaratırlardı, evde yemek pişirmek gibi. Şimdi düşlerimiz restoran zincirleriyle sıralanmış Amerika'daki herhangi bir sokak sadece. Bazen, hazmımızın bile televizyon ağları tarafından Hollywood'da kaydedilmiş bir film müziği olduğunu düşünüyorum.

Her neyse, o zamandan bu yana, tam şimdi, tam burada bırakarak geçen 32 yılın içinde kaybolana kadar göletin yanında küçüldükçe küçülmeye, koyulaşan yaz çimenlerinde gittikçe fark edilmemeye devam ettim.

Yemek sırasında asla konuşmadıklarından, sanının yemeyi bitirdikten sonra benim ortadan kaybolmamla ilgili muhtemelen biraz konuştular.

Yemek sırasında asla konuşmadıkları için, sanırım yemeyi bitirdikten sonra benim ortadan kaybolmamdan söz ettiler muhtemelen.

"O çocuk nereye gitti, Anne?"

"Bilmiyorum, Baba."

Sonra oltalarını hazırlayıp, kendilerine biraz kahve koydular, şimdi misinaları sessizce suyun içinde, oturma odaları gazyağı yakan elektrikli ayaklı lambalarla aydınlatılmış, koltuklarında rahatça geriye yaslandılar.

"Onu hiçbir yerde görmüyorum."

"Sanırım gitti."

"Belki eve gitmiştir."

-ARKA KAPAK-

Ömrünüz boyunca tek bir şey düşünürsünüz. Bazı soruların yanıt gerektirmediğini bildiğiniz halde güneşin hiç tazeliği yoktur. Üstelik zaman ve yaşam pek çok sırrı içinde gizler. Kendinizi güçlü hissettiğinizde, rastlantıların yarattığı bu perdeyi açmak isteyebilirsiniz.
Geçmişinizle başbaşa kaldığınızda...
On iki yaşında küçük bir çocuk, hamburger yerine tüfeği için bir kutu kurşun alırsa, bu tercih onun tüm yaşamını etkileyebilir mi?
Bir dönemin insanlarından ve Brautigan'dan, intihardan hemen önce yazılmış, bir vedalaşma metni...
Boşlukta çiçek yetiştirenler kuşağı'ndan belki de son bir soru:

Yani rüzgar her şeyi alıp götürmeyecek mi?

Ömrünüz boyunca tek bir şey düşünürsünüz. Bazı soruların yanıt gerektirmediğini bildiğiniz halde güneşin hiç tazeliği yoktur. Üstelik zaman ve yaşam pek çok sırrı içinde gizler. Kendinizi güçlü hissetiğinizde, rastlantıların yarattığı bu perdeyi açmak isteyebilirsiniz. Geçmişinizle başbaşa kaldığınızda...

On iki yaşında küçük bir çocuk, hamburger yerine tüfeği için bir kutu kurşun alırsa, bu tercih onun tüm yaşamını etkileyebilir mi?

Bir dönemin insanlarından ve Brautigan'dan, intihardan hemen önce yazılmış, bir vedalaşma metni...

Boşlukta çiçek yetiştirenler kuşağı'ndan belki de son bir soru:

yani rüzgar her şeyi alıp götürmeyecek mi?

AKBN 98-2-18-62-1106-XQ-RB